

IZIRAYELI TA BƆRI KITABU

Kitabu faamucogo

Bori Kitabu be Izirayelimogow bocogo lakari an ye. Ala ka o labo jonya ra Misiran jamana ra cogo min na, ka na ni o ye Kanaana jamana ra, a be o le nafa an ye. Ka kana ni mogo caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye.

Nin kitabu be fen naani yira an na Izirayeli ta ko ra:

A folo ye Izirayelimogow ta jonya laban ye, ani o bocogo Misiran jamana ra (sura 1-15).

A flanan ye Izirayelimogow ta tagama ye, ka taga se fo Sinayi kuru ma (sura 15-18).

A sabanan ye Ala ta jenjogonya* ko ye, a ka jenjogonya min don ni Izirayelimogow ye Sinayi kuru kan, k'a ta sariyaw ni a ta ciw ni a ta kolatigeninw yira o ra (sura 19-24).

A naaninan ye fanibon loko ye, Izirayelimogow tun ka kan ka fanibon min lo ka Ala bato, ani sarakalasebagaw tun ka kan ka baara minw ke (sura 24-40).

Nka nin kitabu kunba fle nin ye: Ala ta wagati sera minke, a makarira a ta mogow ra ka o bo jonya ra, ka o labo Misiran, ka o laben ka o ke a yere ta siya ye, ka taga ni o ye o yere ta jamana ra, a tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye.

Ala ka Musa le panawoloma ka o baaraba be ke.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jonya wagati (1)
 Musa worocogo, ani Ala k'a janawoloma cogo
 min na (2-4)
 Musa ni Haruna tagara Farawona fe (5-11)
 Izirayelimogow bocogo Misiran (12.1-15.21)
 Izirayelimogow tagara se Sinayi kuru ma
 (15.22-18.27)
 Ala ta jenogonya ni a ta sariyaw (19-24)
 Ala ka fanibon locogo yira Izirayelimogow ra
 (25-40)

Ala ka Izirayelimogow labo Misiran

Izirayelimogow tawrocogo

¹ Ayiwa, Izirayelimogo minw tagara Misiran ni o face Yakuba ye, o ni o ta gbaw, olugu togow ye nin ye: ² Ruben, Simeyon, Levi, Zuda, ³ Isakari, Zabulon, Boniyaminu, ⁴ Dan, Nefitali, Gadi, Aseri. ⁵ Yakuba ta denw ni a ta mamadenw bee lajennin tun ye mogo biwolonfla. Olugu tun nana a soro Yusufu be Misiran ka ban.

⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa. A balema tow bee nana sa fana, ani minw bee tun ye o wagati ta mogow ye. ⁷ Izirayelimogow ka den caman soro. O cayara minke, do ka ke fara ye o ta fanga kan fana lon o lon. A kera ten minke, Misiran jamana fara Izirayelimogow ra.

⁸ Ayiwa, o ko, masacekura do nana sigi masaya ra Misiran; ale tun ma do lon Yusufu ta ko ra. ⁹ O masace k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw m'a ye, Izirayelimogow cayara ni an ye sisan de! O fanga fana bonyara ni an ta ye. ¹⁰ Ayiwa, aw y'a to an ye cogo jini a ko ra, ka o bari janko o kana

ke caya ye tuun; ni o te, ni an nana kere soro ni an jugu dow ye, o be son ka fara an juguw kan ka an kere, ka soro ka bori ka bo jamana konɔ.»

¹¹ Ayiwa, a kera ten minke, o ka jagboyabaaraw la Izirayelimogow kan, ka kuntigi dow bla o kunna ko o ye o korosi, ani ka o pagban kosebe ni o jagboyabaaraw ye. Izirayelimogow ka Pitomu dugu ni Ramusesi dugu lo o cogo le ra, ka o ke masace Farawona ta fenmarayorow ye. ¹² Nka o tun be o pagbanna cogo min na ni jagboyabaaraw ye, o fana tun be cayara ka taga ten le. A kera ten, Izirayelimogow ta ko ka siranya bla Misirankaw ra kosebe. ¹³ Misirankaw ka do fara o ta baaraw kan, ka o jonyamina. ¹⁴ O ka o toro fo k'a dama teme, ka baarajugu suguya bee la o kan: o tun be bogo noni, ka biriki bo, ka forobaaraw fana ke. O tun be o jagboyabaaraw bee la o kan hali o te hina o ra.

Farawona ka min latige Izirayelimogow kama

¹⁵ Ayiwa, lon do Misiran masace kumana Heburuw* ta tinminamusu fla fe. O muso kelen togo tun ye ko Sifira, to kelen togo tun ye ko Puwa. ¹⁶ A ko o ma ko: «Ni Izirayelimuso do be jigira aw boro tuma o tuma, aw ye den boto korosi. Ni ce lo, aw ye a faga; ni muso lo aw y'a to yi, aw kana a faga.»

¹⁷ Nka tinminamusow siranna Ala na. Misiran masace ka min fo, o ma son ka o ke. O ka cedenw nanaman to. ¹⁸ Masace ka tinminamusow wele ka o pininka. A ko: «Aw ka mun le ke tan? Mun na aw ka Izirayelimogow ta cedenw to yi, aw ma

* **1:15** 1.15 Izirayelimogow le ye Heburuw ye.

o faga?» ¹⁹ Tinminamusow ka Farawona jaabi ko: «Izirayelimusow te i ko Misirankamusow; baraka be o ra kosebe. Sani tinminamuso ye na, o be jigi.»

²⁰ Ayiwa, do farara Izirayelimogow kan, o caryara, ka baraka soro. Ala ka baraka don tinminamusow ra, o ta kewale koson. ²¹ Tinminamusow siranna Ala na, o ma son ka denw faga minke, o koson Ala ka baraka don o ra, ka denw di olugu fana ma.

²² Ayiwa, Farawona k'a ye ten minke, a k'a fo a ta mogow ye ko o ye to ka Izirayelimogow ta denjenin cemaninw bee firi Nili ba ji ra; ko o ye musodenw doron le to yi.

2

Musa denjeninman

¹ Ayiwa, o wagati ra Levi ta gbamogo do tun ka muso do furu; o muso tun ye o yere ta gbamogo do le ye. ² Muso nana konso ta, ka dence woro; o k'a ye ko den ce ka ni; o siranna, o ka den dogo, ka se fo karo saba. ³ Nka den nana ke a te se ka dogo tuun minke, a bamuso ka segi do lalaga ni kodarabin dow ye, ka mananji ni yiriji do ke k'a mun janko ji kana don a konso. A ka den la o konso, ka taga a bla Nili bada ra, binw ce ra. ⁴ Den koromuso tagara lo ka ke den korosi ye, k'a fle min bena ke den na.

⁵ Doonin kera, Farawona denmuso nana ba ra, ko a bena ko. A tonogon minw tun nana ni a ye, olugu tun be yaalayaalara bada ra. Farawona denmuso nana segi ye binw ce ra. A k'a ta baaradenmuso do ci ka taga a ta. ⁶ Baaradenmuso

nana ni segi ye minke, Farawona denmuso k'a dayeε ka cedennin do ye a kono, a be kasira. Den makari k'a mina. A ko: «E! Nin ye Heburu dow ta den le ye tan.» ⁷ Denɛnin koromuso gbarara Farawona denmuso ra. A k'a fo a ye ko: «I te a to ne ye taga Heburukamusu do jini i ye, a bena den lamɔ i ye, ka to ka sin di a ma wa?» ⁸ Farawona denmuso ko: «Taga.» Sungurunin tagara den bamuso yere le wele ka na. ⁹ Den bamuso nana minke, Farawona denmuso ko a ma ko: «Den nin ta, i ye to ka sin di a ma. Ne yere le bena i sara.» Muso ka den ta ka taga ni a ye.

¹⁰ Den nana korɔ donnin minke, muso tagara ni a ye Farawona denmuso fe. Den kera i n'a fo Farawona denmuso yere dence. A ko: «Ne be a togo la ko Musa; sabu ne k'a labɔ ji ra le*.»

Musa ka Misirankace do faga

¹¹ Ayiwa, Musa nana korɔya minke, lon do a tagara a balema Heburuw fe, ka taga o ye o ta jag-boyabaaraw ra. A nana Misirankace do ye a be a balema Heburu do bugora. ¹² Musa ka yorow flefle a ma mogo ye minke, a ka Misirankace faga, k'a su dogo kenkenmugu jukoro. ¹³ O dugusagbe, Musa tagara tuun. A tagara bo Heburu fla kan, o be kerera. Jo tun te min fe, a ko o ma ko: «Mun na i be i balemace bugora?» ¹⁴ Ce ko Musa ma ko: «Jon le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye? O tuma i b'a fe ka ne faga le fana i ko i ka Misirankace faga cogo min na ke?»

* **2:10** 2.10 Heburukan na, Musa korɔ ye ko: min kisira ka bo ji ra.

Musa ka o men minke, a siranna. A ko: «Sigiya t'a ra, i b'a soro a ko lonna.»

Musa borira ka taga Madiyan jamana ra

¹⁵ Ayiwa, Musa ka ce min faga, o ko sera masace Farawona ma. Farawona dimina, ko a be Musa faga. Musa borira o le ra Farawona na, ka taga dogo Madiyan jamana ra. A tagara se kolon do koro, ka lo o yoro ra.

¹⁶ Ayiwa, denmuso wolonfla tun be Madiyan jamana sarakalasebaga Zetoro[†] fe. Olugu nana kolonda ra ka na ji bi. O ka ji bi ka beganw ta jiminminan fa, ko o be a di o face ta beganw ma.

¹⁷ O wagati ra, sagagbenbaga dow nana o sunguruw gben, ko o ye bo yi k'a to olugu ye o ta sagaw lamin. Musa ka o ye minke, a ka sagagbenbagaw fana gben, ka ji di sunguruw ta beganw ma.

¹⁸ Sunguruw sekora ka taga se so kono minke, o face Reweli ko o ma ko: «Mun le kera aw nana jona tan bi?» ¹⁹ O ko: «Misirankace do le ka an bosu sagagbenbagaw boro bi, fo ka ji bi an ye yere k'a di an ta beganw ma.» ²⁰ Reweli ko a denmusow ma ko: «O ce be min? Mun na aw nana k'a to yi? Aw ye taga a wele a ye na domuni ke.»

²¹ O tagara Musa wele. Musa nana to o ce ta so. Ce k'a denmuso di a ma, k'a ke a muso ye. O denmuso togo tun ye ko Sefora. ²² Sefora nana kono ta dence ra Musa fe. Musa k'a togo la ko Gerisomu. A ko: «Sabu ne ye lonan le ye jamana ra‡.»

[†] **2:16** 2.16 Zetoro be wele fana ko: Reweli. [‡] **2:22** 2.22 Gerisomu koro ye ko: ne ye lonan ye yan.

²³ Ayiwa, wagatijan temenin kɔ, Misiran masace nana sa. O y'a soro Izirayelimogow tun be nunana ka kule o ta jonyabaara sege boro hali bi. Ala ka o ta kulekan men. ²⁴ A ka o ta kumakan men minke, a hakiri tora a ta jennogonya ra, a tun ka jennogonya min don ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye. ²⁵ Ala ka Izirayelimogow fle, o makari k'a mina.

3

Ala kumana Musa fe kongokolon kɔɔ

¹ Ayiwa, Musa tora ka a burance Zetoro ta beganw korosi; Zetoro tun ye Madiyan jamana ta sarakalasebaga le ye. Lon do, Musa tagara ni beganw ye fo kongokolon ko fe, ka taga se fo Horebu kuru koro, min be wele ko Ala ta kuru.*

² Ka Musa to o yoro ra, Matigi Ala ta meleke k'a yere yira a ra. Musa k'a ye yiritunin do le ce ma, tasumamana ra. Musa k'a fle, a k'a ye ko tasuma be bora yiritunin na, nka yiritunin yere te jenina. ³ Musa ko: «Ne bena gbara ka taga nin fen suguya fle, k'a lon mun koson yiritu te jenina, k'a soro tasuma b'a ra.» ⁴ Matigi Ala k'a ye ko Musa be gbarara ka taga yiritu fle minke, a k'a kan bo yiritu ce ma ka Musa wele ko: «Musa, Musa!» Musa ko: «Naamu.»

⁵ Ala ko: «I kana gbara yan de! I ta sanbara bo i sen na, sabu i lonin be yoro min na nin ye, yoro saninman lo.» ⁶ Ala ko tuun ko: «Ne le ye i

* **3:1** 3.1 O kuru togo ye fana ko Sinayi kuru. A be wele ko Ala ta kuru, sabu ko fe, Ala nana a yere yira Izirayelimogow ra o kuru le kan. Aw ye sura 19 fle.

bemaw ta Ala ye, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.» Musa ka o men minke, a k'a na dogo, sabu a tun be siranna ko ale kana na Ala fe. ⁷ Matigi Ala ko: «O be ne ta mogow minako juguyara cogo min na Misiran, ne ka o ye yere le. Ne ka o kulekan men o toorobagaw boro, sabu dimi min be o kan, ne ka o ye. ⁸ O koson ne nana ka na o bosi Misirankaw boro, ka o labo o jamana ra, ka taga ni o ye jamanaba numanman do ra, nono ni li be woyo jamana min na; Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Amorikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw be o jamana le ra. ⁹ Izirayelimogow kulekan sera ne ma; Misirankaw be o minako juguyara cogo min na, ne ka o ye. ¹⁰ Ayiwa, sisan ne be ele ci Farawona fe, janko i ye taga ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran.»

¹¹ Musa ka Ala jaabi ko: «Ne wa? Ne ye mun le ye, ko ne be taga lo Farawona na fe, ko ne be Izirayelimogow labora Misiran?» ¹² Ala ko: «Ne bena ke ni i ye. Ne b'a fo i ye ko ni i ka na bla Izirayelimogow na ka o labo Misiran, aw bena na ne bato nin kuru kelen le koron yan. O tagamasiyen le sababu ra i bena a lon ko ne le ka i ci.» ¹³ Musa ko: «Ayiwa, sisan ni ne ka taga Izirayelimogow fe, ka taga a fo o ye ko: <Aw bemaw ta Ala le ka ne ci aw fe!> Ni o ka ne nininka ko: <A togo ye di?> O tuma ne bena o jaabi cogo di?»

¹⁴ Ala ko Musa ma ko: «<Min be yi, ne le ye o ye.> I bena o le fo Izirayelimogow ye ko min togo ye ko: <Ne be yi>, ale le ka ne ci aw fe.» ¹⁵ Ala k'a fo tuun ko: «I be taga nin fo Izirayelimogow ye

ko: <Matigi Ala†, aw bɛmaw ta Ala, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala, ale le ka ne ci aw fɛ.> Ne tɔgɔ le bɛ o ye tuma bɛɛ, ani wagati bɛɛ. Wagati bɛɛ mɔgɔw bɛna ne wele o tɔgɔ le ra.

¹⁶ «Ayiwa, taga Izirayeli cɛkɔrɔbaw lajɛn, i ye a fɔ o ye ko o bɛmaw ta Ala k'a yɛrɛ yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala. Ko a ko a ka aw ye, ani Misirankaw bɛ min kɛra aw ra Misiran, a ka o ye fana. ¹⁷ Ko o kosɔn, ko ne ko ne bɛna o labɔ tɔɔrɔ ra Misiran, ka taga ni o ye Kanaanakaw, ni Hɛtikaw, ni Amɔrikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana ra, nɔnɔ ni li bɛ woyɔ jamana min na.»

¹⁸ Ala ko Musa ma tuun ko: «Izirayelimɔgɔw bɛna sɔn i ta kuma ma. I bɛna taga Misiran masacɛ fɛ, ele ni Izirayeli cɛkɔrɔbaw. Aw b'a fɔ a ye ko: <Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka a yɛrɛ yira an na. An bla, an ye taga tere saba tagama kɛ kongo kɔnɔ, ka saraka bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye.> ¹⁹ Ne k'a lɔn ko Misiran masacɛ tena sɔn k'a to aw ye taga, ni a ma kɛ jagboya ye a ma. ²⁰ Ne bɛna ne ta sebgaya yira, ka kabakow kɛ Misiran, ka tɔɔrɔ suguya bɛɛ la Misirankaw kan. Ni o kɛra, Farawona bɛna a to aw ye taga. ²¹ Ne yɛrɛ bɛna a kɛ fɔ Misirankaw bɛna aw bonya; o ra, aw tagatɔ, aw borolakolon tena taga. ²² Aw ta musow bɛɛ kelen kelen bɛna a fɔ a siginɔgɔnw, ani a ta sokɔnɔmɔgɔw ye, ko o ye warigbɛfɛnw,

† **3:15** 3.15 Heburukan na Matigi Ala bɛ wele ko Yawe. O kɔrɔ ye ko: Ala min bɛ yi wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ, Ala banbari.

ani saninmanfenw di o ma, ani faniw, o be o don o dencew ni o denmusow ra.

«Aw bena Misirankaw ta fenw mina o ra ten le, ka taga ni o ye ka o borolakolon to.»

4

Ala ka tagamasiyen fla yira Musa ra

¹ Ayiwa, Musa ka Ala jaabi ko: «Izirayelimogow tena la ne ra; o tena son ne ta kuma ma. O bena a fo ko can te, ko Matigi Ala m'a yere yira ne ra.» ² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Mun le be i boro?» Musa ko: «Bere lo.» ³ Matigi Ala ko: «A firi dugu ma.» Musa ka bere firi dugu ma; bere yelemana ka ke sa ye. Musa borira sa na. ⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Gbara a ra, i ye a mina a kukala ma.» Musa gbarara sa ra k'a mina a kukala ma. Sa yelemana ka ke bere ye tuun a no ra. ⁵ Matigi Ala ko: «I bena taga o le ke Izirayelimogow na, janko o ye la a ra ko ne Matigi Ala, o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala.»

⁶ Matigi Ala ko tuun ko: «I boro don i ta derege jukoro, k'a la i disi kan.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro. A k'a boro bo minke, a k'a ye ko kunabana k'a boro mina, k'a mina k'a gbepepepe. ⁷ Matigi Ala ko: «I boro don i ta derege jukoro tuun.» Musa k'a boro don a ta derege jukoro tuun. A nana a bo minke, a boro sekora ka ke a cogo ra. ⁸ Matigi Ala ko: «Ni o ka tagamasiyen folo ye, ni o ma la i ra, ni o ma son i ta ma, ni o nana tagamasiyen flanan ye, o bena la i ra. ⁹ Ni o ka o tagamasiyen fla bee ye, ni hali

belen o ma la i ra, ni o ma sɔn i ta ma, o tuma i be taga ji dɔ ce Nili ba ra, ka na a seri dugu ma. I bɛna o ji min bɔn, o bɛna yelɛma ka ke jori ye dugu ma.»

Ala ka Haruna ke Musa ta kumalasebaga ye

¹⁰ Musa ko Matigi Ala ma ko: «E! Matigi, ne te se kuma ra de! Kunu ko te o ye, kununasini fana ko te o ye. A fana te i n'a fo a daminana sisan le, i kumato ne fe. Kabini ne denmisenman, ne da ka gbiri, ne nenden sirinin lo.» ¹¹ Matigi Ala ko: «Jon le ka da di mogɔ ma? Jon le be mogɔ ke bobo ye, walama torogberen, k'a to a ye yeri ke, walama k'a fiyen? Ne Matigi Ala te wa? ¹² Ele ye taga dorɔn. Ne bɛna ke ni i ye i kumato. I ka kan ka min fo, ne yere le bɛna o yira i ra.» ¹³ Musa ko: «Aa, Matigi Ala, sabari, i ye mogɔ were ci.»

¹⁴ Musa ka o fo minke, Matigi Ala dimina Musa korɔ kosebe. Ala ko: «I korɔce Haruna te yi wa, i ni min bora Levi ta gba ra? Ne k'a lon ko ale koni be se kuma ra. A yere be a yere labenna ka ban ka na i kunben. Ni a nana i ye, a bɛna diya a ye kosebe. ¹⁵ I bɛna kuma a fe. Ele le bɛna kuma don a da ra. Ne bɛna ke ni i ye i kumato, ka ke ni ale fana ye a kumato. Aw bɛna kuma min fo, ne yere le bɛna o yira aw ra. ¹⁶ Ale bɛna kuma jama fe i no ra. Ale le bɛna ke i ta kumalasebaga ye. Ele bɛna ke Ala no ra ale fe. ¹⁷ Nin bere ta i boro; i bɛna taga tagamasiyenw ke ni o le ye.»

Musa sɔnna ka seko Misiran

¹⁸ Ayiwa, o ko, Musa sekora ka taga so. A tagara se a burance Zetoro fe, a k'a fo a ye ko: «Sabari k'a to ne ye seko ne balemaw fe Misiran,

janko k'a lon ni o be si ra.» A burance Zetoro ko: «Taga, Ala ye i ni hera ben.»

¹⁹ Ka Musa to Madiyan, Matigi Ala kumana a fe tuun. Ala ko: «Musa, i kosegi ka taga Misiran, sabu minw tun b'a fe ka i faga olugu bee sara.»

²⁰ Musa k'a muso ni a dencew layelen fali do kan, ka taga Misiran. Ala tun ka tagamasiyenw ke ni bere min ye, Musa tagara ni o bere ye a boro. ²¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «Ni i tagara se Misiran, ne ka kabako minw yira i ra, i bena o bee ke Farawona ja na. Nka ne bena a jusukun gbeleya, a tena son ka Izirayelimogow bla o ye taga. ²² I bena a fo Farawona ye ko: <Matigi Ala ko: Izirayelimogow ko ka gbelen ne ma; o kera i ko ne dence folo. ²³ Ne b'a fe i ye o bla o ye taga baara ke ne ye. Ni i ma son k'a to o ye taga, ne bena i dence folo faga.> »

²⁴ Ayiwa, ka o to tagama ra, Musa ni a muso ni a denw tagara jigi yoro do ra; ka o to o yoro ra, Matigi Ala wurira Musa kama ka tooro do lase Musa ma, fo a tun be pini ka sa. ²⁵ Sefora ka kabakuru lesenin do ta, k'a dence Gerisomu kenesigi, ka o gbolo maga Musa ra, k'a fo a ye ko: «Ele kera furuce joritigi le ye ne fe.» ²⁶ A kera ten minke, Matigi Ala ka Musa to yi. O ko le koson Sefora k'a fo Musa ma ko «furuce joritigi.» A ka o fo kenesigiri le koson.

Musa ni Haruna ka jagon kunben

²⁷ O wagati ra, Ala k'a fo Haruna ye ko: «Wuri ka taga kongo konjo, ka taga Musa kunben.» Haruna wurira ka taga. A tagara ben ni Musa ye Ala ta kuru koro. A ka Musa fo ni kanuya ye.

²⁸ Matigi Ala tun ka Musa ci ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, ani a tun ka tagamasiyen minw bɛɛ yira a ra ko a ye a kɛ, Musa ka o bɛɛ fɔ Haruna ye.

Izirayeli cɛkɔrɔbaw sɔnna Musa ta kuma ma

²⁹ Ayiwa, Musa ni Haruna ka sira ta o le ra ka taga. O tagara se Misiran, o ka Izirayelimɔgɔw ta cɛkɔrɔbaw bɛɛ lajɛn. ³⁰ Matigi Ala tun ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, Haruna ka o fɔ cɛkɔrɔbaw ye; Musa ka tagamasiyenw kɛ o ja na fana. ³¹ Izirayelimɔgɔw lara o ra. O yɛrɛ k'a faamu ko Matigi Ala nana Izirayelimɔgɔw bɔsi; sabu Ala tun ka o ta sɛgɛ ye. O ka o ja biri dugu ma ka Ala bato.

5

Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fɛ

¹ Ayiwa, o kɔ, Musa ni Haruna tagara Farawona fɛ; o tagara a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Izirayelimɔgɔw ta Ala ko i ye ale ta mɔgɔw bla, janko o ye taga janagbɛ dɔ kɛ a ye kongo kɔnɔ, k'a bonya.» ² Farawona ko: «Jɔn le ye Matigi Ala ye ko ne bɛ a kan lamɛn, ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga? Ne ma Matigi Ala lɔn, ne tɛna Izirayelimɔgɔw bla o ye taga fana.» ³ Musa ni Haruna ko: «Heburuw ta Ala k'a yɛrɛ yira an na. A to an ye tere saba tagama kɛ kongo kɔnɔ, ka taga saraka dɔw bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye, janko a kana na banajugu ben an kan ka an faga, walama k'a to o ye an faga ni kɛrɛkemuru ye.» ⁴ Misiran masacɛ Farawona ko: «Ele Musa, ani ele Haruna, mun kosɔn aw bɛ

mogow kunnacenna ka o ta baara lalo de? Aw ye teme ka taga baara ke de! ⁵ Mogow cayara sisan jamana kono; mun koson aw bena o ta baara lalo?»

Farawona ka do fara Izirayelimogow ta baara kan

⁶ Ayiwa, o lon yere ra, Farawona k'a fo baara korosibagaw ni baarakuntigiw ye ko: ⁷ «Aw kana bin jini k'a di Izirayelimogow ma tuun o ye biriki bo ni a ye, i n'a fo aw derira k'a ke cogo min na. Aw y'a to o ye taga bin jini o yere ye. ⁸ O bee n'a ta, o derira ka birikidenda min bo kakoro, aw y'a fo o ye ko o ka kan ka o da kelen le bo. Aw kana do bo a ra de! Sabu salibagatow lo, o koson o b'a fora tuma bee ko: «An ye taga saraka bo an ta Ala ye». ⁹ Aw ye baara caya o ra, ka o degu kosebe. Ni o kera, o tena nin faninyakumaw jate tuun.»

¹⁰ Ayiwa, baarakuntigiw, ani baara korosibagaw nana o kuma fo mogow ye, ko: «Farawona ko an kana bin di aw ma tuun. ¹¹ Ko aw ye taga bin jini aw yere ye. Ni aw be se k'a soro yoro o yoro, aw ye taga a jini yi, sabu do tena bo aw ta baara ra.»

¹² Mogow janjanna ka taga Misiran jamana yoro bee ra, ka taga bin jini. ¹³ Baarakuntigiw tun be o nagbanna, k'a fo o ye ko: «Aw tun be deri ka birikidenda min bo tere kono, aw ka kan ka o le bo, i n'a fo wagati min na bin tun be dira aw ma.»

¹⁴ Farawona ta kuntigiw tun ka Izirayelimogow minw sigi Izirayelimogow tow kunna, ka o ke baara korosibagaw ye, Misirankaw nana ke

olugu fana bugo ye. O ko o ma ko: «Mun koson aw tun be deri ka birikidenda min bo, aw ma se ka o bo kunu ni bi?»

¹⁵ Ayiwa, Izirayelimogow ta baara korosibagaw dimina; o wurira ka taga o ko fo Farawona ye, ko: «Mun koson i be i ta jonw minako juguyara tan? ¹⁶ Bin te dira an ma, o bee n'a ta, o ko an ye biriki bo. A fe, o be an bugora, k'a soro i yere ta mogow le jarakira.» ¹⁷ Farawona ko: «Aw ye salibatow le ye, salibatow yereyere! O koson aw b'a fora ko: <An be taga saraka bo an ta Ala ye, an be taga saraka bo an ta Ala ye.> ¹⁸ Aw ye teme ka taga baara ke sisan. Bin foyi te di aw ma, nka aw tun be deri ka birikidenda min ke kakoro, aw ka kan ka o le ke.»

¹⁹ Izirayelimogow ta baara korosibagaw k'a ye ko o ka olugu ta konaw gbeleya fo k'a dama teme; ko birikidenda min fora, ko do tena bo o ra, ko o da kelen le ka kan ka ke lon o lon. ²⁰ Ayiwa, o boto Farawona fe, o benna ni Musa ni Haruna ye. Olugu tun be o konona da ra. ²¹ O k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Matigi Ala yere le bena nin ko ye, ka aw ta kewalew hake bo aw ra. Aw le nana anw ta ko to gbeleya Farawona ni a ta jamana namogow fe. Aw le ka an fagamuru di o ma ko a ye an faga.»

²² Musa ka o men minke, a k'a fo Matigi Ala ye ko: «Matigi, mun koson i ka nin kojugu ke nin mogow ra? Mun na i ka ne ci? ²³ Kabini ne tagara Farawona fe ka taga kuma a fe i togo ra, a be kojugu doron le kera i ta mogow ra. Ele fana ma foyi ke ka o kisi ka bo a boro!»

6

Ala ko a bena Izirayelimogow kunmabo

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ne bena min ke Farawona ra, i bena o ye sisan. Ne ta sebagaya bena a jagboya k'a to a ye Izirayelimogow bla ka taga. Ne ta sebagaya bena a ke fo Farawona bena aw gben yere ka bo a ta jamana kono.» ² Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye. ³ Ne ka ne yere yira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ra, ko ne le ye Sebestigi Ala ye. Nka ne togo min ye ko Matigi Ala, o ma ne lon o togo ra. ⁴ Ne ka jɛnɔgɔnya don ni o ye fana, ka layiri ta o ye ko ne bena Kanaana jamana di o ma, o tun nana ke lonan ye jamana min na. ⁵ Ayiwa, sisan, ne ka o nɔnakan men, sabu Misirankaw ka o bla jɔnya ra. Ne ka layiri min ta o ye, ne hakiri be o ra. ⁶ O koson, a fo Izirayelimogow ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; Misirankaw ka jagboyabaara min la aw kan, ne bena aw bosi ka bo o ra. Ne bena aw kisi ka aw bo o ta jɔnya ra. Ne bena aw kisi ne ta sebagayaba baraka ra, ka kitibaw ben Misirankaw kan. ⁷ Ne bena aw ke ne ta mogow ye, ka ke aw ta Ala ye. O ra, aw bena a lon ko Misirankaw ka baara minw la aw kan, ko ne le be aw bosi ka bo o baaraw bee ra; ne Matigi Ala, aw ta Ala ko ten. ⁸ Fɔɔfɔɔ, ne karira Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ko ne bena jamana min di o ma, ne bena taga aw ladon o jamana le ra. Ne yere le bena o jamana di aw ma, k'a ke aw ta ye; ne Matigi Ala ko ten.» »

⁹ Ayiwa, Musa ka o kuma le fo Izirayelimogow ye. Nka o tun be jonyagbelen min na, o jusukasi koson, o ma se ka Musa lamen.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fe tuun ko:

¹¹ «Taga kuma Misiran masace Farawona fe ko a ye Izirayelimogow bla, o ye taga ka bo a ta jamana ra.»

¹² Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «A fe, Izirayelimogow ma ne lamen; Farawona bena ne lamen cogo di, ne min te se kuma ra?»

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fe tuun, Izirayelimogow, ani Misiran masace ta ko ra, janko ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra.

Musa ni Haruna ta buruju

¹⁴ Izirayelimogow ta gbatigiw fe nin ye: Izirayeli dence folo Ruben, ale dencew tun ye Hanoki ye, ani Palu, ani Hesiron, ani Karimi. O gbaw bee bora Ruben le ra.

¹⁵ Simeyon dencew fe nin ye: Yemuweli, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Kanaanaka muso dence Sawuli. Olugu ta gbaw bee bora Simeyon le ra.

¹⁶ Levi dencew ni o ta durujaw togow ye nin ye: Levi yere dencew togow tun ye ko Gerison, ani Kehati, ani Merari. Levi si bee lajennin kera san keme ni san bisaba, ani san wolonfla.

¹⁷ Gerison dencew tun ye Libini, ani Simeyi ye, o bee ni o ta gbaw. ¹⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburon, ani Uziyeli ye. Kehati si kera san keme ni bisaba ni saba.

¹⁹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

Ayiwa, Levi ta gbaw le ye olugu ye, o ni o ta durujaw.

²⁰ Ayiwa, Amuramu k'a tenenmuso Yokebedi furu*. Ale ka Haruna ni Musa woro Amuramu ye. Amuramu si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla.

²¹ Isari dencew tun ye Kore, ani Nefegi, ani Zikiri ye. ²² Uziyeli dencew tun ye Misaheli, ani Elisafan, ani Sitiri ye.

²³ Haruna ka Aminadabu denmuso Eliseba le furu. Eliseba tun ye Nason balemamusu le ye fana. Eliseba ka dence minw woro Haruna ye, olugu le kera Nadabu ye, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari.

²⁴ Kore dencew tun ye Asiri, ani Elikana, ani Abiyasafu ye. Korekaw ta gbaw le ye olugu ye.

²⁵ Haruna dence Elehazari nana Putiyeli denmusow kelen furu. O muso ka dence woro, k'a togo la ko Finehasi.

Levi ta gbatigiw le kera olugu ye, o bee ni o ta gbaw.

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana o Haruna ni o Musa le fe, k'a fo o ye ko o ye Izirayelimogow labo Misiran jamana ra, ka o ta gbaw tugutugu nogon ko, jenkuru jenkuru, ka o labo Misiran.

²⁷ O Haruna ni o Musa le tagara kuma Misiran masace Farawona fe, janko ka Izirayelimogow labo Misiran.

Ala ka baara min di Musa ni Haruna ma

²⁸ Ayiwa, wagati min na Matigi Ala kumana Musa fe Misiran jamana ra, ²⁹ a tun k'a fo Musa

* **6:20** 6.20 Ko fe Ala nana sariya do sigi k'a yira ko o furu nogon ma daga (Sarakalasebagaw 18.12-13; 20.10).

ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; ne be fen o fen fo i ye, o fo Misiran masace Farawona ye.» ³⁰ O wagati ra, Musa tun ka Matigi Ala jaabi o le ra ko: «Kuma ka gbelen ne fe; Farawona bena ne lamɛn cogo di?»

7

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye o le ra ko: «Ne bena fangaba di i ma, ka i ke i ko Ala, Farawona ja korɔ. I korɔce Haruna bena ke i ta kumalasebaga ye. ² Ni ne ka ci o ci fo i ye, i ye o fo i korɔce Haruna ye; ale be o lase Farawona ma, janko a y'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra. ³ Nka ne Ala, ne yere bena Farawona jusukun gbɛleya, ka tagamasiyenw ni kabako caman ke Misiran jamana ra. ⁴ Nka o beɛ n'a ta, Farawona tena son ka aw lamɛn. Ne bena ne ta sebgaya yira Misiran jamana ra, ka kitibaw ben o kan, ka ne ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran jamana ra; ne bena o gban jogon ko jenkuru jenkuru ka o labo. ⁵ Ni ne nana ne ta sebgaya yira Misirankaw ra tuma min na, ka o toɔɔ, ka Izirayelimogow bo o ce ra, o tuma le ra o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

⁶ Matigi ka ci minw fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke. ⁷ Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe wagati min na, o y'a soro Musa si tun ye san biseegi, Haruna si tun ye san biseegi ni saba.

Bere kera sa ye

⁸ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: ⁹ «Ni Farawona k'a fo aw ye ko aw ye kabako do ke k'a yira ale ra, Musa, ele ye a fo Haruna ye

ko a ye a ta bere ta k'a firi dugu ma Farawona ja na. Bere bena yelema ka ke sa ye.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara Farawona fe. Matigi Ala ka min fo o ye, o ka o ke. Haruna k'a ta bere firi dugu ma, Farawona ni a ta jamana jamogow ja na. Bere yelemanana ka ke sa ye. ¹¹ Farawona ka Misiran kolonbagaw, ani a subagaw, ani a jinamoriw wele ka na. Olugu fana nana o do ke subagaya ra. ¹² Olugu bee fana ka o ta berew firi dugu ma; berew yelemanana ka ke saw ye. Nka Haruna ta bere tun yelemanana ka ke sa min ye, o sa ka olugu ta saw bee kunu. ¹³ Nka o bee n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma son ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ fofo: ji kera jori ye

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Farawona jusukun ka gbelen; a te sonna ka ne ta mogow bla o ye taga. ¹⁵ Sini sogomada jona fe, i ni Haruna ye taga a no fe. A bena bo ka taga Nili bada ra. Aw ye taga a fe bada ra yi. Bere min yelemanana ka ke sa ye, i ye o ta i boro. ¹⁶ I ye a fo a ye ko: <Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka ne ci i fe, ko ne ye a fo i ye ko i y'a to ale ta mogow ye taga, ka taga ale bato kongo konɔ. Nka hali bi i te sonna o kuma ma. ¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko, ko bere min be ne boro, ko ne ye na o ke ka baji gbasi, ko baji bena yelema ka ke jori ye; ko o ra i bena a lon ko ale le ye Matigi Ala ye. ¹⁸ Nili ba jegew bee bena faga ji ra. Ji bena tori. Misirankaw bena a fo ko o be ji min, nka o tena se.> »

19 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a kɔrɔta Misiran jiw bɛɛ kunna, ani baw, ani kɔw, ani bununw, ani dinga jimanw. O jiw bɛɛ bɛna kɛ jori ye. Jori bɛna kɛ Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. Hali ji minw bɛ o ta yiridagaw, ani o ta kabakurudagaw kɔnɔ, o bɛɛ le bɛna kɛ jori ye.» 20 Matigi ka min fɔ Musa ni Haruna ye, o ka o kɛ. Haruna ka bere kɔrɔta ka baji gbasi ni a ye Farawona ni a ta jamana jamɔgɔw bɛɛ na na. Baji bɛɛ yelemana ka kɛ jori ye. 21 Ba jɛgɛw bɛɛ fagara. Ji torira. Misirankaw ma se k'a ji min tuun. Jori tun bɛ Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. 22 Nka Misiran jinamoriw fana ka o jɔgɔn kɛ subagaya ra. Farawona ka o ye minke, a k'a jusukun gbɛleya, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na. A ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

23 Masacɛ Farawona sekɔra ka taga a ta so; hali a ma o ko jate fɛn ye.

24 Misirankaw bɛɛ ka dingaw sogisogi bada ra ka ji jini; sabu o tun tɛ se ka ba ta ji min tuun.

Tɔrɔ flanan: yɔrɔ bɛɛ kɛra tɔrisɛnjanw ye

25 Matigi Ala ka baji cɛn lon min na, tere wolonfla le kɛra o kɔ fɛ. 26 O kɔ, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Aw ye taga a fɔ Farawona ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. 27 Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ne bɛna tɔrisɛnjanw kɛ ka i ta jamana bɛɛ fa, ka i tɔrɔ ni o ye. 28 Baji bɛna fa tɔrisɛnjanw na. O bɛna bɔ ba ra ka taga i yɛɛ ta so kɔnɔ, ka don hali i ta sibon kɔnɔ, ka yɛlɛn i ta lanan kan, ka don i ta jamana jamɔgɔw ta sow kɔnɔ, ani i ta mɔgɔw

bɛɛ ta bonw kɔnɔ; o bɛna don hali burujɛnigbaw, ani burugbasiminanw bɛɛ kɔnɔ. ²⁹ Tɔriw bɛna yɛlɛn i kan, ani i ta mɔgɔw kan, ani i ta jamana jamɔgɔw bɛɛ kan.> »

8

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye bere ta, k'a korɔta san fɛ, kɔw kunna, ani jisiraw, ani dinga jimanw, ka tɔrisɛnjanw bɔ ka o kɛ Misiran jamana bɛɛ kan.»

² Haruna k'a boro korɔta ni bere ye Misiran jiw bɛɛ kunna. Tɔrisɛnjanw bɔra ji ra yɔrɔ bɛɛ ra, ka Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ fa. ³ Nka Misiran jinamoriw fana ka o dɔ kɛ subagaya ra. O fana ka tɔrisɛnjanw bɔ ji ra k'a kɛ Misiran jamana kan.

⁴ Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Matigi Ala daari, janko a ye nin tɔrisɛnjanw mabɔ ne ni ne ta mɔgɔw ra; ni o kɛra, ne bɛna a to Izirayɛlimɔgɔw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, o ta Ala ye.» ⁵ Musa ko Farawona ma ko: «Masacɛ, ele ta le ye bonya ye; a ko bɛ ele le boro. Tuma juman le i b'a fɛ ne ye Ala daari i ni i ta jamana jamɔgɔw ye, ani i ta jamana mɔgɔw, janko a ye tɔriw mabɔ i ra, ka o bɔ sow kɔnɔ? Ne bɛna Ala daari; tɔriw tɛna kɛ yɔrɔ si tuun ni baji dɔrɔn tɛ.» ⁶ Farawona ko: «A ye kɛ sini.» Musa ko: «I ka min fɔ, a bɛna kɛ ten, janko i ye a lɔn ko mɔgɔ tɛ yi, min bɛ se k'a yɛrɛ suma ni Matigi Ala, an ta Ala ye. ⁷ Tɔriw bɛna mabɔ i ni i ta sow ra, ani i ta jamana jamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw ra. Tɔriw bɛna kɛ ba dɔrɔn le ra.»

⁸ Musa ni Haruna tagara ka bɔ Farawona ta so. Musa tagara Matigi Ala daari kosebe, ko a ka Farawona tɔɔrɔ ni tɔri minw ye, a ye o tɔriw mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana ra. ⁹ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. Tɔriw beɛ fagara bonw kɔnɔ, ani luw kɔnɔ, ani forow ra. ¹⁰ O ka o ce ka o tonton jɔgɔn kan. A torira, k'a kasa ke jamana yɔrɔ beɛ ra.

¹¹ Farawona k'a ye ko a ko nɔgɔyara minke, a k'a jusukun gbeleya tuun, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔrɔ sabanan: buguri kera kinnifenw ye

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye bere kɔrɔta ka dugukolo buguri gbasi. Buguri bɛna yeɛma ka ke kinnifen misɛn dɔw ye Misiran jamana fan beɛ ra.»

¹³ Matigi Ala ka min fɔ, Musa ni Haruna ka o ke. Haruna k'a boro kɔrɔta ni bere ye ka dugukolo buguri gbasi. Buguri yeɛmana ka ke kinnifen misɛnw ye ka don mɔgɔw ni bɛganw beɛ ra. Buguri beɛ yeɛmana ka ke kinnifen misɛnw ye Misiran jamana beɛ ra. ¹⁴ Misiran jinamoriw ko o be o jɔgɔn ke subagaya ra, nka o ma se. Kinnifen misɛnw wurira ka na don mɔgɔw ni bɛganw beɛ ra yɔrɔ beɛ. ¹⁵ Jinamoriw k'a fɔ Farawona ye ko: «Nin ye Ala yere ta boro nɔ le ye!»

O beɛ n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔrɔ naaninan: yɔrɔ beɛ kera limɔgɔw ye

16 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Wuri sogomada jona fɛ ka taga Farawona fɛ. A bɛna bɔ ka taga bada ra. Taga a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: <A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. 17 Ni i m'a to ne ta mɔgɔw ye taga, ne bɛna limɔgɔjuguw lana i kama, ani i ta jamana jamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ kama; limɔgɔw bɛna don i ta sow kɔnɔ. Misirankaw ta sow bɛɛ bɛna fa limɔgɔw ra. Misiran jamana dugukolo bɛɛ bɛna fa a ra. 18 Nka o lon na, ne ta mɔgɔw siginin bɛ jamana yɔrɔ min na, min ye Goseni mara ye, ne bɛna o yɔrɔ tanga o limɔgɔw ma. Limɔgɔ tena kɛ o yɔrɔ ra; ne bɛna o kɛ, janko i ye a lon ko ne Matigi Ala, ko ne ta se bagaya bɛ Goseni mara kan. 19 Ne bɛna o faranfasi kɛ i ta mɔgɔw, ani ne ta mɔgɔw cɛ. O tagamasiyen bɛna kɛ sini le.> »

20 Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na, a k'a kɛ ten fana. Limɔgɔjuguw nana caman Farawona ta so kɔnɔ, ani jamana jamɔgɔw ta sow kɔnɔ. Jamana yɔrɔ bɛɛ cɛna limɔgɔw fɛ.

21 Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga saraka bɔ aw ta Ala ye, nka aw ye to jamana kɔnɔ yan.» 22 Musa ko: «A tɛ se ka kɛ o cogo ra, sabu an bɛna saraka minw bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye, Misirankaw bɛ o sarakaw haramuya; o bɛ fɛn min haramuya, ni an ka o bɔ saraka ye o ja na, o tena an bon ni kabakuru ye ka an faga wa? 23 An b'a fɛ ka tere saba tagama le kɛ ka taga kongo kɔnɔ, ka taga saraka bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye. Ni a yɛrɛ tagara min fɔ an ye, an bɛna o le kɛ.» 24 Farawona ko: «Ayiwa, ne kɔni bɛna a to aw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ye kongo

kɔnɔ, nka aw kana taga yɔrɔjan ka tɛmɛ. Aw ye Ala daari ne ye fana janko limɔgɔw ye taga.»

²⁵ Musa ko: «Ni ne bɔra i fɛ yan, ne bɛna Matigi Ala daari i ye. Sini Ala bɛna limɔgɔw mabɔ i ra, ani i ta jamana jamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ ra. Nka i kana an nɛgɛ tuun ka ban, k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga saraka bɔ Matigi Ala ye!»

²⁶ Musa bɔra Farawona ta so kɔnɔ minke, a ka Matigi Ala daari. ²⁷ Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. A ka limɔgɔw mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana jamɔgɔw, ani a ta jamana mɔgɔw bɛɛ ra. Hali limɔgɔ kelen ma to.

²⁸ Nka Farawona belɛn k'a jusukun gbɛleya tuun, a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga.

9

Tɔɔrɔ loorunan: bɛganw fagara

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Taga Farawona fɛ, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: <A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ² Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ni i ka o mina ka to yan tuun, ³ o tuma i ta bɛgan minw bɛ kongo kɔnɔ, ne Matigi Ala bɛna ne ta sebgaya ke ka olugu bɛɛ halaki. Banajuguba dɔ bɛna i ta sow mina, ani i ta faliw, ani i ta jɔgɔmɛw, ani i ta misiw, ani i ta sagaw, ani i ta baw; o camanba bɛna faga. ⁴ Nka ne Matigi Ala, ne bɛna faranfasi ke Izirayelimɔgɔw ta bɛganw, ani Misirankaw ta bɛganw cɛ. Izirayelimɔgɔw ta bɛgan si tena faga.> » ⁵ Ayiwa, o ko bɛna ke lon min na, Matigi Ala ka o latigɛ. A ko: «Sini ne Matigi Ala bɛna o ke Misiran jamana kɔnɔ.»

⁶ O dugusagbe, Matigi Ala tun ka min fo, a ka o ke. Misirankaw ta beganw bee fagara. Nka foyi ma faga Izirayelimogow ta beganw na.

⁷ Farawona ka mogow ci ka taga jininkari ke o ko ra. O nana a fo a ye ko foyi ma faga Izirayelimogow ta beganw na.

Nka o bee n'a ta, Farawona belen k'a jusukun gbeleya; a ma son fiyewu k'a to Izirayelimogow ye taga.

Towro wooronnan: sumuniw wurira mogow ra

⁸ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: «Aw ye taga dibi do ta bugurigbe do ce. Ele Musa bena o bugurigbe seri san fe Farawona ja na.

⁹ A bena ke gbangban ye ka Misiran jamana bee datugu, ka ke sumuni ye mogow ni beganw na; sumuniw bena cici ka ke joriw ye o fariw ra, Misiran jamana bee ra.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara dibi do ta bugurigbe do ce, ka taga ni o ye Farawona fe. Musa k'a seri san fe. A ka sumuni bo mogow ni beganw fari yoro bee ra. ¹¹ Hali Misiran jinamoriw ma se ka bo ka taga Farawona fe yi, sumuniw koson; sabu sumuni tun bora olugu fana fariw ra, ka o fari bee ke jori ye, i n'a fo Misiranka tow bee.

¹² Nka Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun, i n'a fo a tun k'a fo Musa ni Haruna ye cogo min na; Farawona ma son ka Musa ni Haruna lamem.

Towro wolonflanan: sanbere jigira

¹³ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Sini sogomada joona fe, i ye wuri ka taga Farawona fe, i ye taga a fo a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: «A to ne ta mogow ye taga ne bato.

14 Ni o tɛ, sisan kɔni ne bɛna tɔɔrɔ min lase i ni i ta jamana jamɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ ma, o bɛna juguya kɔsɛbɛ. Ne bɛna o kɛ janko i ye a lɔn ko dugukolo bɛɛ kan, mɔgɔ si tɛ se ka a yɛrɛ suma ni ne ye. 15 Sabu ne bɛna ne ta sebgaya yira can yɛrɛ ra, ka banajugu dɔ kɛ ka i halaki, ka i ni i ta jamana mɔgɔw bɛɛ tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan. 16 Ne ka i janaman to, janko ka ne ta sebgaya le yira i ra, ani janko mɔgɔw ye ne tɔgɔ fɔ dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. 17 O bɛɛ n'a ta, hali bi i ka ne ta mɔgɔw bari; i ma sɔn k'a to o ye taga. 18 Sini jɔgɔntumasi, ne bɛna sanberɛ jigi; o sanberɛ bɛna juguya fɔ k'a dama tɛmɛ. Kabini Misiran jamana sigira, fɔ ka na se bi ma, o sanberɛ jɔgɔn ma deri ka jigi a kan ban. 19 O ra, i ta bɛganw, ani i ta fɛn o fɛn bɛ foro ra, i jija ka o bɛɛ ladon so kɔnɔ jooana. Ni mɔgɔ o mɔgɔ, walama ni bɛgan o bɛgan ka to kongo ra, ni a ma na so kɔnɔ, sanberɛ bɛna jigi olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ faga.> »

20 Ayiwa, Farawona ta jamana jamɔgɔ minw siranna Matigi Ala ta kuma ja, olugu ka o ta jɔnw ni o ta bɛganw lana so kɔnɔ jooana. 21 Nka minw ma Matigi Ala ta kuma jate, olugu ka o ta jɔnw ni o ta bɛganw to kongo ra yi.

22 Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Bere ta k'a kɔrɔta san fɛ, janko sanberɛ ye jigi mɔgɔw ni bɛganw kan, ani binw bɛɛ, Misiran jamana ra.»

23 Musa k'a ta bere kɔrɔta san fɛ. Matigi Ala ka sanperɛn ni sanberɛ jigi; sanmanamana kɛra dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra. Matigi Ala ka sanberɛ jigi Misiran jamana bɛɛ kan. 24 Sanberɛ tun bɛ jigira;

sanmanamana tun be yoro bee. A tun juguyara kosebe; kabini Misiran jamana kera jamana ye, o jogon tun ma deri ka ke folo. ²⁵ Sanbere jigira Misiran jamana yoro bee ra; fen o fen tun be foro ra, adamaden fara began kan, sanbere ka o bee halaki. Sanbere ka binw bee faga, ka yiriw bee karikari. ²⁶ Izirayelimogow tun siginin be jamana yoro min na, Goseni mara ra, o yoro doron le tora; sanbere ma se o yoro le ma.

²⁷ Farawona ka Musa ni Haruna wele, k'a fo o ye ko: «Sisan koni ne jarakira; Matigi Ala ta le ye can ye. Ne ni ne ta mogow le jarakira. ²⁸ Aw ye Matigi Ala daari ne ye, a ye sanperen ni sanbere lalo ten. Ne bena a to aw ye taga; ne tena aw lalo tuun.»

²⁹ Musa k'a fo Farawona ye ko: «Ni ne bora dugu koni tuma min na, ne bena ne boro korota Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperen ni sanbere bena lo; janko i ye a lon ko dugukolo ye Matigi Ala ta le ye. ³⁰ Nka ne k'a lon ko hali ni o kera, ele ni i ta jamana namogow tena son ka siran Matigi Ala na hali belen.»

³¹ Ayiwa, senefen minw tun denna ka ban, ani senefen minw tun ka fiyeren bo i n'a fo len, sanbere ka o bee cen. ³² Nka alikama* ni jo, sanbere ma olugu cen sabu olugu te fiyeren joona.

³³ Ayiwa, Musa bora Farawona ta so ka taga dugu ko fe. A ka a boro korota san fe Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperen ni sanbere lalora. Sanji ma ben tuun.

³⁴ Farawona k'a ye ko sanji ni sanperen ni sanbere bee lora minke, a belen tora a ta

kojuguke ra. A k'a jusukun gbeleya tuun, a ni a ta jamana jamogow. ³⁵ Farawona jusukun gbeleyara, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na; a ma son k'a to Izirayelimogow ye taga fiyewu.

10

Tɔɔɔ seeginan: fɔɔ nana ni tɔnw ye

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Taga Farawona fe tuun. Ne le ka ale ni a ta jamana mogow jusukun gbeleya, janko ka ne ta tagamasiyenw ke o ce ra, o ye a ye; ² ani janko ne ka Misirankaw tɔɔɔ cogo min na, ni ne ta tagamasiyenw ye, i ye o beɛ lakari i denw, ani i mamadenw ye. Aw beɛ ka kan k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

³ Musa ni Haruna tagara Farawona fe ka taga a fo a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko, ko lon juman le i bena son ka i yere majigi a le ye de? A ko i ye a ta mogow bla o ye taga ale bato. ⁴ A ko ni i ma son ka ale ta mogow bla o ye taga, sini a bena tɔnw bla ka na Misiran jamana yɔɔ beɛ ra. ⁵ Tɔnw bena i ta dugukolo yɔɔ beɛ datugu fo mogo tena se ka dugukolo yɔɔ si ye. Sanbere ma se ka senefen minw cen, tɔnw bena o beɛ domu; yiri o yiri be kongo ra, o bena o beɛ flaburuw nimi. ⁶ O bena don i ta bon kɔnɔ, ka i ta bonkɔnyɔɔw fa, ani i ta jamana jamogow ta bonw, ani Misirankaw beɛ ta bonw. Kabini i faw ni i bemaw be nin jamana ra yan, fo ka na se bi ma, o na ma kojugu min jɔgɔn ye ban, o le bena ke.»

Musa ni Haruna ka o ƒo minke, o bora Farawona ta so kɔnɔ ka taga.

⁷ Ayiwa, Farawona ta jamana jamogow ko a ma ko: «O tuma ce nin bena an sege tan le tuma bee wa? I t'a to o ye taga Matigi Ala, o ta Ala bato wa? Hali bi i belen m'a lon ko Misiran jamana be halakira ka taga le wa?»

⁸ Ayiwa, o ka Musa ni Haruna wele tuun ka na Farawona fe. Farawona ko o ma ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Nka jon ni jon le bena taga aw ra?» ⁹ Musa ka Farawona jaabi ko: «An bee lo; an ta kanbelenw, ani an ta cekorobaw, ani an dencew ni an denmusow bee; hali an ta sagaw, ani an ta baw, ani an ta misiw bee be taga, sabu an bena janagbeba le ke ka Matigi Ala, an ta Ala bonya.»

¹⁰ Farawona ko: «K'a ƒo ko ne bena aw bla ka taga ni aw ta musow ni aw ta denw ye, ko Matigi Ala be aw fe, ne te o ke fiyewu; ne k'a lon ko aw be kojugu do le miirira. ¹¹ Aw ka min ƒo, o te ke. Aw cew dama le ye taga Matigi Ala bato, sabu aw ko ten le.»

O ko, o ka Musa ni Haruna gben ka bo Farawona ja korɔ.

¹² Matigi Ala k'a ƒo Musa ye tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a korota Misiran jamana kunna, ka tonw bo k'a ke Misiran jamana kan caman, o ye bin bee nimi, ani fen o fen tora sanbere temenin ko.» ¹³ Musa ka a ta bere korota Misiran jamana kunna. Matigi Ala ka fonoba do lawuri ka bo tereboyanfan na. O fonɔ nana o lon tere bee, ani su bee. O dugusagbe sogoma, fonɔ nana ni tonw ye caman; ¹⁴ tonw bora ka don Misiran

jamana ra. Jamana yoro bee fara tonw na, ton camanba. A jagon tun ma ke ka ye, a jagon fana tena ke ka ye. ¹⁵ Misiran dugukolo bee fara tonw na, fo ka yoro bee ke dibi ye. O ka binw bee jimi, ani yiridenw bee. Fen o fen tun tora sanbere temenin ko, o ka o bee domu. Flaburu foyi ma to yiri si ra, bin foyi ma to kongo ra, ni o ma min jimi, Misiran jamana bee konɔ.

¹⁶ Farawona teliyara ka Musa ni Haruna wele, ka na a fo o ye ko: «Ne ka aw ta Matigi Ala hake ta, ka aw fana hake ta. ¹⁷ Nka aw ye yafa ne ma nin kelen na, ka Matigi Ala, aw ta Ala daari ne ye janko a ye nin tɔɔɔjuguba mabo ne ra.»

¹⁸ Musa bora Farawona ta so konɔ ka taga Matigi Ala daari. ¹⁹ Matigi Ala ka foɔba do lawuri ka bo terebenyanfan na. O foɔba ka tonw bee ce ka taga o ke Kogojiwulen na. Ton den kelen ma to Misiran jamana yoro si ra.

²⁰ Nka o bee n'a ta, Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma son ka Izirayelimogow bla o ye taga.

Tɔɔɔ konɔntɔnnan: jamana bee kera dibi ye

²¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a korota san fe, janko dibikuruba ye don Misiran jamana fan bee ra; o dibi bena bonya fo k'a ke i n'a fo mogo bena maga a ra.» ²² Ayiwa, Musa k'a ta bere korota san fe; dibikuruba donna Misiran jamana fan bee ra, ka se fo tere saba. ²³ Mogow tun te sera ka jagon ye dibi bonyakojugu fe. Tere saba kera, mogo si ma se ka bo a ta so konɔ; nka kene tun be Izirayelimogow ta yoro ra.

²⁴ Farawona ka Musa wele tuun k'a fɔ a ye ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Aw ye taga ni aw ta denmisɛnw bɛɛ ye. Aw ta sagaw ni aw ta baw, ni aw ta misiw dɔrɔn le bɛna to yan.»

²⁵ Musa ko: «An bɛna taga fɛn minw kɛ saraka ye, ani an bɛna bɛgan minw kɛ saraka jenitaw ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, i ka kan k'a to an ye taga ni o ye. ²⁶ Anw kɔni bɛna taga ni an ta bɛganw bɛɛ le ye, hali kelen tɛna to an kɔ fɛ yan; sabu an bɛna o dɔw le kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma. Nka ni an ma se a yɔrɔ yɛrɛ ra, an bɛna min ni min kɛ saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, an tɛ se ka o lon.»

²⁷ Nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbɛlɛya tuun. A ma sɔn ka Izirayɛlimɔgɔw bla o ye taga ka bɔ a ta jamana ra.

²⁸ Farawona pɛrɛnna Musa kunna, ko: «Tɛmɛ ka bɔ ne ta so kɔnɔ sisan! A dan ye kɛ nin ye. Ne kana i ye ne fɛ yan tuun; sabu ni ne ka i ye ne fɛ yan lon o lon, ne bɛ i faga o lon.» ²⁹ Musa ko: «Ayiwa, ni i ko ten, ne k'a mɛn; ne tɛna se i fɛ yan tuun.»

11

Ala ko tɔrɔ laban bɛna na

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ne bɛna tɔrɔba kelen lase Farawona ni Misirankaw ma tuun, ka o kɛ a laban ye. O kɔ, a bɛna aw bla aw ye taga. A yɛrɛ bɛna aw gben le pewu ko aw ye taga ka bɔ a ta jamana ra. ² A fɔ Izirayɛlimɔgɔw ye ko ni aw tagatuma sera, cɛw ni musow bɛɛ ye warigbɛfɛnw ni saninmanfɛnw daari o siginɔgɔnw fɛ.»

³ Matigi Ala tun ka Izirayelimogow ko diya Misirankaw ye kosebe. Farawona ta jamana jamogow, ani Misirankaw bee tun be Musa yere bonyara kosebe.

⁴ Ayiwa, Musa tagara a fo Farawona ye ko Matigi Ala ko, ko su cemanca ra, ale bena teme Misiran jamana konɔ; ⁵ ko dence folo bee bena sa Misiran jamana konɔ. Masace Farawona ni a ta masaya bee, o dence folo tena to; hali jonmuso gbansan min be mugu si, o fana dence folo tena to, beganw fana den folow cemanw tena to. ⁶ Kulekanba caman bena bo Misiran jamana yoro bee ra. Sabu o ko jogon ma deri ka ke folo, a jogon yere fana tena ke tuun. ⁷ Nka Izirayelimogow fe, hali wuru tena kasi, k'a fo ko a be songora mogo ra, walama began na; a bena o ke janko faranfasi min be Misirankaw ni Izirayelimogow ce Matigi Ala fe, aw ye o lon. ⁸ O tuma ra i ta jamana jamogow bee bena o kinbiri gban ne korɔ, k'a fo ne ye ko: «Taga, i ni i ta nofemogow bee.» O le ko, ne be soro ka bo ka taga ni ne ta mogow ye.

Musa ka o kumaw fo minke, a dimininba bora Farawona ta so ka taga.

⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun k'a fo Musa ye kabini a damina ra ko: «Farawona tena son ka aw lamen. O bena ke sababu ye k'a to ne ye do fara ne ta kabakow kan, ka ne ta sebagaya yira Misiran jamana konɔ.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ni Haruna ka o kabakow ke Farawona na na, nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya, a ma son k'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra.

12

Jonyaban panagbe

¹ Ayiwa, ka Musa ni Haruna to Misiran jamana ra, Matigi Ala k'a fo o ye, ko: ² «Nin karo le bena ke karo folo ye; ale le bena ke san karo folo ye aw fe. ³ Aw ye a fo Izirayelimogow ye, ko: <San o san, nin karo tere tan, gba bee kelen kelen ye sagadennin kelen, walama badennin kelen mina; lu bee kelen kelen ni a ta sagaden walama baden. ⁴ Ni lu min mogow man ca, olugu ni o sigijogonw ye jen began kelen na, ka kapa ni mogow hakeya ye. Mogow hakeya min be se ka began kelen domu k'a ban, aw ye o da le jate mina. ⁵ A ka kan ka ke beganden ceman le ye, fiyen te min na, min ka san kelen soro fana. ⁶ Aw ye a mina k'a bla ka se fo karo tere tan ni naani ma. Izirayelimogow bee bena o beganden faga karo tere tan ni naaninan wulada fe. ⁷ Aw bena a sogo nimi bon min konɔ, aw ye a jori do seriseri o bon donda kerefeyoro fla ni a sanfeyoro ra. ⁸ O su kelen na, aw ye a sogo jeni k'a domu; aw ye a ni burufunubari le domu, ani puguf laburu kunaman do. ⁹ Aw kana a kene domu, walama a barabaranin; aw ye a kuturu le jeni; a kun, ni a senw, ni a konofenw. ¹⁰ Aw man kan k'a to a to ye si. Ni a to min sira, aw ye o jeni ka a sisi fo k'a ke buguri ye. ¹¹ Aw bena a domu cogo min na, o fle nin ye: aw be aw ta deregew don ka aw yere cesiri, ka aw ta sanbaraw don aw senw na, ka aw ta tagamabere mina aw boro; aw ye a domu teliya ra. Jonyaban panagbe* lo; aw ye o ke ka Matigi Ala bonya.

12 « <Bi su nin yere ra, ne bena teme Misiran jamana yoro bee ra, ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a ta mogow ra, ka taga a bla beganw na. Ne bena kiti ben Misiran batofenw bee kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye. 13 Nka aw bena ke bon min konɔ, jori le bena ke tagamasiyen ye o bondaw ra. Ni ne ka jori ye, ne be teme aw ta bonw kan. O cogo ra ni ne nana ke Misirankaw faga ye tuma min na, o tɔɔrow tena se aw ma.

14 « <Nin lon bena ke aw fe hakirijigilonba le ye tuma bee. Aw bena panagbeba ke o lon na, ka Matigi Ala bonya. O ye ke sariya dablalari ye aw fe, ani aw ta duruja nataw bee fe.> »

Burufunubari panagbe

15 Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Aw bena burufunubari domu fo tere wolonfla. K'a damina a tere folo ra, burufunufen si man kan ka ye aw ta sow konɔ tuun; sabu ni mogɔ o mogɔ ka burufununin domu, o tere wolonfla konɔ, o tigi be faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na. 16 A tere folo ra, aw bena jamalajenba ke, ka Matigi Ala bato. A tere wolonflanan fana ra, aw bena jamalajenba ke tuun ka Matigi Ala bato. Mogɔ si man kan ka baara ke o lon fla ra; aw be se ka aw ta tobiriw dorɔn le ke.

17 «Aw ye to ka burufunubari panagbe ke san o san, ka aw hakiri jigi ko o lon yere le ra ne ka aw ke jenkuru jenkuru, ka aw labo Misiran. Aw ye o lon bla danna ka o panagbe ke, a ye ke sariya dablalari ye aw ni aw denw fe. 18 San karo folo, k'a damina a tere tan ni naani wulada fe, fo ka taga se a tere mugan ni kelen

wulada fe, aw ye burufunubari le domu. ¹⁹ O tere wolonfla bee kono, burufunufen si man kan ka ye aw si ta so kono; sabu ni mogo o mogo ka burufununin domu, lonan fara dugulen kan, o tigi be faran ka bo Izirayelimogow ta jen ra o lon na. ²⁰ Burufunufen be buru o buru ra, aw kana o domu. Bee ka kan ka burufunubari le domu a ta so kono.»

Jonyaban janyagbe saraka

²¹ Ayiwa, Musa ka Izirayeli cekorobaw bee wele k'a fo o ye ko: «Aw bee ye taga sagaden kelen walama baden kelen mina, gba bee ni a ta, k'a faga ka Jonyaban janyagbe ke. ²² Aw ye sagaden kannatige k'a jori ke minan do kono, ka izopeyiri flaburu dow su o jori ra, ka o jori seriseri bonda sanfeyoro ra, ani a kerfeyoro fla ra. Mogo si kana bo a ta so kono fo ka taga dugu gbe. ²³ Ni Matigi Ala nana ke teme ye, ka ke Misirankaw faga ye tuma min na, ni a ka jori ye bonda min sanfeyoro ni a kerfeyoro fla ra, a be teme o bon kan; a tena son ninminameleke ye don aw ta bon kono ka aw faga. ²⁴ Aw ye nin sariyaw sira tagama, ka o ke sariya dablbariw ye aw ni aw ta durujaw fe wagati bee. ²⁵ Matigi ka layiri ta ko a bena jamana min di aw ma, ni aw tagara se o jamana ra tuma o tuma, aw ye to ka nin landa saninman ke. ²⁶ Ni aw ta denw ka aw jininka ko: <Nin landa koro ye di aw fe?> ²⁷ Aw ye a fo o ye ko: <Nin ye Jonyaban saraka le ye; an be o ke ka Matigi Ala, an ta Ala bonya, sabu ka an to Misiran, tuma min na Matigi Ala ka Misirankaw den folow faga, a

tamena Izirayelimogow ta sow kan, a ma se olugu ma; a ka o kisi. »

Ayiwa, Musa ka o kumaw bee fo minke, o tuma ra mogow bee ka o kinbiri gban dugu ma, ka Matigi Ala bato.

²⁸ O ko, Izirayelimogow tagara o ta sow konu. Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ni Haruna ye, o ka o bee ke.

Tɔɔɔ tannan: Misirankaw dence folow sara

²⁹ Ayiwa, su cemance ra, Matigi Ala ka Misiran jamana den folow bee faga. K'a ta Misiran masaceba yere den folo ra, ka taga a bla fo Misiran kasoden gbansanw den folow ra, ani beganw den folow bee. ³⁰ A kera ten, Farawona ni a ta jamana jamogow ni Misirankaw bee wurira dugutarama fe. Kasikanbaw ni kulekanbaw tun be bora jamana yoro bee ra; sabu so si ma to, ni saya ma ke min na.

³¹ O su yere fe, Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fo o ye ko: «Aw ye teliya ka taga ka bo ne ta mogow ce ra, aw ni Izirayelimogow bee; aw ye taga Matigi Ala bato i n'a fo aw k'a fo cogo min na. ³² Aw ye taga ni aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw ye, i n'a fo aw k'a fo cogo min na. Aw ye taga Ala daari ne ye.»

³³ Misirankaw gbanna Izirayelimogow ra, ko o ye bo; o tun korotora ko Izirayelimogow ye bo o ta jamana ra; sabu o tun be a miirira ko olugu Misirankaw bee le bena sa. ³⁴ Izirayelimogow ka o ta mugu nooninin ta, k'a soro a tun ma funu folo; o ka o ta burugbasiminanw bee siri o ta faniw na, ka o la o kamankun na.

³⁵ Ayiwa, Musa tun ka min fo Izirayelimogow ye, o ka o ke. O ka minan warigberamanw, ani minan saninlaman ni faniw daari Misirankaw fe. ³⁶ Matigi Ala ka Izirayelimogow ko diya Misirankaw ye fana. Izirayelimogow ka fen o fen daari o fe, o ka o bee di o ma. Izirayelimogow ka Misirankaw ta fenw ce o cogo le ra ka o borolakolon to.

³⁷ Izirayelimogow bora Ramusesi dugu konɔ, ka taga se Sukoti. Minw tun be o sen na olugu tun be mogɔ waga keme wɔɔɔ bo (600 000); musow ni denmisenw ma jate. ³⁸ O tagato, siya were mogɔ caman tugura o ko; began caman tun be olugu fana fe: misiw, ani sagaw, ani baw.

³⁹ Izirayelimogow boto Misiran, o tun ka mugu nooninin min ta, k'a soro a ma funu folo, o ka o le jeni ka o ke buru ye ka o domu; sabu Misirankaw tun be gbanna o ra ko o ye bo minke, o ma se ka domunifen ta o yere boro.

⁴⁰ Izirayelimogow tun ka san keme naani ni san bisaba le ke Misiran. ⁴¹ O san keme naani ni san bisaba dafalon yere le ra Matigi Ala ka Izirayelimogow ke jenkuru jenkuru, ka o bee labo Misiran. ⁴² O koson o su bena bla a danna Matigi ye, ka ke panagbesu ye, sabu Matigi Ala ka o su bla danna, ka Izirayelimogow labo Misiran jamana ra o su fe. Izirayelimogow ni o ta durujaw bee ka kan ka o su bla danna fana, ka o ke panagbesuba ye ka Matigi Ala bonya.

Jonyaban panagbe domuni ta sariya

⁴³ Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye tuun ko: «Jonyaban panagbe sariya ye nin ye: jamana were mogɔ man kan k'a saraka domu. ⁴⁴ Ni

jɔn dɔ bɛ aw fɛ, aw ka min san, aw ka kan k'a kenɛsigi fɔlɔ, sani a ye Jɔnyaban janagbɛ* domuni kɛ. ⁴⁵ Nka lonan tɛmɛbaga, ani baaraden, olugu si man kan k'a domu. ⁴⁶ Aw ka kan k'a domu bon le kɔnɔ. Mɔgɔ si kana bɔ ni a sogo dɔ ye kenɛ ma; aw man kan k'a kolo dɔ kari fana.

⁴⁷ «Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kan ka Jɔnyaban janagbɛ kɛ. ⁴⁸ Lonan minw siginin bɛ aw fɛ, ni o dɔ b'a fɛ ka Jɔnyaban janagbɛ kɛ ka Matigi Ala bonya, cɛ o cɛ bɛ a ta so, olugu bɛɛ ka kan ka kenɛsigi fɔlɔ; ni o kɛra, a bɛ se ka Jɔnyaban janagbɛ kɛ. O tuma, a bɛ kɛ i ko Izirayelimɔgɔ dɔ. Nka ni mɔgɔ o mɔgɔ ma kenɛsigi, o tigi man kan ka Jɔnyaban janagbɛ domuni kɛ. ⁴⁹ O sariya kelen le bɛ Izirayelimɔgɔw ni lonanw bɛɛ kan.»

⁵⁰ Matigi Ala ka ci min fɔ Musa ni Haruna ye, Izirayelimɔgɔw ka o kɛ k'a dafa. ⁵¹ O lon yɛrɛ ra, Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw ta gbaw tugutugu jɔgɔn kɔ, ka o kɛ jɛnkuru jɛnkuru, ka o labɔ Misiran jamana ra.

13

Burufunubari janagbɛ ni dence fɔlɔw ta ko

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko:
² «Izirayelimɔgɔw dence fɔlɔw bɛɛ bla danna ka o kɛ ne ta ye. Mɔgɔw dence fɔlɔw, ani beganw ta den fɔlɔ cɛmanw bɛɛ; sabu o ye ne ta le ye.»

³ Musa k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Aw ye aw hakiri to nin lon na, aw bɔra Misiran jɔnya ra lon min na; sabu Matigi Ala ka aw labɔ Misiran ni a yɛrɛ ta sebgaya baraka le ye. O kosɔn aw kana

burufununin domu o lon na. ⁴ Aw bɛna bɔ bi le, nin karo ra, min ye Abibu karo* ye.

⁵ «Matigi Ala karira aw bɛmaw ye ko a bɛna Kanaanakaw, ni Hɛtikaw, ni Amɔrikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana le di aw ma, nɔnɔ ni li bɛ woyo o jamana min na. Ni Matigi Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, san o san, ni nin karo sera, aw ye Jɔnyaban panagbɛ* kɛ ka Matigi Ala bonya. ⁶ Aw bɛna burufunubari domu fɔ tere wolonfla. A tere wolonflanan bɛna kɛ panagbɛba ye ka Matigi Ala bonya. ⁷ Bɛɛ bɛna burufunubari le domu fɔ tere wolonfla. Burufununin man kan ka sɔrɔ aw ta bonw si kɔnɔ; burufunufen si man kan ka ye yɛrɛ jamana yɔrɔ si ra fana.

⁸ «O panagbɛ wagati ra, aw ka kan k'a jafɔ aw ta denw ye ko: <Matigi Ala ka koba min kɛ an ye an bɔtɔ Misiran, an bɛ nin kɛra ka an hakiri jigi o le ra.> ⁹ Nin panagbɛ bɛna kɛ hakirijigifɛn le ye aw fɛ, ka kɛ i n'a fɔ tagamasiyɛn aw borow ra, ani aw tenw kan. A bɛna aw hakiri jigi, ko aw ka kan ka to ka Matigi Ala ta sariya ko fɔ tuma bɛɛ; sabu Matigi Ala le ka aw labɔ Misiran a ta sebgaya baraka ra. ¹⁰ O le koson aw bɛna to ka nin landa kɛ a wagati ra san o san.

¹¹ «Matigi Ala karira aw ni aw bɛmaw ye, ko a bɛna Kanaanakaw ta jamana di aw ma; ni a nana o jamana kɛ aw ta ye tuma min na, ka aw ladon o jamana ra, ¹² o tuma aw bɛna aw dɛncɛ folow bɛɛ di Matigi Ala ma, hali aw ta bɛganw ta

* **13:4** 13.4 Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

den folo cemanw. O den cemanw ye Matigi Ala ta le ye.

¹³ «Ni faliden lo, aw ye sagaden, walama baden do di a no ra, k'a kunmabo. Ni aw t'a fe k'a kunmabo, o tuma aw ye o faliden kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow fana kunmabo.

¹⁴ «Ayiwa, ni aw dencew nana aw jininka lon do ko: <Nin kekun ye mun ye aw fe?> Aw ye a fo o ye ko: <An be nin ke, sabu Matigi Ala ka an kunmabo ka bo jonya ra Misiran, a ta se bagaya baraka ra. ¹⁵ Farawona tun t'a fe ka son fiyewu k'a to an ye taga minke, Matigi Ala ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a damina mogow ta den folow ra, fo ka taga se beganw ta den folow ma. O le koson an be beganden folo cemanw bee di Ala ma saraka ye, ka an yere dence folow bee kunmabo.>

¹⁶ «Ayiwa, nin bena ke hakirijigifen le ye aw fe, ka ke i n'a fo tagamasiyen, aw boro ra walama aw ten kan. Aw ka kan ka aw hakiri jigi a ra ko Matigi Ala le ka aw labo Misiran jonya ra a ta se bagaya baraka ra.»

Ala blara Izirayelimogow na ka bo Misiran

¹⁷ Tuma min na Farawona sonna k'a to Izirayelimogow ye taga, Ala m'a to o ye teme Filisikaw ta jamana sira fe, k'a soro o sira le ka surun. A tun k'a lon ko ni o ka o sira ta, ni o ka taga ben nin siya werew ye minw b'a fe ka o kere, o bena siran, ka o ta miiriya yelema, ka kosegi Misiran tuun. ¹⁸ O le koson Ala k'a to o munumununa kongokolon sira fe, ka taga fo Kogojiwulen fan fe.

Izirayelimogow bora Misiran ni o ta kerəkeminanw ye o boro.

¹⁹ Musa ka Yusufu kolow ta ka taga ni o ye o boro; sabu sani Yusufu tun ye sa, a tun k'a balemacew jagboya ko o ye kari ale ye. A tun k'a fo o ye ko: «Sigiya t'a ra, Ala bena na, ka na aw labo yan; ni ne sara, aw tagato, aw ye taga ni ne kolow ye[†].»

²⁰ Ayiwa, Izirayelimogow bora Sukoti, ka taga o ta fanibonw lo Etamu, kongokolon kere fe.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala yere le tun be o ja, ka sira yira o ra. Tere fe, sankaba jamijan do le tun be ke o ja, ka sira yira o ra. Su fe, a tun be ke tasumamana jamijan do ye, ka yeelen bo o ye, janko o ye tagama su ni tere.

²² Sankaba jamijan tun te bo o ja fiyewu tere fe; tasumamana jamijan fana tun te bo o ja su fe.

14

Farawona ka Izirayelimogow nogben

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye kosegi ka na sigi Pi Hayiroti yoro kere fe, Migidoli ni kogoji ce. Aw ye aw ta fanibonw lo yi le, ka nasin Baali Sefon ma, kogoji koro. ³ Ni o kera, Farawona bena a miiri ko aw tununa kongokolon kono, ko aw ma tagayoro lon aw yere ra tuun; ko aw kera i ko kasodenw, kongokolon kono. ⁴ Ne bena Farawona jusukun gbeleya fo a bena wuri ka aw nogben; nka ne bena ale ni a ta kerəkėjama bee halaki ka ne ta

[†] **13:19** 13.19 Nin kuma tun fora Damina 50.25, ani Yosuwe 24.32.

sebagaya yira. O ra Misirankaw bee bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Matigi Ala ka min fo, Izirayelimogow ka o ke.

⁵ Ayiwa, o nana taga a fo Misiran masace Farawona ye ko Izirayelimogow tagara. O yoronin bee, Farawona ni a ta jamana jamogow nimisara o tagako ra. O ko: «Mun koson an k'a to o tagara de? An tun ka kan ka o to yan, o ye baara ke an ye.» ⁶ Farawona k'a ta sowotoro laben, k'a ta kerekedenw bee ce, o ka gban Izirayelimogow ko. ⁷ Sowotoronuman minw labennin lo ka ja kere kama, a ka o keme woro ta, ka fara Misiran sowotoro tow kan. Sowotorow bee labennin tun lo, o bee be ni o ta kerekedenw ye. ⁸ Matigi Ala ka Misiran masace Farawona jusukun gbeleya, fo Farawona tugura Izirayelimogow ko, k'a soro Izirayelimogow ja siginin le tun bora Misiran ka taga, hali siranya ma ke o ra.

⁹ Misirankaw ta kerekejama, ani Farawona ta sow bee, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, olugu ka Izirayelimogow no gben fo ka taga se o ma Pi Hayiroti yoro ra, ka nasin Baali Sefon yoro ma; Izirayelimogow tun ka o ta fanibonw lo o yoro le ra, kogojida ra.

¹⁰ Izirayelimogow nana fleri ke k'a ye ko Farawona ni Misirankaw be olugu ko, fo ka surunya o ra yere. O ja tigera kosebe. O ka ke kule ye, ka ke Matigi Ala togo wele ye, ko a ye olugu deme.

¹¹ O ko Musa ma ko: «O tuma, anw sudonyoro le tun ma soro Misiran wa, badi? A kera di i ka an labo yi ka na ni an ye kongokolon konon yan, ka na a to an ye sa yan gbansan? ¹² Ka an to Misiran,

an tun ka o le fɔ i ye. An tun ko i ye an to pasuma ra, an ye baara ke Misirankaw ye; sabu o tun ka fisa an ma sani an ye na sa kongokolon kɔnɔ yan tan.»

¹³ Musa ka o jaabi ko: «Aw ye to yɔrɔ kelen na, aw kana siran. Matigi Ala bɛna aw kisi cogo min na bi, aw bɛna o ye; sabu aw na bɛ Misiranka minw na tan bi, aw na tɛna la olugu dɔ kan tuun fiyewu. ¹⁴ Matigi Ala yɛrɛ le bɛna o kɛrɛ aw nɔ ra; aw ye je dɔrɔn.»

Ala ka Izirayelimɔgɔw latɛmɛ kɔgɔji cɛ ma

¹⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Mun kosɔn i bɛ kulera ko ne ye aw dɛmɛ? A fɔ jama ye ko o ye sira ta ka taga. ¹⁶ Ele Musa, ele ye i ta bere ta i boro k'a kɔrɔta kɔgɔji kunna. Ji bɛna cɛtigɛ fla ye, Izirayelimɔgɔw bɛna tagama ka tɛmɛ dugukolo jalan kan. ¹⁷ Ne min ye Matigi Ala ye, ne bɛna Misirankaw jusukun gbɛlɛya, k'a to o ye don aw kɔ. O cogo le ra, ne bɛna Farawona ni a ta kɛrɛkɛjama, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta se bagaya yira. ¹⁸ Ni ne nana Farawona ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta se bagaya yira tuma min na, o tuma Misirankaw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁹ Matigi ta mɛlɛkɛ min tun bɛ to ka ke Izirayelimɔgɔw na fɛ, ale bɔra o na fɛ, ka yelema o kɔ fɛ. Sankaba jamijan min tun bɛ o na fɛ, o fana bɔra o na fɛ, ka yelema o kɔ fɛ. ²⁰ A tagara lɔ Misirankaw ni Izirayelimɔgɔw cɛ. A kɛra dibi ye Misirankaw ta fan na, ka ke yeelen ye Izirayelimɔgɔw ta fan na. A kɛra ten, o jenkuru fla ma se ka gbara nɔgɔn na o su bɛɛ ra.

21 Ayiwa, Musa k'a boro korota kogoji kunna. Matigi Ala ka fɔnɔba dɔ lawuri ka bɔ tereɔyanfan na. O fɔnɔ fiyera su bɛɛ ra, ka kogoji nɔni, fɔ k'a cɛtigɛ fla ye, ka dugukolo jalan kɛ a cɛ ma. 22 Izirayelimogow donna, ka tagama dugukolo jalan kan ka kogoji cɛtigɛ. Ji taranna fla ye, ka wuri ka lɔ o kininboro ni o numanboro fɛ, i ko kogo. 23 Misirankaw fana gbanna Izirayelimogow kɔ. Farawona ta sow, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, o bɛɛ donna Izirayelimogow kɔ kogoji cɛ ma. 24 Dugugbeda fɛ, Matigi Ala tora sankaba jamijan tasumaman ra, ka Misirankaw ta kerekejama fle; a ka o ta tagama nagami.

25 A ka o ta sowotorow senw don bogɔ ra ka o cɛn; o ma se ka taga kosebe tuun. Misirankaw k'a ye ten minke, o ko: «An ye bori ka bɔ Izirayelimogow korɔ; Matigi Ala yere le be an kerera ka di o ma.»

26 Matigi Ala ko Musa ma ko: «I boro korota kogoji kunna sisan, janko ji ye kari ka jigi Misirankaw ni o ta sowotorow ni o ta sotigiw kan.» 27 Musa k'a boro korota kogoji kunna. Dugugbeda fɛ, kogoji kosegira a nɔ ra. Misirankaw ko o be bori ka bɔ, nka Matigi Ala ka ji kari ka jigi o bɛɛ kan. 28 Farawona ni a ta kerekedenw, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigi minw bɛɛ tun donna kogoji ra Izirayelimogow kɔ, ji karira ka kɛ olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ datugu. Hali mogɔ kelen ma kisi o ra. 29 Nka Izirayelimogow koni tun tagamana le ka teme dugukolo jalan kan, ka kogoji cɛtigɛ. Kogoji tun

wurira ka lo o kininboroyanfan ni o numanboroyanfan fe i ko kogo.

³⁰ Ayiwa, Matigi Ala ka Izirayelimogow kisi ka o bo Misirankaw boro o lon na. Izirayelimogow yere na ka Misirankaw suw lalanin ye kogojida ra yoro be. ³¹ Matigi Ala k'a ta sebagaya yira cogo min na, ka Misirankaw halaki, Izirayelimogow ka o ye minke, o siranna Matigi Ala na, ka la a ra; Musa min ye Ala ta baarden ye, o lara ale fana ra.

15

Musa ni Izirayelimogow ka Ala tando

¹ Ayiwa, o lon na Musa ni Izirayelimogow ka nin donkiri la ka Matigi Ala tando. O ko:
«Ne bena donkiri la Matigi Ala ye k'a bonya, sabu a k'a ta sebagaya yira; a ka sotigiw ni o ta sow be jigji kogoji jukoro.

² «Matigi Ala le ye ne ta baraka ye, ani ne ta donkirila sababu. Ale le ye ne kisibaga ye; ne ta Ala lo, ne be a tando. Ne face ta Ala lo fana, ne be a togo bonya.

³ Matigi Ala ye kerekcefari le ye. O koson a togo ye ko Matigi Ala.

⁴ «A ka Farawona ni a ta sowotorow, ni a ta kerekcejama be tunu kogoji ra. A ta kerekcefariw be tununa Kogojiwulen jukoro.

⁵ Ji ka o be datugu pewu; o jigira Kogojiwulen jukoro i ko kabakuru.

⁶ E! Matigi Ala, i boro barakaman ka i ta setigiya yira.

O boro barakaman kelen le ka i juguw ꞓꞓꞓ.

⁷ «I ta masaya bonya koson,
i be i juguw bee firi dugu ma
ni i dimina, i ta dimi be jigi i ko tasma,
ka o bee jenijeni i ko binjalan.

⁸ I nenekiriko kelen dɔɔɔn,
o fɔɔɔ le ka jiw bee lajen ꞓꞓꞓ kan yɔɔɔ kelen
na.

Kɔꞓꞓji wurira ka lo i ko kogo.
Ji simina, ka teren ka lo kɔꞓꞓji ce ma.

⁹ «An juguw tun be o yere wasora k'a fo ko:

«An bena o gben fo ka o mina le;
an bena o borofenw bee ce
k'a taran an ni ꞓꞓꞓ ce.

An bena an yere dimibo o ra fo ka wasa,
an bena an ta keremukuru bo ka o bee halaki.»

¹⁰ Nka, Matigi Ala,
ele ka i dafɔɔɔ fiye ji kan dama,
kɔꞓꞓji ka o bee datugu.

O jigira ji jukɔɔɔ i ko negekuru;
ka jigi fo ji jukɔɔɔyɔɔɔ ra yi.

¹¹ E! Matigi Ala, batofen juman were le be i ko
ele?

Juman le saninyanin be k'a dafa i ko ele?

Juman le ye siranyafenba ye, ani a ka kan ni
tandori ye,

ani a be kabakow ke i ko ele?

¹² «I ka i boro barakaman korota dɔɔɔn,
dugukolo dayelera ka an juguw datugu.

13 I ta numanya koson,
 i ka i ta mogow kunmabo.
 I ta sebgaya baraka ra,
 i be bla o na ka taga ni o ye jamana saninman
 na,
 i yere ka jamana min layiri ta o ye.

14 «Siya tow ka o kibaroya men minke,
 o siranna fo o be yereyerera.

Filisikaw koni,
 olugu ja tigera fo ka o hakiri pagami.

15 Edomu jamanatigiw jigi tigera,
 Mohabu jamana ta masaw koni,
 siranya ma to to olugu ra.

Kanaanakaw, siranya ka olugu baraka bee ban
 pewu.

16 Siranyaba ni jatige bena cun o kan
 i ta sebgaya baraka koson,
 fo ka o da mina o ra,
 ka o ke i n'a fo kabakuruw;
 o tena se ka kuma,
 fo i ta mogow bee ye teme, Matigi Ala;
 fo i ka i ta mogow minw kunmabo,
 olugu bee ye teme ka ban.

17 I be bla i ta mogow na,
 ka taga o sigi i ta kuru kan;
 i yere ka yoro min lalaga o ye, Matigi Ala.
 O yoro bena ke i sigiyoro ye,
 k'a ke i sigiyoro saninman ye.

18 «Matigi Ala be to a ta masaya ra wagati bee,
 ani tuma bee!»

19 Ayiwa, tuma min na Farawona ta sow, ani
 a ta sowotorow ni a ta sotigiw bee donna kogoji

kɔnɔ, Matigi Ala ka kɔgɔji kari ka jigi o kan ka o bɛɛ tunu; nka Izirayelimɔgɔw tagamana ka tɛmɛ dugukolo jalan kan kɔgɔji cɛmance ra.

²⁰ Ayiwa, Haruna kɔrɔmuso Mariyamu, min tun ye ciramuso ye, ale tun ka longan dɔ ta; muso tɔw fana ka dɔ ta ka gban a kɔ; o ka kɛ o fɔ ye, ka dɔn kɛ.

²¹ Mariyamu tun blara tɔw ja; ale bɛ dɔnkiri ta, tɔw bɛ a lamina a kɔ. A tun b'a fora ko: «Aw ye dɔnkiri la Matigi Ala ye, sabu a k'a ta se bagaya yira.

A ka sotigiw ni o ta sow bɛɛ tunu kɔgɔji ra.»

Izirayelimɔgɔw ka kongokolon sira ta

Ji kunaman ta ko

²² Ayiwa, Musa blara Izirayelimɔgɔw ja ka bɔ Kɔgɔjiwulen yɔrɔ ra, ka taga se ni o ye Suri kongokolon fan fɛ. O ka tere saba tagama kɛ kongokolon kɔnɔ, o ma ji sɔrɔ. ²³ O tagara se yɔrɔ dɔ ra, o yɔrɔ tɔgɔ ye ko Mara. Nka o ma se ka o yɔrɔ ji min, sabu ji tun ka kuna. O le kosɔn o ka o yɔrɔ tɔgɔ la ko «Mara»*. ²⁴ Mɔgɔw ka kɛ Musa mafiyɛnya ye; o ko: «O tuma an bɛna mun le min?» ²⁵ Musa ka Matigi Ala daari kosebɛ. Matigi Ala ka yiri kunkurun dɔ yira a ra, ko a ye o firi ji ra. Musa ka o ta ka o firi ji ra, ji diyara. O yɔrɔ le ra Matigi Ala k'a ta sariyaw ni a ta ciw yira o ra. O yɔrɔ kelen le ra fana a ka o kɔrɔbɔ k'a flɛ. ²⁶ A k'a fɔ o ye ko: «Ni aw bɛ aw toro malo ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn, ko

* **15:23** 15.23 Mara kɔrɔ ye ko: kunaman.

minw terennin lo a ja koro ni aw be o ke, ni aw be aw toro malo k'a ta cifoninw lamɛn, ani k'a ta sariyaw beɛ sira tagama, o tuma, ne ka bana minw lase Misirankaw ma, ne tena o do si lase aw ma; sabu ne le ye Matigi Ala ye, ne le be aw kenɛya.»

²⁷ Ayiwa, Izirayelimogow bora o yoro ra, ka taga se Elimu. Bununji tan ni fla ni tamarosun biwolonfla le tun be Elimu. O lora o yoro ra, ka o ta fanibonw lo jida ra.

16

Ala ka domuni di Izirayelimogow ma

¹ Izirayelimogow beɛ bora Elimu, ka taga se Sine kongokolon kono. O yoro be Elimu ni Sinayi kuru ce. O sera yi karo flanan tere tan ni looru ra, o bonin ko Misiran. ² Ayiwa, ka o to kongokolon kono yi, Izirayelimogow beɛ ka ke Musa ni Haruna mafiyenya ye. ³ O ko Musa ni Haruna ma ko: «E! Hali ni Matigi Ala tun ka a to an ye sa Misiran jamana ra, o belen tun bena fisaya ni nin ye. O yoro ra an tun be sigi dagababaw koro, o fanin sogo ra; an be domuni ke ka fa. Sisan, a fle, aw nana ni an ye nin kongokolon kono yan, ka na a to kongo ye an beɛ faga yan gbansan!»

⁴ Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Ne bena domuni lajigi aw ye ka bo san fe, i n'a fo sanji. Lon o lon, beɛ bena taga a ta tere domuni ce a ra. Ne bena aw korobo k'a fle, k'a lon yala ni aw bena tagama ka kapa ni ne ta sariya ye, walama ni aw tena tagama ka kapa ni a ye. ⁵ Ayiwa,

logokun tere woorɔnan, aw bena taga min ce ka na a tobi, aw ka kan ka o caya janko a ye lon taw ta jɔgɔn fla bɔ*.»

⁶ Musa ni Haruna k'a fɔ Izirayelimogow bee ye ko: «Bi wula fe, aw bena a lon ko Matigi Ala le ka aw labɔ Misiran jamana ra. ⁷ Sini sogoma fana, aw bena Matigi Ala ta nooro ye, sabu aw ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men; ne ni Haruna ye jontigiw le ye fɔ aw be anw mafiyenya?» ⁸ Musa ko: «Matigi Ala bena sogo di aw ma bi wula fe, aw b'a domu. Sini sogoma fana, a bena domuni di aw ma aw b'a domu ka fa; sabu aw ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men. Anw ye jontigiw le ye ko aw be anw mafiyenya? Aw ma anw le mafiyenya de, aw ka Matigi Ala yere le mafiyenya.»

⁹ Musa ko Haruna ma ko: «A fɔ Izirayelimogow ye ko o bee ye gbara ka na lo Matigi Ala na koro, sabu o ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men.» ¹⁰ Ayiwa, ka Haruna to kuma ra jama fe, o barara ka Matigi Ala ta nooro ye sankaba jamijan ce ma kongokolon kono.

¹¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: ¹² «Ne ka Izirayelimogow ta mafiyenyakanw men. A fɔ o ye ko ne ko, ko bi wula fe o bena sogo domu; sini sogoma fana o bena domuni caman soro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala, o ta Ala ye.»

¹³ Ayiwa, wulada nana se minkɛ, a kera ten fana; wolonin suguya dow nana sigisigi yoro

* **16:5** 16.5 O be lon taw ta jɔgɔn fla ce, janko o lon dugusagbe min ye Nenekirilon ye, mogo si kana do ce.

bɛɛ. O dugusagbɛ sɔgɔmada fɛ fana, gɔmiji ka fanibonw kɔrɔyɔrɔw bɛɛ lamini. ¹⁴ Ayiwa, gɔmiji nana ban tuma min na, fɛn dɔ tora dugu ma; a tun ka misenmisen i ko sanbɛɛ, a bɛ misenman, gbɛman. ¹⁵ Izirayelimɔgɔw k'a flɛ, o m'a lon fɛn min lo. O ko: «Mun le ye nin ye tan†?» Musa ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka domunifɛn min di aw ma, o lo.

¹⁶ «Matigi Ala ka ci min fɔ, o ye nin ye: <A ko mɔgɔ bɛɛ ye dɔ cɛ, min bɛ a ta domuta bɔ; mɔgɔ kelen, sumanikeminan‡ na kelen. Aw ye a cɛ ka kapa ni aw ta sokɔnɔmɔgɔw hakeya ye.> »

¹⁷ A fɔra cogo min na, Izirayelimɔgɔw k'a kɛ ten. Dɔw ka caman cɛ, dɔw ka dɔɔnin dɔrɔn cɛ, ka kapa ni o ta sokɔnɔmɔgɔw hakeya ye. ¹⁸ Nka o nana a suma ni sumanikeminan ye minke, o k'a ye ko minw ka caman cɛ, olugu ta tɔ ma to, minw ka dɔɔnin cɛ, olugu ta ma dɛsɛ fana. Bɛɛ tun k'a ta tere domuni hakeya le cɛ.

Sariya minw fɔra domuni ta ko ra

¹⁹ Musa k'a fɔ o ye tuun ko: «Mɔgɔ si kana a ta domuni tɔ bla a ye si.» ²⁰ Nka o bɛɛ n'a ta, o ma Musa lamɛn. Dɔw ka dɔ bla ka si; tumu donna o ra, a torira. Musa dimina o kɔrɔ. ²¹ K'a ta o lon na, sɔgɔma o sɔgɔma, min bɛ bɛn o ta tere domuni ma, bɛɛ bɛ bɔ ka o le cɛ. Ni tere tun ka gban, a tɔ min tora dugu ma o tun bɛ yeele.

† **16:15** 16.15 Izirayelimɔgɔw k'a fɔ o domuni ma ko «Manu». O kɔrɔ ye ko: Mun lo? O kosɔn o domuni tɔgɔ lara ko: mane.

‡ **16:16** 16.16 O sumanikeminan tɔgɔ tun ye ko omeri; a na kelen bɛ bɛn litiri naani le ma.

²² Lɔgɔkun tere wɔɔrɔnan lon, o ka tere fla ta ce. Mɔgɔ bɛɛ kelen kelen ta kera sumanikeminan na fla ye. Jama namɔgɔw tagara o fɔ Musa ye.

²³ Musa ko: «Matigi Ala ka o le fɔ. Sini le ye Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Aw b'a fe ka fen minw jeni, aw ye o jeni bi. Aw b'a fe ka min barabara, aw ye o barabara bi. Aw ye bi ta domuni bɔ a ra k'a tɔ bla sini na.»

²⁴ O k'a tɔ bla o dugusagbe na, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ o ye cogo min na. O ma tori, tumu fana ma don a ra. ²⁵ Musa ko o ma o le ra ko: «Aw ka domuni min bla kunu, aw ye o domu bi; sabu bi ye Nenekirilon le ye. Bi lon blara ka Matigi Ala bonya. Aw tena domuni foyi sɔrɔ kongo kɔnɔ bi. ²⁶ Lɔgɔkun tere wɔɔrɔ bɛɛ ra, aw bena nin domuni sɔrɔ. Nka lɔgɔkun tere wolonflanan na, min ye Nenekirilon ye, aw tena foyi sɔrɔ.»

²⁷ O bɛɛ n'a ta, lɔgɔkun tere wolonflanan, dɔw belen bɔra ko o be taga dɔ ce, o ma foyi sɔrɔ.

²⁸ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Tuma juman le aw bena sɔn ka ne ta ci foninw, ni ne ta sariyaw mara de? ²⁹ Ayiwa, aw ye nin kuma men ka na kosebe; ne ka Nenekirilon di aw ma, ko aw ye nenekiri le. O le kosɔn ne be lɔgɔkun tere wolonflanan domuni di aw ma a tere wɔɔrɔnan lon na. Lɔgɔkun tere wolonflanan na, aw bɛɛ ye to aw ta yɔrɔ ra. Mɔgɔ si kana bɔ a ta yɔrɔ ra.»

³⁰ O kera minke, mɔgɔw ka to ka nenekiri lɔgɔkun tere wolonflanan na. ³¹ Izirayelimɔgɔw ka o domuni tɔgɔ la ko mane. A tun bɔra simankise dɔ le fe, min be gbɛman; a tun ka timi i n'a fɔ lidege.

³² Musa ko: «Matigi Ala ka ci min fɔ, o ye nin ye: «A ko aw ye sumanikeminan[§] kelen fa mane ra, ka o mara aw denw ni aw mamadenw ye; janko o ja ye a ye. Ni o kera, o bena a lon ko wagati min na ne ka aw labɔ Misiran jamana ra, ko ne ka o le di aw ma, k'a ke aw ta domuni ye kongokolon kɔnɔ.» » ³³ Musa ko Haruna ma ko: «Daga dɔ ta ka sumanikeminan ja kelen mane ke o kɔnɔ, ka o bla yɔrɔ saninman kɔnɔ, Matigi Ala ja kɔrɔ. O bena mara aw denw ni aw mamadenw ye.» ³⁴ Haruna ka mane ke daga kɔnɔ. Kesu min be Ala ta jɛnɔɔɔnya yira, a k'a bla o kesu ja fe, k'a mara, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁵ Izirayelimɔɔw ka mane domu fɔ san bi-naani, fɔ ka taga o se jamana dɔ ma, mɔɔɔ be jamana min na. O ka mane domu fɔ ka taga o don Kanaana jamana kɔnɔ.

³⁶ Mane ta sumanikeminan min ye omeri ye, o ja tan le tun be don sumanikeminanba kɔnɔ, min ye efa ye.

17

Masa ni Meriba ta ji ko

¹ Izirayelimɔɔw beɛ bɔra Sine kongokolon kɔnɔ ka taga Refidimu. O tagatɔ, o lɔlɔra yɔrɔ dɔw ra ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O sera Refidimu minke, o ka o ta fanibonw lɔ yi, nka o ma ji sɔrɔ k'a min. ² O wurira Musa kama, ka to ka kumajuguw fɔ a ma. O ko: «Ji di an ma, an b'a min.» Musa ka o jaabi ko: «Mun kosɔn aw

[§] **16:32** 16.32 Sumanikeminan: Aw ye Bori 16.16 fls.

be kere jinina ne fe? Mun koson aw b'a fe ka Matigi Ala korobo?» ³ Jiminlogo gbanna mogow ra, o ka ke Musa jaraki ye; o ko: «Mun koson i ka an labo Misiran de? O tuma i tun b'a fe anw ni an ta denw, ani an ta beganw ye na sa kongokolon kono yan jimnlogo boro le ke?» ⁴ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi, ne bena mun le ke ni nin mogow ye sa? Ni a temena nin kan, o bena ne bon ni kabakuru ye.» ⁵ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Bla mogow na fe, i ye Izirayeli cekoroba dow janawoloma, ka gban i yere ko. I ka baji gbasi ni bere min ye, i ye o mina i boro ka taga. ⁶ Ne bena lo i na fe Horebu kuru farakuru do kan. I bena o farakuru le gbasi ni bere ye, ka ji bo a ra, janko mogow ye min.»

Matigi Ala ka min fo, Musa k'a ke ten Izirayeli cekorobaw na.

⁷ O ka o yoro togo la ko Masa ni Meriba, o koro ye ko kere ni korobori, ko sabu Izirayelimogow ka kere jini Musa fe, ani ko o tun b'a fe ka Matigi Ala korobo k'a fe; o ko: «Yala Matigi Ala be ni an ye wa, walama a te ni an ye le?»

Amaleki ta mogow ni Izirayelimogow ta kere

⁸ Ayiwa, Amaleki ta mogow nana ben Izirayelimogow kan Refidimu ko o be o kere. ⁹ Musa ko Yosuwe ma ko: «Ce dow ta Izirayelimogow ce ra, aw ye bo ka taga Amaleki ta mogow kere. Sini ne bena taga lo tintin kan, ni Ala ta bere ye ne boro.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ka min fo, Yosuwe ka o ke. A ni Izirayeli ce w tagara Amaleki ta mogow kere. O y'a soro Musa ni Haruna ni Huri yelenna ka

taga lo tintin kan. ¹¹ Ni Musa tun k'a boro korota tuma o tuma, Izirayelimogow tun be se soro. Nka ni a tun k'a boro jigi doron, Amaleki ta mogow le tun be se soro. ¹² Musa boro fla bee nana sege. Haruna ni Huri ka kabakuru do ta ka o bla a koru, a ka sigi a kan. O k'a borow mina ka o korota; kelen lora a numanboro fe, kelen lora a kininboro fe. Musa borow korotanin tora ten fo ka taga tere ban. ¹³ A kera ten, Yosuwe ni a ta mogow ka se soro Amaleki ni a ta mogow bee kan, ka o kere ni kerekemuru ye.

¹⁴ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Nin ko sebe kitabu konu janko aw hakiri ye to a ra. A fo Yosuwe ye ko ne bena Amaleki si tunu pewu ka bo dugukolo kan; mogow si hakiri tena to o ra tuun.» ¹⁵ Musa ka sarakabonan do lo o yoro ra, ka o togo la ko Yawe Nisi, o koru ye ko Matigi Ala ye ne ta darapo ye. ¹⁶ Musa ko fana ko: «I n'a fo Amaleki ta mogow sonna ka o boro korota ko o be Matigi Ala ta masaya kere, o ra, kere bena ke Matigi Ala ni Amaleki ta siya ce wagati bee, ani tuma bee.»

18

Zetoro tagara Musa fle

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka ko o ko ke Musa ni Izirayelimogow ye, o bee kibaroya sera Musa burance Zetoro ma, min ye Madiyan sarakalasebaga ye. Matigi Ala tun k'a ta mogow, Izirayelimogow labo Misiran cogo min na fana, Zetoro tun ka o ko men. ² Musa burance k'a denmuso Sefora ta, min ye Musa ta muso ye, ka taga ni a ye Musa fe, sabu Musa tun k'a muso bla

ka taga wagati do ke a face fe yi. ³ Zetoro tagato, a ka Sefora dence fla fana ta ka taga ni o ye. Musa tun ka a dence kelen togo la ko Gerisomu*, ko sabu ale ye lonan le ye jamana ra. ⁴ A tun ka to kelen togo la ko Eliyezeri†, ko sabu ale face ta Ala ka ale demε, ka ale bosi Farawona ta muru ma.

⁵ Musa burance Zetoro, ni Musa ta muso, ni a dencew nana Musa soro kongokolon kono, Matigi Ala ta kuru kere fe. Musa tun k'a ta fanibon lo o yoro le ra yi. ⁶ Zetoro sera yi minke, a ka cira bla Musa ma; o tagara a fo Musa ye ko: «I burance Zetoro nana, ani i muso, ni i dence fla.» ⁷ Musa bora ka na a burance kunben. A birira a koro k'a fo ni bonya ye, k'a boro melege a kan na k'a fo ni kanuya ye. O ka jogon feko jininka. O ko, o donna jogon fe Musa ta fanibon kono. ⁸ Matigi Ala ka ko minw ke Farawona ni Misirankaw ra, Izirayelimogow koson, Musa ka o bee lakari a burance ye. Toro minw sera Izirayelimogow ma ka o to sira ra, ani Matigi Ala ka o kisi o torow ma cogo min na, Musa ka o bee fo a ye fana. ⁹ Ayiwa, Matigi ka o konumanba min ke Izirayelimogow ye, ka o bosi ka bo Misirankaw boro, o kibaroya ka Zetoro jusu diya kosebe.

¹⁰ Zetoro ko o le ra ko: «Matigi Ala baraka, sabu ale le ka aw bosi Misirankaw ni Farawona boro; a k'a ta mogow bosi ka o bo Misirankaw ta jonya ra. ¹¹ Ne k'a lon sisan ko Matigi Ala le ka bon ka teme batofen tow bee kan; sabu a ka Izirayelimogow kisi ka bo Misirankaw ta juguya koro, ka o ta juguya ben o yere kan.»

* **18:3** 18.3 Gerisomu koro ye ko: ne ye lonan ye yan. Aw ye 2.22 fe. † **18:4** 18.4 Eliyezeri koro ye ko: Ala le ye ne demεbaga ye.

¹² Musa burance Zetoro ka began do faga, k'a kuturu jeni, ka o di Ala ma saraka ye. O ko, a ka began dow ke saraka ye tuun; Haruna ni Izirayeli cekorobaw bee nana fara Zetoro kan, ka o saraka domu Ala ja koru.

Zetoro ka Musa ladi

¹³ Ayiwa, o dugusagbe, Musa wurira ka sigi, ka mogow ta kojaw janabo. Jama lora Musa kunna, k'a ta sogoma, fo ka taga wula se. ¹⁴ Musa tun be min bee kera mogow ye, Zetoro ka o ye minke, a ko Musa ma ko: «Mun na i be nin jama ta kow janabora nin cogo ra? Mun koson ele kelenpe le siginin be, nin jamaba lonin be i ja fe, k'a ta sogoma fo ka na wula se?» ¹⁵ Musa k'a burance jaabi ko: «Mogow yere le be na ne fe ko ne ye o ta kiti tige, ka Ala ta sariya yira o ra. ¹⁶ Ni ko do ka don o ni jagon ce, o be na ne fe, ne be o janabo. Ne be Ala ta ciw ni Ala ta sariyaw yira o ra.»

¹⁷ Musa burance Zetoro k'a fo Musa ye ko: «I ta baarakecogo man ni. ¹⁸ I bena i yere baraka ban, ka mogow fana baraka ban. Nin baara ka bon i kelen baraka ma; i kelen te se k'a ja. ¹⁹ Ayiwa, sisan ne bena min fo i ye ka i ladi, o lamen; Ala fana ye i deme k'a ke. Ele ka kan ka ke daramina le ye mogow ni Ala ce, ka o ta kogbelenw lase Ala ma. ²⁰ I ka kan ka mogow karan Ala ta cifoninw ni Ala ta sariyaw ra. Mogow ka kan ka tagama cogo min na, ani o ka kan ka min ke, i ye o bee yira o ra. ²¹ O ko, i ye mogow dow panawoloma, minw hakiri ka bon; o ye ke Alapasiranbagaw ye, ani lanamogow, ani mogow minw te son janfa ma. I ye o mogow le sigisigi jama kunna; i ye

dɔw sigi mɔgɔ waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ keme keme kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ tan tan kunna. ²² Olugu le bena kerekow panabo lon o lon mɔgɔw ni jɔgɔn ce. Ni ko min bonyara olugu bee ma, o ye taga ni o ye ele fe. Nka ko fitiniw, olugu yere ye o panabo yi. Ni a kera ten, i bena i yere laganfiya doonin, olugu bena do bo i ta doni na. ²³ Ni i k'a ke ten, ni a fana kera ko Ala ka o le fo, ele tena sege, mɔgɔw bee jusu sumanin bena taga o ta so fana.»

²⁴ Musa burance Zetoro ka kuma minw bee fo Musa ye, Musa sonna ka o bee ke. ²⁵ A ka mɔgɔ hakirman dɔw bo Izirayelimɔgɔw ra, ka olugu ke o kuntigiw ye. A ka dɔw sigi mɔgɔ waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ keme keme kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔgɔ tan tan kunna. ²⁶ Olugu le tun be mɔgɔw ta kerekow panabo tuma bee. Ni ko min bonyara o ma, o be taga ni o ye Musa fe. Nka ko fitini to, olugu yere le tun be o bee panabo o yere ma.

²⁷ Ayiwa, o ko, Musa ka sira di a burance Zetoro ma. Zetoro kosegira ka taga a ta jamana ra.

Ala ka jɛnɔgɔnya don ni Izirayelimɔgɔw ye

19

Izirayelimɔgɔw sera Sinayi kuru ma

¹ Izirayelimɔgɔw bonin ko Misiran jamana ra, a karo sabanan tere folo, o sera Sinayi kongokolon konɔ. ² O bora Refidimu le ka se

Sinayi kongokolon kɔnɔ. O ka o ta fanibonw lo o yɔrɔ ra ka o nasin kuru ma. ³ Musa yelenna kuru kunna ka taga kuma ni Ala ye. Matigi Ala ka Musa wele kuru kunna k'a fɔ a ye ko: «Nin kuma fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye, Izirayelimɔgɔw, ko: ⁴ <Ne ka ko minw ke Misirankaw ra, aw ka o ye, ani ne ka aw ta i n'a fɔ bon* be a denw ta cogo mina a kaman kan, ka na ni aw ye ne yere kɔrɔ, aw ka o ye fana.

⁵ « <Ayiwa, sisan, ni aw ka ne kumakan lamɛn, ka to ne ta jɛnɔgɔnya ra, aw le bɛna ke ne ta mɔgɔ kanuninw ye ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan, sabu dugukolo bɛɛ lajennin ye ne ta le ye. ⁶ Ne bɛna aw ke ne ta sarakalasebagaw ye, ka aw sigi ne ta masaya ra, ka aw ke siya saninman ye, ka aw bla danna ne ye.> I bɛna o kuma le lase Izirayelimɔgɔw ma.»

⁷ Musa jigira ka na Izirayeli cɛkɔrɔbaw bɛɛ lajɛn. Matigi Ala ka kuma minw fɔ a ye, a ka o bɛɛ lase o ma. ⁸ Jama bɛɛ lajennin ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw bɛna o bɛɛ ke.» Jama ka min fɔ, Musa tagara o lase Matigi Ala ma. ⁹ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Ne bɛna ke sankaba finman dɔ ra ka na i fɛ, janko ni ne nana ke kuma ye i fɛ tuma min na, mɔgɔw ye ne kumakan mɛn, ka la i ra tuma bɛɛ.»

Jama tun ka min fɔ Musa ye, Musa kɔsegira ka taga o lase Matigi Ala ma.

Ala kumana Musa fɛ tuun kuru kan

* **19:4** 19.4 Bon ye kɔnɔ belebele dɔ ye min baraka ka bon kɔsɛɛ.

¹⁰ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «Taga mɔgɔw fɛ, i ye o saninya bi, ani sini, k'a fɔ o ye ko o ye o ta faniw fana ko; ¹¹ ko o ye o yere laben sani sinikene cɛ; sabu sinikene ne bɛna jigi Sinayi kuru kan mɔgɔw bɛɛ na na. ¹² I ye dan dɔ yira o ra kuru lamini bɛɛ ra, k'a fɔ o ye k'a gbɛleya ko o ye o yere kɔrɔsi, o kana tɛmɛ o dan kan, ka yɛlen kuru kan, walama ka gbara a ra. Ni fɛn o fɛn gbarara kuru ra, o ka kan ka faga le; ¹³ nka mɔgɔ man kan k'a boro maga o tigi ra. Aw ye a bon ni kabakuru le ye, walama biɲɛ, k'a faga. Ni a kera mɔgɔ ye o, walama bɛgan o, a panaman man kan ka to. Ni buru nana fiye tuma min na, o tuma le ra dɔw bɛna se ka gbara kuru ra.»

¹⁴ Musa jigira ka bɔ kuru kan ka na mɔgɔw fɛ. A k'a fɔ o ye ko o ye o yere saninya, ka o ta faniw ko. ¹⁵ O kɔ, a k'a fɔ mɔgɔw ye tuun ko: «Aw ye aw yere laben; sani sinikene cɛ; aw kana gbara aw musow ra.»

¹⁶ Ayiwa, lon min fɔra, o lon sɔgɔmada joona fɛ, sankurukan ni sanmanamana ni sank-abafinba dɔ kera kuru san fɛ. Burufiyekan belebele dɔ bɔra, fɔ mɔgɔw bɛ yereyere o ta fanibonw kɔnɔ, o sirankojugu fɛ. ¹⁷ Ayiwa, a kera ten, Musa ka mɔgɔw bɛɛ labɔ kene ma, ka taga ni o ye Ala na kɔrɔ. Mɔgɔw lɔra kuru kere fɛ.

¹⁸ Sinayi kuru fan bɛɛ tun kera sisi ye, sabu Matigi Ala tun jigira kuru kunna tasuma ra. A sisi tun bɛ wurira i ko dibiba dɔ sisi. Kuru bɛɛ tun bɛ yereyerera ni fanga ye. ¹⁹ Burufiyekan tun bɛ bonyara ka taga a fɛ. Ni Musa tun kumana, Matigi Ala tun bɛ a jaabi ni perenkanba le ye i ko sanperenkan. ²⁰ Matigi Ala jigira o cogo le

ra kuru kan. A tora kuru kunna ka Musa wele. Musa yelenna ka taga a fε. ²¹ Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Jigi, i ye taga a fo mɔgɔw ye k'a gbɛɛya o ma, ko o kana girin ka gbara kuru ra ko o bε ne flε dε! Ni o tε, o caman le bɛna faga. ²² Hali sarakalasebaga minw bε deri ka gbara ne ra, olugu ka kan ka o yere saninya fana, janko ne kana na kojugu do kε o ra ka o faga.»

²³ Musa k'a fo Matigi Ala ye ko: «Mɔgɔ tɛna sɔn ka yɛlɛn Sinayi kuru kan, sabu ele yere ka kankari la an ye k'a gbɛɛya an ma ko an ye dan bla kuru lamini na, mɔgɔ kana tɛmε o dan kan.»

²⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi, i ye taga; o ko, i ni Haruna ye yɛlɛn ka na jɔgɔn fε yan. Nka sarakalasebagaw ni mɔgɔ tow kana girin ko o bε yɛlɛn ka na ne fε! Ni o tε, ne bɛna kojugu kε o ra ka o faga.» ²⁵ Musa jigira ka taga mɔgɔw fε, ka taga o kuma fo o ye.

20

Ala ta sariya tan

¹ Ayiwa, Ala ka nin kumaw le fo Izirayelimɔgɔw ye; a ko:

² «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labɔ Misiran jamana ra, jɔnyaso ra.

³ «I kana batofɛn wɛrɛ si bato ne ko.

⁴ «I kana ja si lɛsɛ i yere ye k'a bato. Fɛn minw bε sankolo ra o, minw bε dugukolo kan o, minw bε dugukolo jukɔɔ ji ra o, i kana o do si bisigiya lalaga k'a bato. ⁵ I kana i kinbiri gban o fɛnw si kɔɔ, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi Ala, i ta Ala ye, ne t'a fε i ye ne ni batofɛn

were kanu jɔgɔn fe fiyewu. Mɔgɔ minw be o terenbariyakow ke, ne bena o hake bo o tigiw ra, k'a bo o ta denw na, k'a bo o ta denw ta denw na fana, fo ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o be ne koninya. ⁶ Nka mɔgɔ minw be ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne be kopuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

⁷ «I kana Matigi Ala, i ta Ala tɔgɔ fo gbansan, sabu mɔgɔ o mɔgɔ be Matigi Ala tɔgɔ fo gbansan, Matigi Ala tɛna o tigi jarakibari to.

⁸ «I ye i hakiri to Nenekirilon na k'a ke lon saninman ye. ⁹ I ye baara ke tere wɔɔɔ, ka i ta kow bee ke. ¹⁰ Nka logokun tere wolonflanan ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonmuso o, i ta beganw o, hali lonan min be i fe so konɔ, o si kana baara ke o lon na. ¹¹ Sabu Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo ni kogɔji ni a konofenw bee dan tere wɔɔɔ le konɔ, ka nenekiri a tere wolonflanan. O le koson Matigi Ala ka baraka don tere wolonflanan na, k'a saninya k'a bla danna.

¹² «I fa ni i ba bonya, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan sɔɔ o jamana ra.

¹³ «I kana mɔgɔ faga.

¹⁴ «I kana jeneya ke.

¹⁵ «I kana sonyari ke.

¹⁶ «I kana faninya fo k'a la i mɔgɔjɔgɔn na.

¹⁷ «I kana jabo i mɔgɔjɔgɔn ta bon fe; i kana jabo i mɔgɔjɔgɔn ta muso fe, walama a ta jonce,

walama a ta jonmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana jabo i mɔgɔɔɔɔɔn ta fen si fe.»

Ala kumakan ka siranya bla Izirayelimɔgɔw ra

¹⁸ Mɔgɔw bɛɛ tun bɛ sankurukan ni buru-fiyɛkan menna. O tun bɛ sanmanamana ni sisi wuritɔ yera kuru kan. Mɔgɔw ka o ye minke, o ka ke yerɛyɛɛ ye siranya boro. O mabora kuru ra ka taga lo fo yɔrojan. ¹⁹ O ko Musa ma ko: «Ele yere ye kuma an fe, an bena i lamen. Matigi Ala kana kuma an fe tuun, ni o te, an bena sa.»

²⁰ Musa k'a fo mɔgɔw ye ko: «Aw kana siran, sabu Ala nana ka na aw korɔbo k'a fle le. A ka o ke janko aw ye siran a ja, aw kana jurumun ke.» ²¹ Ayiwa, mɔgɔw lonin tora yɔrojan. Ala tun bɛ sankaba finman min na, Musa gbarara o sankaba ra.

Ala ka sariya min sigi sarakajenifen ko ra

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Izirayelimɔgɔw ye ko ne ko: «Aw k'a ye ko ne tora fo sankolo ra ka kuma aw fe. ²³ O ra, aw kana batofen warigberaman, walama a saninlaman si lalaga aw yere ye. Aw kana batofen were fara ne kan. Aw kana o ke fiyewu.

²⁴ « «Aw ye sarakabonan bogoraman do lo ne ye. Aw bena aw ta saraka jenitaw* ni aw ta jɛnɔgɔnya sarakaw* bo o kan, ni a kera sagaw ye walama baw walama misiw. Ni ne ka ne yere yira yoro o yoro, ne bena na aw fe ka na baraka don aw ra o yoro ra.

²⁵ « «Ni aw bɛ sarakabonan lo ne ye, ni aw bɛ a lo ni kabakuru le ye, aw kana a lo ni kabakuru leseninw ye. Sabu ni aw bɛ kabakuru lese ni aw

ta kabakuru lesenanw ye, aw bena o kabakuruw lanogɔ le.

²⁶ « ‹Aw kana sarakabɔnan lo ne ye, ka yelenyɔrɔ ke a ra ka taga a san fe, ni o te, aw yelento ka taga saraka bo, mogow be se ka to dugu ma ka aw ta fani jukɔroyoro ye.› »

21

Sariya min sigira jonw koson

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Nin sariyaw fo Izirayelimogow ye ko: ² ‹Ni aw ka jon san, ni Heburu lo, a ka kan ka baara ke aw ye san wɔrɔ; nka a san wolonflanan, aw ka kan k'a bla a ye taga, a fana man kan ka foyi sara. ³ Ni a kelen le tun nana aw fe, a kelen le ka kan ka taga fana. Ni muso tun be a fe kakoro, a ni a muso be taga. ⁴ Ni a matigice le tun ka muso di a ma, ni o muso ka dencew walama denmusow sorɔ a fe, muso ni denw be ke a matigice ta ye, ale kelen be taga. ⁵ Nka ni jonce yere le ko, ko a matigice ni a muso ni a denw ko ka di a ye, ko o koson a t'a fe ka taga, ⁶ o tuma a matigice ye Ala ke a yere seere ye, ka gbara ni jonce ye, k'a den bonda yiri kan, walama da kerefeyiri kan, k'a toro sogɔ ni biɛ ye. Ni o kera, o jonce be to a matigi ta baara ra fo ka taga a sa.

⁷ « ‹Ayiwa, ni do k'a denmuso fiyeere jonya ra, o denmuso lablacogo ni jon tow ta tena ke kelen ye. ⁸ Ni a matigice tun k'a san, ko a bena a furu le, ko fe, a ko ma na diya a ye tuun, o tuma, a y'a to den fa ye a ta wari sekɔ a ma, ka den kunmabo. Matigice man kan k'a fiyeere

tuun siya wεre mɔgɔ ma. Ni a k'a fiyeere, a kera i n'a fo a k'a janfa le.

⁹ « <Ni matigice tun ka o jɔnsunguru san ko a bena a di a dence le ma, landa min sigira sungurudenw ta furu ko ra, a ye a ke ka kapa ni o ye. ¹⁰ Ko fe, ni a nana muso wεre furu tuun, a tun be min kera muso folo ye, do man kan ka bo o ra; a ye a fiyerebo, k'a baro, ka son ka jen ni a ye.

¹¹ « <Ni a ma o ko saba ke a ye, o tuma jonmuso be se ka bo ka taga, a te foyi sara.> »

Kojugu minw ka kan ni fagari ye

¹² « <Ni mɔgɔ min k'a lawuri a kama ka mɔgɔ bugɔ k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga a jɔgon ye. ¹³ Nka ni a tigi m'a lawuri a kama ka taga dogo a ja ka a faga, ni a kera Ala yere ta latige le ye, o tuma ne bena yoro do yira aw ra, o mɔgɔfagabaga be se ka bori ka taga dogo yoro min na. ¹⁴ Nka ni mɔgɔ do k'a lawuri a kama k'a mɔgɔjɔgon nege ka a faga, aw ye o tigi mina k'a faga fana, hali ni a borira ka taga dogo ne ta sarakajenifen le koro. ¹⁵ Ni mɔgɔ min k'a face, walama a bamuso bugɔ, o ka kan ka mina ka faga. ¹⁶ Ni mɔgɔ min ka mɔgɔ do sonya ka taga a fiyeere, walama ni a sonyanin yera a boro, o son ka kan ka faga.

¹⁷ « <Ni mɔgɔ min ka kumajugu fo a face ma, walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga.> »

Sariya min sigira mandimini koson

¹⁸ « <Ni mɔgɔ fla kerera, ni do ka do bugɔ ni kabakuru ye, walama ni a borokuru ye, k'a

mandimi, ni a ma sa, nka a banara ka la, ¹⁹ ni a nana se ka wuri ka bo kene ma, ka yaalayaala ni bere ye, o tuma foyi tena ke a bugobaga ra. Nka a ka wagati min ke bana ra, a ka kan ka o sara a ye, k'a flake fo ka taga a keneya.

²⁰ « <Ni matigice min k'a ta jonce, walama a ta jonmuso bugo ni bere ye fo k'a faga, o hake ka kan ka bo o matigice ra. ²¹ Nka ni o jon tora nin na ka tere kelen walama tere fla ke, foyi man kan ka ke a matigice ra, sabu a ta wari lo.

²² « <Ni ce dow kereketo ka muso lasirito do joni k'a ben, ni muso kono ka cen, k'a soro foyi were ma ke a yere ra, muso ce bena warida do ben o ce kan, a bena o sara muso ce ye kititigebagaw na koru. ²³ Nka ni ko were le ka ke muso ra, o tuma o juru be sara ce ra ka kapa ni sariya ye: ni min ka mogo faga, o tigi ka kan ka faga a jagon ye, ²⁴ ni min ka mogo na ci, o ta be ci a jagon ye; ni min ka mogo jin bon, o ta be bon a jagon ye; ni min ka mogo boro kari, o ta be kari a jagon ye; ni min ka mogo sen kari, o ta be kari a jagon ye; ²⁵ ni min ka mogo jeni, o fana be jeni a jagon ye; ni min ka mogo mandimi, o fana be mandimi a jagon ye; ni min ka mogo bugo k'a yoro do funu, o tigi fana ka kan ka bugo k'a yoro do funu.

²⁶ « <Ni mogo min k'a ta jonce walama a ta jonmuso bugo fo k'a na kelen ci, o tigi ka kan k'a labla a na koson. ²⁷ Ni a k'a bugo fo k'a jin kelen le kari, a ka kan k'a labla fana a jin koson.>
»

Sariya min sigira beganw ta mandimini ko ra

28 « <Ayiwa, ni misi dɔ ka mɔgɔ tu, cɛ walama muso, k'a faga, o ka kan ka o misi bon ni kabakuru ye k'a faga. A sogo man kan ka domu. Nka foyi man kan ka kɛ misitigi yere ra. 29 Nka ni misi tun bɛ deri ka mɔgɔw tu kakɔɔ, ni o ko fora a tigi ye, ni a ma sɔn k'a janto a ra, ayiwa, ni o misi ka mɔgɔ faga, cɛ walama muso, misi ka kan ka bon ni kabakuru ye k'a faga, k'a tigi fana faga k'a fara a kan. 30 Nka ni misi ka min faga, ni o ta mɔgɔw sɔnna ko misitigi ye warida dɔ sara k'a nin kunmabɔ, o tuma a bɛna o warida sara k'a nin kunmabɔ.

31 « <Ayiwa, ni o misi ka den dɔ le tu k'a faga, cɛden, walama musoden, o sariya kelen le bɛna o ko panabɔ. 32 Nka ni misi ka jɔn le tu k'a faga, cɛ walama muso, misitigi ka kan ka warigbɛ garamu kɛmɛ saba di o jɔn matigicɛ ma; o bɛ misi bon ni kabakuru ye k'a faga.

33 « <Ni mɔgɔ dɔ ka dinga dɔ dayɛɛ, walama k'a sogi, k'a to yi, a m'a datugu, ni misi dɔ, walama fali dɔ bɛnna a kɔnɔ ka faga, 34 o dinga sogibaga ka kan ka o bɛgan sara, k'a wari di bɛgantigi ma; nka misi su bɛ kɛ ale yere ta ye.

35 « <Ni mɔgɔ dɔ ta misi ka mɔgɔ were ta misi tu k'a faga, misi min ka turi kɛ, o bɛ fiyeere k'a wari taran o ni jɔgɔn cɛ; o bɛ misi faganin sogo taran o ni jɔgɔn cɛ fana. 36 Nka ni a kɛra ko o misi tun bɛ deri ka misi tɔw tu, ni misitigi k'a lɔn, nka a ma sɔn k'a janto a ra, o tuma a ta misi ka misi min faga, a bɛ o misi jɔgɔn sara ni misi were ye; misi su bɛ kɛ ale yere ta ye.

Sariya min sigira sonw kosɔn

³⁷ « ‹Ni mɔgɔ dɔ ka misi, walama saga, walama ba sonya k'a faga, walama k'a fiyeere, ni misi lo, a kan ka misi looru le di a jɔgɔn ye. Ni saga lo, walama ba, a ka kan ka o jɔgɔn naani le di.› »

22

¹ « ‹Ni son dɔ minana su fɛ k'a sɔrɔ a b'a fɛ ka don bon kɔnɔ, ni o k'a bugɔ fɔ k'a faga, kiti tɛna kɛ o ra. ² Nka ni a minana tere fɛ le, ni o k'a faga, o tuma a fagabaga jarakira. Ni son minana tere fɛ, a ka fɛn minw sonya, a ka kan ka olugu sara le. Ni foyi tɛ a boro k'a sara, o tuma o ye a yɛrɛ fiyeere k'a kɛ a ta sonyari jurusara ye. ³ Ayiwa, ni a kɛra ko a ka misi, walama fali, walama saga, walama ba le sonya, ni a jɔnaman yera a boro, a ka kan ka o misi, walama o fali, walama o saga, walama o ba sonyanin jɔgɔn fla le di.› »

Sariya min sigira walifɛnw kosɔn

⁴ « ‹Ni mɔgɔ min k'a lawuri a kama k'a to a ta bɛganw ye dɔ ta siman cɛn, walama ka dɔ ta rɛzɛnforo cɛn, bɛgantigi bɛna a yɛrɛ ta foro simanw ni a ta rɛzɛnw bɛɛ ra jumanman di o forotigi ma a sara ye. ⁵ Ni mɔgɔ dɔ ka tasuma don, ni tasuma tagara se binpaga ma, ka bonya ka taga don dɔ ta foro ra, ka taga o tigi ta siman tigenin, walama siman senin tigebari, walama a sebari jeni, min ka o tasuma don, o tigi ka kan ka forotigi ta siman sara a ye.

⁶ « ‹Ni mɔgɔ dɔ ka wari, walama fɛn wɛrɛ karifa a mɔgɔjɔgɔn ma ko a ye a mara a ye, ni o k'a sonya a fɛ so kɔnɔ, ni son ka mina, a ka kan ka o fɛn jɔgɔn fla sara o tigi ye. ⁷ Nka ni son

ma ye, o tuma wari, walama fen tun karifara min ma, o tigi ye Ala ke a seere ye, ka kari ko ale yere le ma o fen ta.

⁸ « ‹Ayiwa, ni mogo fla jigira jagon na, misi, walama fali, walama saga, walama fani, walama fen do were koson, ko a tun tununa o fe, ni o fla bee ko o ta tun lo, o tuma o ye taga ni o ko ye Ala na koru. Ni Ala ka min jaraki, o tigi bena o fen tununin jagon fla sara to kelen ye.

⁹ « ‹Ni mogo do ka fali, walama misi, walama saga, walama ba, walama began suguya were di a mogojogon ma ko a ye a mara, ni o began ka sa, walama ni a yoro do ka kari, walama ni o k'a sonya k'a soro mogo ma bo a kala ma, ¹⁰ o tuma, karifa kera min ma, o ka kan ka kari Ala ra a tojogon pana, ko ale boro ma maga a ra. Ayiwa, begantigi ye son o kariri ma; o tuma karifa kera min ma, o man kan ka foyi sara tuun. ¹¹ Nka ni began sonyana a ta so le konu, o tuma a ka kan k'a jagon sara begantigi ye. ¹² Ni a kera ko wara do le k'a faga k'a domu, a ye na ni wara dato ye ka na o yira, janko o ye ke a seere ye. Ni o kera, a man kan ka o began sara tuun.

¹³ « ‹Ni do ka began singa a mogojogon fe, ni o began yoro do ka kari, walama ni a ka faga, k'a soro begantigi yere te yi, min ka began singa, o ka kan k'a jagon sara begantigi ye. ¹⁴ Nka ni a kera ko begantigi yere tun be yi, min ka began singa, o man kan ka foyi sara tuun. Ni a kera ko a tun ka began ta a fe sara le ra, o wari le bena ke a sara ye.> »

Sariya min sigira sunguruw ta ko ra

15 « <Sunguru min ma ceko lon, ni a fana ma mamina folo, ni ce do ka o sunguru nege ka jen ni a ye, o ce ka kan k'a furunaforo bo k'a di sunguru face ma, k'a furu.

16 « <Ni sunguru face ma son k'a denmuso di a ma, o beε n'a ta, ce ka kan ka o sunguru furunaforo sara, ka kana ni furunaforo sariya ye.> »

Ko minw ka kan ni fagari ye

17 « <Muso o muso be subagaya ke, aw ye o faga, aw kana a to yi.

18 « <Ni mogo o mogo ka jen ni began ye, aw ye o tigi faga.

19 « <Ni mogo o mogo ka saraka bo batofen werew ye, ni Matigi Ala kelenpe te, aw ye o tigi mina k'a faga.

Sariya minw sigira janibagato w koson

20 « <Aw kana kojugu ke lonanw na, walama ka o jonyamina, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.

21 « <Muso ce saninw, ani feritaninw, aw kana olugu tooro. 22 Ni aw ka o tooro, ni o kasira ka ne togo wele, ne Matigi Ala, ne bena o kasikan men, sigiya te o ra. 23 Ne bena dimi aw koro kosebe, k'a to aw juguw ye aw faga kere ra ni kerekemuru ye. O tuma aw yerew ta musow le bena ke muso ce saninw ye, aw ta denw be ke feritaninw ye.

24 « <Ni aw ka wari juru don aw ta siyamogo fagantan do ra, aw kana a ke i ko jurunantigi to w b'a ke cogo min na; aw kana a fo ko a ye wari do fara a kan k'a sara aw ye.

²⁵ « <Ni i ka i mɔgɔɔgɔɔn ta deregeba mina a fe i ta juru kosɔn, i ka kan k'a kɔsegi a ma sani tere ye ben; ²⁶ sabu i b'a sɔrɔ ko o dɔrɔn le b'a fe k'a yere datugu. Ni i ka o mina a ra, a bena mun le ke k'a yere datugu su fe ka la? Ni a kasira, ka ne tɔgɔ wele, ne bena a kasikan men, sabu ne be hina.

Ala bonyacogo ani saninyari

²⁷ « <Aw kana Matigi Ala tɔgɔ cɛn, walama ka kumajugu fɔ aw ta jamana jamɔgɔ dɔ ma.

²⁸ « <Ni siman sera, walama ni rezen sera, aw man kan ka men ka na ni siman folo ye, walama rezen folo, ka na o di ne ma saraka ye. Aw ka kan ka aw dence folow fana bla danna, ka o ke ne ta ye. ²⁹ O cogo kelen na fana, aw ye aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw fana den folow di ne ma saraka ye. Nka o woronin ka kan ka to o ba kɔrɔ folo, fɔ tere wolonfla. O tere seeginan le ra, aw be sɔrɔ ka o di ne ma.

³⁰ « <Aw bee ka kan ka ke mɔgɔ saninmanw ye, ka ke ne ta ye.

« <Ni wara ka began o began faga kongo kɔnɔ k'a domu, aw kana o tɔ domu. Aw ye o di wuruw ma.> »

23

Sariya min sigira barakantanw kosɔn

¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye tuun ko: «Ko min te can ye, aw kana yaala ka o lakari. Aw kana jen ni mɔgɔjuguw ye ka faninya la mɔgɔ ra. ² Aw kana tugu jama nɔ fe, ka kojugu ke. Aw fana kana tugu jama kɔ, ka sɔn ka ke ko

dɔ seere ye min tɛ ko terennin ye. ³ Aw kana kiti tige k'a diya mɔgɔ dɔ ra ko a tigi ye fagantan ye.

⁴ «Ni i benna ni i jugu ta misi tununin ye, walama a ta fali, i ye a gbɛn ka taga a di a ma.

⁵ Ni i ka i jugu ta fali dɛsɛnin ye doni kɔrɔ, hali ni a dɛmɛlɔgɔ tɛ i ra, i ye a dɛmɛ.

⁶ «Aw kana kiti ben fagantan kan kititigeɣɔrɔ ra k'a ta jo bɔsi a ra.

⁷ «Aw kana sɔn ka mɔgɔ jaraki faninya kan, ka mɔgɔ jarakibari, walama mɔgɔ terennin faga; sabu ne tɛ mɔgɔjugu jarakibari to.

⁸ «Aw kana sɔn ka bonyafɛn mina mɔgɔ fɛ, ka kiti diya a tigi ra; sabu bonyafɛn bɛ mɔgɔ yerikebagaw na fiyen, ka mɔgɔ terenninw ta kuma jɛngɛ.

⁹ «Aw kana lonan jɔnyamina; lonanya ye min ye, aw yere ka o silɔn, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.»

Nɛnkirisan ni Nɛnkirilon ta sariya

¹⁰ «San wɔrɔrɔ kɔnɔ aw ka kan ka aw ta dugukolo sɛnɛ k'a siman tige. ¹¹ Nka a san wolonflanan, aw ye o yɔrɔ dugukolo to yi pewu, janko a ye a yere sɔrɔ. Ni o kɛra, dɛsɛbagatɔ minw bɛ aw cɛ ra, olugu fana bɛna dɔ sɔrɔ a ra k'a domu. Ni a tɔ min ka to olugu kɔ, kongosogow bɛna o domu. Aw ka kan ka o kelen le kɛ aw ta oliviyeforow ni aw ta rɛzɛnforow ra.

¹² «Aw ye baara kɛ tere wɔrɔrɔ; a tere wolonflanan, aw ye nɛnkiri, janko aw ta misiw, ni aw ta faliw, ni aw ta jɔnw, ni aw ta lonanw bɛɛ ye nɛnkiri.

13 «Ne min ye Matigi Ala ye, ni ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, aw ye tagama ka kapa ni o le ye. Aw ye aw yere kɔrɔsi kosebe, aw kana batofen were si tɔgɔ fɔ aw da ra. Mɔgɔ si yere man kan ka batofen were tɔgɔ men aw da ra.»

Sariya minw sigira janagbew koson

14 «Ayiwa, san o san, aw ka kan ka janagbe saba le ke ne ye, ka ne bonya. 15 A folo, aw ka kan ka burufunubari janagbe* ke. Ni Abibu karo sera, ka kapa ni wagati latigenin ye, i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu fɔ tere wolonfla; sabu aw bɔra Misiran jamana ra o karo le ra. O janagbe ra, mɔgɔ si kana na ne ja kɔrɔ fana yɔrɔ saninman na, ka na ne bato, k'a sɔrɔ foyi te a boro k'a di ne ma saraka ye.

16 «Ayiwa, o kɔ, aw be fɛn minw sene aw ta foro kɔnɔ, ni aw be o simankura kun folo tige tuma o tuma, aw ye simantige janagbe ke.

«Ni san yelemanana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon janagbe ke.

17 «O cogo ra, san o san, cew beɛ ka kan ka na sijaga saba ne Matigi Ala ja kɔrɔ, ka na saraka bɔ ne ye o janagbew ra.

18 «Ni aw b'a fe ka began saraka* bɔ ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jɔgɔn na. Sarakasogo turu fana man kan ka bla ka si. 19 Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folo ye

Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kɔnɔ. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye*.»

Ala ka layiri min ta Izirayelimɔgɔw ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne bɛna mɛlɛkɛ dɔ ci aw ɲa fɛ, janko o ye aw kɔrɔsi sira ra. Ne ka yɔrɔ min labɛn aw ye, a bɛna taga aw ladon yi. ²¹ Aw ye aw yɛrɛ kɔrɔsi o mɛlɛkɛ ra. Aw ye a lamɛn; aw kana a sɔsɔ; ni o tɛ, a tɛna aw ta hake yafa aw ma dɛ! Sabu a bɛ a ta baara kɛra ne tɔgɔ le ra. ²² Nka ni aw k'a lamɛn, ani ne ka fɛn o fɛn fɔ aw ye, ni aw ka o kɛ, o tuma ne bɛna aw juguw kɛrɛ aw ye, ka aw kɛrɛkɛɲɔgɔnw kɛrɛ aw ye. ²³ Ne ta mɛlɛkɛ bɛna bla aw ɲa fɛ, ka taga aw ladon Amɔrikaw, ani Hɛtikaw, ani Pɛrɛzikaw, ani Kanaanakaw, ani Hɛvikaw, ani Yɛbusikaw ta jamana ra. Ne bɛna o mɔgɔw bɛɛ halaki. ²⁴ Nka aw man kan ka biri o ta batofɛnw kɔrɔ ka o bato fiyewu; aw kana saraka bɔ o ye. Aw kana o mɔgɔw ta kokɛcogow ladegi. Aw ye o halaki le ka o ban pewu, ka o ta batofɛnw bɛɛ cici, ani o bɛ kabakurujan minw sɔn. ²⁵ Aw ka kan ka baara kɛ Matigi Ala, aw ta Ala le ye. Ni o kɛra, ne bɛna baraka don aw ta domuni ni aw ta ji ra, ka bana mabɔ aw ra. ²⁶ Aw ta jamana ra, muso si kɔnɔ tɛna cɛn; muso si tɛna kɛ den worobari ye fana. Ne bɛna aw si janya.

²⁷ «Siya min o min bɛ aw ɲa fɛ, ne bɛna siranyaba le bla olugu bɛɛ ra, sani aw ye se o

* **23:19** 23.19 Ka badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye: o tun bɛ se ka kɛ o yɔrɔ mɔgɔw ta landa dɔ ye; Izirayelimɔgɔw tun man kan ka o ɲɔgɔn kɛ.

ma. Aw bena se siya o siya ma, ne bena o bɛɛ gben aw ja. Ne bena a to aw juguw bɛɛ ye bori aw ja. ²⁸ Ne bena o ja wuri, k'a to o bɛɛ ye bori aw ja. Ne bena Hevikaw, ni Kanaanakaw, ni Hetikaw gben ka o bo aw ja. ²⁹ Nka ne tena o bɛɛ gben ka bo aw ja san kelen dɔrɔn. Ni o tɛ, jamana lakolon bena to, waraw bena caya, ka to ka ben aw kan.

³⁰ «Ne bena to ka o jamana mɔgɔw gben aw ja dɔɔnin dɔɔnin le, fo aw ye na caya ka se ka jamana bɛɛ fa.

³¹ «Ne bena aw ta jamana dan sigi; k'a ta Kogɔjiwulen da ra, ka taga a bla fo Filisikaw ta jamana kogɔjida ra, ani k'a ta kongokolonba dan na, ka taga a bla fo Efirati bada ra. Ne bena o jamanaw mɔgɔw bɛɛ don aw boro. Aw bena o bɛɛ gben ka bo aw ja.

³² «Aw kana jɛnɔgɔnya si don ni o ye, walama ni o ta batofenw ye.

³³ «Aw kana sɔn o ye sigi aw ta jamana ra, janko o kana na a to aw ye ne hake ta; sabu ni o sigira ni aw ye, a laban, aw bena o ta batofenw bato. O fana bena ke sababu ye ka aw lafiri.»

24

Ala ka jɛnɔgɔnya don ni Izirayelimɔgɔw ye

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Yɛlɛn ka na kuru kan ne fe yan; ele ni Haruna, ani Nadabu, ani Abihu*, ani Izirayeli cɛkoroba biwolonfla. Nka ni aw nana, aw ye to yɔrɔjan ka aw ja biri dugu ma ka ne bato.

* **24:1** 24.1 Nadabu ni Abihu ye Haruna dencew le ye.

² «O kɔ, ele Musa kelen dɔrɔn le ye gbara ne ra; olugu kana gbara ne ra. Mɔgɔ tɔw fana kana yelen ni aw ye.»

³ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya ni ci minw fɔ Musa ye, Musa tagara o bɛɛ fɔ mɔgɔw ye. Jama bɛɛ jenna ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw kɔni bɛna o bɛɛ kɛ.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, Musa ka o bɛɛ sɛbɛ. O kɔ, a wurira sɔgɔmada joona fɛ, ka sarakajɛnifen dɔ lɔ kuru kɛrɛ fɛ, ka kabakurujan tan ni fla lolɔ fana ka kɔna ni Izirayɛlimɔgɔw ta gba tan ni fla tɔgɔw ye. ⁵ A ka Izirayɛli kanbelen dɔw ci ko olugu ye saraka jɛnitaw* faga Matigi Ala ye, ka misitoranw faga, k'a kɛ ninsɔndiya saraka* ye. ⁶ Musa ka o misitoranw jori tarance kɛ minan dɔw kɔnɔ, k'a tɔ seriseri sarakajɛnifen kan.

⁷ O kɔ, a tun ka Ala ta sariyaw, ani a ta ciw sɛbɛ jɛnɔgɔnya Kitabu min kɔnɔ, a ka o ta k'a karan ni kanba ye jama bɛɛ ja na. O bɛɛ k'a fɔ ko: «Matigi Ala ka kuma o kuma fɔ, an bɛna o bɛɛ le kɛ a cogo yɛrɛ ra.»

⁸ Ayiwa, Musa tun ka jori min kɛ minanw kɔnɔ, a ka o ta k'a seriseri mɔgɔw kan, k'a fɔ o ye ko: «Matigi ka jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, k'a ta sariyaw bɛɛ fɔ aw ye, nin jori le ye o jɛnɔgɔnya sarati ye.»

⁹ Ayiwa, Musa yelenna kuru kan, ani Haruna ni Nadabu ni Abihu ni Izirayɛli cɛkɔrɔba biwolon-fla. ¹⁰ O ka Izirayɛli ta Ala ye. A senkɔrɔyɔrɔ tun bɛ i ko safiri lulu min bɛ manamana, k'a nɔɔrɔ kɛ i ko sankolo yɛrɛ nɔɔrɔ. ¹¹ Nka Matigi Ala

ma foyi ke o mogow ra. O ka Ala ye; o ko, o ka domuni ke, ka minni ke.

Musa yelenna kuru kunna tun

¹² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Yelen ka na kuru kunna ne korɔ yan, i ye lo yan. Ne ka sariyaw ni kumaw sebe kabakuru walaka minw kan, ne bena o di i ma, janko i ye Izirayelimogow karan o ra.»

¹³ Musa yelenna kuru kunna, ani a ta baaraden Yosuwe. ¹⁴ Nka sani o ye taga, Musa k'a fo cekorobaw ye ko: «Aw ye an konɔ yan, fo an ye seko ka na. Haruna ni Huri be ni aw ye yan. Ni aw b'a fe ka ko do janabo, aw ye taga olugu fe.»

¹⁵ Ayiwa, ka Musa yelento to kuru kunna, sankaba ka kuru datugu. ¹⁶ Matigi Ala ta nooro tora Sinayi kuru kan. Sankaba ka kuru datugu ka se fo tere wooro. A tere wolonflanan, Matigi Ala tora sankaba konɔ ka Musa wele. ¹⁷ Izirayelimogow ka Matigi Ala nooro ye o ja ra. A kera i n'a fo tasuma farimanba le be jenina kuru san fe. ¹⁸ Musa donna sankaba konɔ ka to ka yelen ka taga kuru kunna yi. A tora o yoro ra yi ka tere binaani ni su binaani ke.

Fanibon saninman lalagacogo

25

Ala ka Fanibon lalagacogo yira Musa ra

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni o borofen dow ye ka na o di ne ma. Mogow o mogow bena son k'a di ni naninyaruman ye, aw ye o bee ta mina. ³ O bena min di, o ye nin ye: sanin, ani

warigbe, ani siranegbe, ⁴ ani sagasi jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁵ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁶ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman ni wusunun lalaga, ⁷ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri. ⁸ Aw ye fanibon saninman do lalaga ne ye, janko ne ye sigi aw ce ra. ⁹ Ne bena o fenw bisigiya min yira aw ra, aw ka kan ka fanibon saninman ni a minanw bee lalaga o cogo kelen le ra.»

Kesu min be Ala ta jennogonya yira

¹⁰ «Aw ye kesu do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon* na fla ni tarance, a bonya ye ke nongon na kelen ni tarance, a lo fana ye ke nongon na kelen ni tarance. ¹¹ Aw ye sanin yereworo la a yoro bee kan; a kokanyoro ni a kononoyoro bee. Ka sanin ke k'a konkonda lamini. ¹² Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o nogon naani lalaga, ka o dondon kesu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na. ¹³ Aw ye akasiyayiri dow lese, k'a ke bere fla ye. Ka sanin gbasi k'a la o berew yoro bee ra. ¹⁴ O berew le bena don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye. ¹⁵ O berew ka kan ka to o wo koorininw na tuma bee; a man kan ka bo a ra fiyewu. ¹⁶ Ne bena jennogonya sariya minw sebe k'a di i ma, i ye o bla o kesu kon.»

* **25:10** 25.10 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

Kesu datugunan lalagacogo

¹⁷ «Aw ye kesu datugunan fana lalaga ni sanin yereworo ye. A janya ye ke nongon ja fla ni tarance, a bonya ye ke nongon ja kelen ni tarance.

¹⁸ «Aw ye sanin gbasi ka o ke seruben meleke bisigi fla ye, ka o lolu kesu datugunan fan fla ra; ¹⁹ ka kelen ke datugunan kun do ra, ka kelen were ke a kun to kelen na. Aw ye meleke w lo kesu datugunan fan fla ra. ²⁰ O sanin seruben meleke w fla kamanw ka kan ka biri kesu datugunan kunna, k'a datugu ni o kamanw ye, ka o fla jasin jogon ma, ka o jaw biri kesu datugunan kunna. ²¹ Ne bena sariya minw di aw ma, i ye o bla kesu konu, ka datugunan biri kesu kunna.

²² «Ne bena ne yere yira i ra o yoro le ra, kesu datugunan san fe, sanin seruben meleke fla ce ma, o minw be jengogonya tagamasiyen kesu kunna. Ne bena ne ta ciw bee fo i ye o yoro le ra, janko i ye a fo Izirayelimogow ye.»

Sarakaburu ta tabali lalagacogo

²³ «Aw ye tabali do fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nongon ja fla ye, a bonya ye ke nongon ja kelen ye, a lo ye ke nongon ja kelen ni tarance. ²⁴ Aw ye sanin yereworo la o tabali yoro bee kan, ka sanin ke k'a konkonda lamini. ²⁵ Aw y'a to tabali konkonda ye bonya donin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini. ²⁶ Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o jogon naani lalaga, ka o dondon tabali nongon naani na, tabali senw koru. ²⁷ Aw ye o sanin koorininw dondon tabali

senw sanfeyorow ra, a nongon naani na. Berew ka kan ka don o wow le ra ka tabali ta. ²⁸ Aw ye o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin la o berew bee kan. Aw bena tabali ta ni o berew le ye.

²⁹ «Aw ye minan dow lalaga fana, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw* ke ni o ye. Aw ye o bee lalaga ni sanin yereworo le ye. ³⁰ Aw ka kan ka sarakaburuw bla o tabali le kan ne ja korow wagati bee.»

Fitinablanan saninlaman lalagacogo

³¹ «O ko, aw ye fitinablanan do lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka kan ka ke ni sanin kuturu kelen le ye. Aw ye sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dow ke a ra i ko yiriden bisigiw, ka kuruw ke o korow, ka fen dow ke a ra fana i ko yirifiyeren bisigiw. ³² Aw ye fitinaboro worow ke fitinablanan cemance boro ra; ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan do ra. ³³ Aw ye yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw; aw ye kuruw ke a ra fana, ani yirifiyeren bisigiw. Fitinaborow bee ta ka kan ka ke ten. ³⁴ Aw ye yiriden bisigi naani ke a cemance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra, ani yirifiyeren bisigiw. ³⁵ Aw ye kuru kelen ke fitina boro fla jukorow, ka kuru kelen ke fitina boro fla were ju korow, ka fitinaboro worow bee ta ke ten. ³⁶ A kuruw ni a borow ni a yorow tow bee ka kan ka ke sanin kuturu kelen le ye. Aw ye a bee ke ni sanin yereworo gbasinin ye.

³⁷ «Aw ye fitinadaga wolonfla lalaga ka o sigisigi a borow bæ kelen kelen kunna. O fitinadagaw bæ ye yeelen bo o ja fe. ³⁸ Ayiwa, a fen tow, i n'a fo a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw, o bæ ka kan ka ke sanin yereworo le ye. ³⁹ Aw ye fitinablanan ni a minanw bæ lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba ye.

⁴⁰ «Ayiwa, Musa, ne be nin fenw bisigiya min yirara i ra kuru kan, i ye o korosi kosebe, k'a to a ye ke ka kapa ni o ye.»

26

Fanibon datugunanw

¹ «Aw ye fani gbiriman tan dan ni len jese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere. Aw ye o faniw dan ni o jesew ye; o ko, aw ye o sogo, ka seruben meleke fla ja bisigiyaw ke o kan. ² Faniw bæ kelen kelen janya ka kan ka ke nongon* ja mugan ni seegi ye, k'a bonya ke nongon ja naani ye. Faniw bæ ka kan ka ke kelen ye. ³ Aw ye o faniw looru tugutugu nogon na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a to looru fana tugu nogon na ka o fana ke fanimugu kelen ye. ⁴ Aw ye juruden dow dan ni jese bulaman ye ka o sirisiri fanimugu folo dagbolo ra, ka dow sirisiri fana a flanan dagbolo ra. ⁵ Aw ye juruden bilooru don fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru fana don fanimugu flanan dagbolo ra. Fanimugu fla ta jurudenw da ka

* **26:2** 26.2 Nongon ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

kan ka ben ni ɲogɔn ye. ⁶ Aw ye sanin koorinin bilooru lalaga ka fanimugu fla mina k'a tugu ɲogɔn na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bɛɛ bɛ kɛ fanimugu kelen ye.

⁷ «Ayiwa, o kɔ, aw ye fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye; aw ye o biri fanibon kunna. ⁸ O faniw bɛɛ kelen kelen janya ye kɛ nɔngɔn ɲa bisaba ye, k'a bonya kɛ nɔngɔn ɲa fla ye. O fani gbiriman tan ni kelen bɛɛ janya ye kɛ kelen ye, ka o bonya kɛ kelen ye. ⁹ Aw ye o fani gbiriman looru tugutugu ɲogɔn na k'a kɛ fanimugu kelen ye, k'a tɔ wɔɔɔ fana tugutugu ɲogɔn na ka o fana kɛ fanimugu kelen ye. A wɔɔɔnan le bɛna kɛ ka fanibon ɲafɛyɔɔ datugu. ¹⁰ Aw ye juruden bilooru siri fanimugu fɔɔ dagbolo ra, ka bilooru fana siri fanimugu flanan dagbolo ra. ¹¹ Aw ye siranɛɛ koorinin bilooru lalaga ka o kɛ ka fanimugu fla mina k'a siri ɲogɔn na, janko fanibon bɛɛ ye datugu ni fanimugu kelen ye. ¹² Ayiwa, i n'a fɔ fanibon datuginin kɔ fani kelen belen bɛna to, aw ye o fani tarance to a ye jigi ka la fanibon kɔfɛyɔɔ kan. ¹³ Fani nɔngɔn ɲa kelen min bɛna bɔ fanibon fan fla ra, fanibon datuginin kɔ, o nɔngɔn ɲa kelen le bɛna jigi fanibon fan fla ra, k'a bɛɛ datugu ka ɲa.

¹⁴ «O kɔ, aw ye sagajigi gbolo dɔw wulen ka o kɛ ka fanimuguw datugu, ka gbolo gbiriman janin dɔ wɛɛ lalaga ka o biri a bɛɛ lajennin kunna.»

Fanibon ta yiriw

¹⁵ «O kɔ, aw ye yiriferen dɔw lɛsɛ akasiyayiri ra, minw bɛna lɔlɔ ka fanibon mina. ¹⁶ O yiriferenw bɛɛ kelen kelen janya ye kɛ nɔngɔn na tan ye, a bonya ye kɛ nɔngɔn na kelen ni tarancɛ. ¹⁷ Aw ye sen fla kɛ o yiriferenw bɛɛ kelen kelen na, ka o senw kɛ nɔngɔn kɔrɔ. Fanibon bɛna lɔ ni yiriferen minw ye, aw ye o bɛɛ kɛ o cogo le ra. ¹⁸ Aw ye yiriferen mugan lalaga, ka o kɛ fanibon woroduguyanfan ta ye, ¹⁹ ka warigbɛ den binaani gbasi ka wow bɔ o ra. Olugu le bɛna bla fla fla yiriferenw senw jukɔrɔ, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²⁰ Aw ye yiriferen mugan lɛsɛ ka o kɛ fanibon sahiliyanfan ta ye, ²¹ ka warigbɛ den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o kɛ sendonyɔrɔw ye. Aw ye olugu fana blabla fla fla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²² Aw ye yiriferen wɔrɔrɔ lalaga ka o kɛ fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta ye, a terebenyanfan na. ²³ Aw ye yiriferen dɔw lɛsɛ ka o lɔ fla fla bon kɔnɔnɔyɔrɔ ra, a nɔngɔnw na. ²⁴ O yiriferen fla ka kan ka nɔrɔ nɔngɔn na, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ, k'a fla mina nɔngɔn na a sanfeyɔrɔ ra ni nɛgɛ koorinin dɔ ye. Fanibon nɔngɔn fla bɛɛ ta yiriw ka kan ka kɛ ten le. ²⁵ O cogo ra, fanibon nɔngɔn naani ta yiriw bɛɛ bɛna kɛ yiriferen seegi ye, ani o sendonyɔrɔ warigberamanw. A bɛɛ bɛ kɛ sendonyɔrɔ tan ni wɔrɔrɔ; fla bɛ don yiriferenw bɛɛ kelen kelen na.

²⁶ «O kɔ, aw ye akasiyabere looru lɛsɛ ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye; ²⁷ ka looru wɛrɛ lɛsɛ ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferenw kan,

ka o mina ni o ye fana; ka looru were lese tuun ka o bananbiri fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye. ²⁸ Cɛmancebere ka kan ka tɛmɛ yiriferenw cɛmance ra, k'a ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra. ²⁹ Aw ye sanin yeele k'a bɔn yiriferenw bɛɛ kan. Berew bɛna don nɛgɛ koorinin minw na ka yiriferenw mina, aw ye olugu bɛɛ kɛ ni sanin ye. Aw ye sanin la berew fana kan. ³⁰ Ayiwa, o ra, Musa, ne ka fanibon bisigiya min yira i ra kuru kan yan, i ye a lɔ ka kapa ni o le ye.»

Boncɛtigefani

³¹ «Fani min bɛna kɛ ka fanibon cɛtigɛ, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ani lɛn jese. Aw ye o fani sɔgɔ ka ja, ka serubɛn mɛlɛkɛw ja bisigiyaw kɛ a ra. ³² Aw ye akasiyayiri naani lese, ka sanin yeele k'a bɔn o bɛɛ kan. Aw ye nɛgɛ koorinin dɔw kɛ ni sanin ye, ka o dondon o yiriw ra. Aw ye sendonyɔrɔ naani kɛ ni warigbɛ ye, ka o yiriw sigisigi o kan. ³³ Aw ye boncɛtigefani dulon o nɛgɛ koorininw jukɔrɔ. Aw ye jɛnɔgɔnya kɛsu* bla boncɛtigefani kɔfɛyɔrɔ ra. O boncɛtigefani le bɛna bon taran, k'a kɛ bonkɔnɔ fla ye. Bonkɔnɔ folɔ bɛna kɛ Ala ta yɔrɔ saninman* ye, bonkɔnɔ flanan bɛ kɛ Ala ta yɔrɔ saninmanba* ye. ³⁴ O kɔ, aw ye kɛsu datugunan kɛ ka jɛnɔgɔnya tagamasiyɛn kɛsu datugu yɔrɔ saninmanba kɔnɔ yi. ³⁵ Aw ye tabali bla boncɛtigefani jaɛfɛyɔrɔ ra yɔrɔ saninman kɔnɔ, bon sahiliyanfan fɛ. Aw

ye fitinablanan lo bon woroduguyanfan fe, k'a nasin tabali ma.

³⁶ «Fani min bena siri fanibon da ra, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye a sogo ka na kosebe. ³⁷ Aw ye akasiyabere looru tige ka o lese, ka sanin la o berew bee kan; faniw bena dulon o berew le ra. Aw ye negge koorinin dow lalaga ni sanin ye ka o don o berew ra. O ko, aw ye sendonyoro looru lalaga ni siranegge ye ka o berew sigi o kan.»

27

Sarakajenifen lalagacogo

¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Min ye sarakajenifen* ye, aw ye o lalaga ni akasiyayiri ye fana. Aw ye a janya ke nongon na looru ye, k'a bonya fana ke nongon na looru ye. A fan naani bee janya ye ke kelen ye. A lo ye ke nongon na saba ye. ² Aw ye gban naani ke a nongon naani na, ka siranegge yeele k'a bon o gbanw bee kan. ³ Aw ye sarakajenifen ta minanw bee lalaga; a buguri donminanw, ani a buguricenanw, ani a tasaw, ani a sogosogonanw, ani a takamidonnan. Aw ye o minanw bee ke ni siranegge le ye. ⁴ Aw ye negge woman do ke ni siranegge ye fana, k'a ke i n'a fo negesansan. Aw ye siranegge koorinin naani ke ka o don a nongon naani na. ⁵ Aw ye o negge woman la sarakajenifen konkonda jukorooyo kan, a konorooyo ra, k'a se sarakajenifen lo cemance ra. ⁶ Aw ye akasiyabere fla tige ka o ke

sarakajenifen taberew ye. Aw ye siranegge yeele ka o bon o berew bee kan. ⁷ Aw ye o berew don siranegge koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. ⁸ Aw ye sarakajenifen lalaga ni yiriferenw ye, k'a kono lakolon to.

«Ayiwa, Musa, ne ka bisigiya min yira i ra kuru kan yan, aw ye a lalaga ka kapa ni o le ye.»

Fanibon lukene laminicogo

⁹ «Ayiwa, o ko, aw ye fanibon lukene lamini. Aw ye lukene woroduguyanfan laminifaniw dan ni len jese ye. O fan kelen janya ye ke nongon na keme ye, ¹⁰ k'a berew ke mukan ye, ani sendonyoro siranegeraman mukan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹¹ Aw ye a sahiliyanfan fana lalaga o cogo kelen na. O fana janya ye ke nongon na keme ye, k'a berew ke mukan ye, ani sendonyoro siranegeraman mukan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnaw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹² Aw ye lukene terebenyanfan laminifani janya ke nongon na bilooru ye; o ye lukene bonya ye. Aw ye a berew ke bere tan ye, k'a berew donyoro fana ke tan ye. ¹³ Ayiwa, lukene tereboyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya ye ke nongon na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya ye ke nongon na tan ni looru ye, k'a berew ke saba ye, k'a berew donyoro fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan janya ye ke nongon na tan ni

looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew donyɔrɔw fana ke saba ye. ¹⁶ Fani min bena bla lu donda yere ra, aw ye o janya ke nɔngɔn ja mugan ye. Aw ye o fani sɔgɔ ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A berew ye ke naani ye, ka o donyɔrɔw ke naani ye. ¹⁷ Bere minw bee bena ke ka lu lamini, aw ye o fanidulonyɔrɔw bee lalaga ni warigbe ye; koori minw fana ka kan ka don o ra, aw ye o lalaga ni warigbe ye, ka berew donyɔrɔw bee ke ni siranegbe ye.

¹⁸ «Lu janya ka kan ka ke nɔngɔn ja keme, k'a bonya ke nɔngɔn ja bilooru; a laminifaniw lo ka kan ka ke nɔngɔn ja looru. Fani minw bena ke ka lu lamini, aw ye o dan ni len jese ye; berew donyɔrɔw ye ke ni siranegbe ye.

¹⁹ «Fanibon bena lo ni negbe minw ye, olugu fana ka kan ka ke siranegbe le ye. Fanibon ta juruw, ani lu laminifaniw ta juruw bena siri negbere minw na dugu ma, o negberew bee ye ke siranegbe ye.»

Fitinadagaw manacogo

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena a fo Izirayelimogow ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka o ke fitinadagaw kɔnɔ, janko fitinadagaw mananin ye to wagati bee. ²¹ Ayiwa, Haruna ni a dencew ye fitinablanan sigi fanibon kɔnɔ, boncɛtigefani ja fe, jenɔgɔnya kesu* be o fani min ko fe. Fitinaw mananin ka kan ka to ne ja kɔrɔ lon o lon, k'a ta wula fe fo ka taga se sɔgoma. O ye sariya le

ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimogow ka kan ka min sira tagama tuma bee.»

28

Sarakalasebagaw ta fani dontaw

¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena i korocce Haruna ni a dencew, Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari wele ka o gbara i yere ra. I bena olugu bo Izirayelimogow ce ra ka o bla danna ne ye, o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ² I bena fani saninman dow karan i korocce Haruna ye, min be a yira ko a blara danna ne ta baara kama, ani min be a masiri, ka a ni mogotow bo jagon na.

³ «Ayiwa, mogotow minw be se baara ra kosebe, ne ka hakiritigiya di minw ma, i bena a fo olugu ye ko o ye Haruna ta faniw karan; a bena o faniw le don k'a yira ko a blara danna ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴ O ka kan ka fani minw karan, o ye nin ye: disirafen, ani saninderege, ani forokiyajan ni forokiyasurun sogonin, ani jalamugu fugula ni cesirinan. I korocce Haruna ni a dencew bena o faniw le don ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁵ O mogotow ye o faniw baara ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.»

Saninderege lalagacogo

⁶ «O ka kan ka saninderege lalaga ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; ka a sogotow ka ja. ⁷ O ye juru do don saninderege kamankun fla

ra, k'a nafeyoro ni a kofeyoro tugu jagon na. ⁸ Cesirinan ni saninderege baaracogo ka kan ka ke kelen ye. A ka kan ka karan saninderege ra. A ka kan ka ke ni sanin le ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ Lulu bisigi min togo ye ko onikisi, o ye o fla ta, ka Izirayeli ta gba tan ni fla bee togo sebe o kan ni nega ye. ¹⁰ O ye togo woro sebe lulu folo kan, ka woro sebe a flanan kan, k'a damina o bee ra koroba ra, ka taga a bla o bee ra fitini na. ¹¹ Aw ye Izirayeli ta gbaw togow sebe o lulu fla kan, i n'a fo seberi be ke kabakuru kan cogo min na, k'a ke tagamasiyen ye. O ko, aw ye sanin ke ka o luluw lamini. ¹² O ko, aw ye o lulu fla don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra. O cogo ra, Izirayeli ta gbaw togo bena ke Haruna kamankun kan Matigi Ala ja koru, k'a yira ko ne hakiri be aw ra tuma bee. ¹³ O lulu bisigiw bena don fen min konu, o fana ka kan ka lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ O ko, aw ye saninjuru fla ke ni sanin yereworo ye, k'a dan i ko jurukise be dan cogo min na; luluw bena don fen minw konu, aw ye o saninjuruw noro o fenw na.»

Disirafen lalagacogo

¹⁵ «Ayiwa, o ko, aw ye disirafen lalaga, min ye kititigenan ye; ale ni saninderege lalagacogo bee be ke kelen ye. O ye a lalaga ka ja, k'a jegen ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ¹⁶ A fan naani bee janya ye ke kelen ye. A ye ke fla, k'a

fla kuru k'a la nɔgɔn kan. A janya ye ke sibiri*
 na kelen, k'a bonya fana ke sibiri na kelen. ¹⁷ Aw
 ye lulu bisigi dɔw dondon a ra k'a masiri ni o ye.
 Aw ye o luluw ke sira naani ye. A sira folo ye ke
 sariduwani lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi
 lulu. ¹⁸ A sira flanan ye ke sikaribuli lulu ye, ani
 safiri lulu, ani jaman. ¹⁹ A sira sabanan ye ke
 opali lulu ye, ani agati lulu, ani ametisi lulu. ²⁰ A
 sira naaninan ye ke kirisoliti lulu ye, ani onikisi
 lulu, ani jasipe lulu. O lulu beɛ donyɔɔ ka kan
 ka lalaga ni sanin le ye. ²¹ A beɛ lajennin be ke
 lulu den tan ni fla ye, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw
 tɔgɔw ye. Izirayelimɔgɔw ta siya tan ni fla beɛ
 kelen kelen tɔgɔ ye seɛɛ ni neɛɛ ye lulu kelen
 kelen kan, i n'a fo tagamasiyenfenw be seɛɛ cogo
 min na.

²² «Aw ye saninjuru fla lalaga ni sanin
 yereworo ye, k'a dan i n'a fo jurukise be dan
 cogo min na, ka o siri disirafen na. ²³ Aw
 ye sanin dɔ gbasi ka neɛɛ koorinin fla lalaga,
 ka o don disirafen kun fla ra, a sanfeyɔɔ ra.
²⁴ Aw ye o saninjuru fla siri kooriw wow ra,
 disirafen kun fla ra, a sanfeyɔɔ ra. ²⁵ O ko,
 aw ye saninjuru kun fla tɔ siri saninderege
 kamankunw na, luluw donyɔɔ ra, ka disirafen
 bla na fe. ²⁶ O ko, aw ye sanin dɔ gbasi ka koori
 fla were lalaga ka o siri disirafen kɔfeyɔɔ ra,
 a kun fla min be a dugumayanfan na. ²⁷ Aw
 ye sanin dɔ gbasi tuun ka koori fla were lalaga,
 ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla
 nafeyɔɔ jukɔɔ, karansira kere fe, saninderege

* **28:16** 28.16 Sibiri na kelen be se ka ben nongɔn na tarance le
 ma.

ƙesirinan san fe. ²⁸ Aw ye disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri jɔgɔn na ni jese bulaman ye, janko disirafen lanin ye to ƙesirinan san fe, saninderege kan; a kana yɔgɔyɔgɔ ka bɔ saninderege kan.

²⁹ «O cogo ra, ni Haruna be don yɔrɔ saninman* kɔnɔ tuma o tuma, Izirayeli ta mɔgɔw ta gbaw tɔgɔ seɓenin be ke disirafen min kan, min ye kititigenan ye, o be ke a disi kan, ani a jusukun na, ka o ke hakirijigifen ye Matigi Ala ja kɔrɔ tuma beɛ.»

³⁰ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Musa, ele bena Urimi ni Tumimi† bla disirafen jufa kɔnɔ. Ni Haruna be don yɔrɔ saninman kɔnɔ tuma o tuma ne Matigi Ala ja kɔrɔ, a ye o siri a disi ra. Tuma o tuma ni a be taga lɔ ne ja kɔrɔ, a ye ke a disi kan, ani a jusukun na, janko a ye ne sago lɔn k'a yira Izirayelimɔgɔw ra.»

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

³¹ «Ayiwa, Haruna bena saninderege don forokiyajan min kan, o ka kan ka dan ni jese bulaman le ye. ³² Aw ye forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan ka a kan lamini, k'a gbiriya, janko a kana faran. ³³ Aw ye forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ beɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔw ye. Aw ye o ke ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ka tanan dennin dɔw lalaga ni sanin ye ka o dondon

† **28:30** 28.30 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun be tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra o fenw sababu ra, janko ka Izirayelimɔgɔw ta kow janabo. Aw ye sarakalasebagaw ta kitabu fe: 8.8.

o yiriden bisigiw ce ma. ³⁴ Ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra, fo ka taga forokiyajan senkoroyoro be lamini. ³⁵ Haruna ye to ka o forokiyajan don, k'a ta sarakalasebagaya baara ke. Tuma min ni a be don yoro saninman* kono Matigi Ala ja koro, walama ni a be bo, o tanan denninw bena mankan bo; o cogo ra a tena sa.

³⁶ «Aw ye sanin yereworo do gbasi k'a ke i n'a fo yirifiyeren bisigi do; ka seberi do ke o kan ni nege ye, i n'a fo o be tagamasiyenfen sebe cogo min na. Aw ye a sebe a kan ko: A SANINYARA KA KE MATIGI ALA TA YE. ³⁷ Aw ye o sanin masirifen siri jalamugu fugula ja fe, Haruna ten na, ni jese bulaman do ye. ³⁸ Haruna bena o masirifen siri a ten na; o ra, Izirayelimogow bena hakeko minw ke o ta saraka saninmanw bowagati ra, o hakew bena to ale kan. O masirifen ka kan ka ke a ten na wagati be, janko ne Matigi Ala, ne ye son o sarakaw ma.

³⁹ «Aw ye forokiyasurun do karan Haruna ye ni len jese ye, k'a jalamugu fugula do ke ni lenfani ye, ka cesirinan do fana dan, ka o sogo, k'a ceja. ⁴⁰ Aw ye forokiyasurunw, ani cesirinanw ni banfla dow ke Haruna dencew fana ye, min be a yira ko o blara danna ne ta baara kama, ani min be o masiri, ka o ni mogo tow bo jagon na.

⁴¹ «Ayiwa, o ko, Musa, ele bena o faniw don i korocce Haruna ni a dencew ra, ka turu saninman* ke o kun na, ka o saninya ka o bla danna janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne

ye. ⁴² Aw ye kurusi dɔ karan o ye ni lenfani ye, janko o ye o don forokiyajan jukoro ka o yere sutara. O kurusiw janya ka kan ka damina o soro ra, ka taga se fo o wotow ra. ⁴³ Ni Haruna ni a dencew be don Nɔgɔnkunben fanibon* kono tuma o tuma, walama ni o be gbara sarakajenifen na ka baara ke yoro saninman kono, o faniw ka kan ka ke o ra. Ni o te, ni o lebu yera, o be sa. O ko ka kan ka ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw beɛ fe.»

29

Sarakalasebagaw sigicogo o ta baara ra

¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Sisan i ka kan ka fen minw ke ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye, o fle nin ye: I bena misitoran kapaman kelen ni sagajigi fla mina, fiyen te minw na. ² I be mugu tentennin dɔ ta fana, ka burufunubari dow lalaga; ka mugu dɔ noni turu ra, ka o jeni ka o ke buru ye, funufen kana ke a ra, ka noni fana ke, ka turu ke a kan, funufen kana ke a ra. ³ I ye o bla segi dɔ kono, ka na ni a ye yoro saninman* na, ani misitoran kapaman, ani sagajigi fla.

⁴ «I ye Haruna ni a dencew lana Nɔgɔnkunben fanibon donda ra, ka o ko ni ji ye. ⁵ O ko, i ye faniw ta ka o don Haruna ra; forokiyasurun, ani saninderege be don forokiyajan min kan, ani saninderege yere, ani disirafen, ani cesirinan min be ke ka saninderege cesiri. ⁶ I ye jalamugu fugula biri a kun na, ka sanin masirifen siri o kan a ten na. ⁷ O ko, i ye turu saninman* dɔ ke

a kun na, k'a saninya, k'a bla ne ta baara kama. ⁸ O kɔ, i ye Haruna dencew fana gbara i yeε ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o kan na fana; ⁹ ka o ta cesirinan siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na. Sarakalasebagaya baara bena ke olugu ta le ye tuma beε; o ye sariya dablabari le ye.

«I bena Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama o cogo le ra.

¹⁰ «O kɔ, i ye na ni misitoran ye Nɔgɔnkunben fanibon* donda ra. Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ¹¹ I ye o misi kan tige ne Ala ja kɔrɔ, Nɔgɔnkunben fanibon donda ra. ¹² I ye i borokanden su misi jori ra, k'a mun sarakajenifen* gbanw na, ka jori to seriseri sarakajenifen* senkɔrɔyɔrɔ ra. ¹³ Ayiwa, ni i ka misi boso, misi kɔnɔnɔ turu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla, ani a turu beε, i ye o beε la sarakajenifen kan k'a jeni ka ban pewu. ¹⁴ Nka a sogo to, ani a gbolo, ani a nogow, i ye taga o jeni kene ma, fanibonw kɔ fe. O bena ke saraka le ye min be sarakalasebagaw ta jurumun yafa. ¹⁵ O kɔ, i ye sagajigi kelen mina; Haruna ni a dencew ye o boro la o sagajigi fana kun na. ¹⁶ I ye o sagajigi kan tige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan beε kan. ¹⁷ I ye a boso, k'a tigetige, k'a kɔnɔfenw ni a senw ko, ka o lala sogo to ni a kunkolo kan, ¹⁸ ka sagajigi beε jeni sarakajenifen kan k'a ban. O ye saraka jeninin le ye min dira ne Matigi Ala ma; saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁹ «O kɔ, i ye sagajigi flanan mina; Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ²⁰ I ye o sagajigi

fana kan tige, k'a jori doonin ta k'a mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a dencew fana kininboroyanfan toro nunkun, ka do mun o kininboroyanfan borokandenkunba ra, ani o kininboroyanfan senmandenba; o ko, i ye jori to bon sarakajenifen fan bee kan. ²¹ Ayiwa, o ko, jori min bonna sarakajenifen kan, i ye o do ta, ka o ni turu saninman* do seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ka do seriseri a dencew ni o ta faniw fana kan. O cogo le ra, Haruna ni a dencew ni o ta faniw bee bena saninya ka ke ne ta ye.

²² «O ko, i ye o sagajigi turu, ani a kukala, ani a kononoturu, ani a biyen, ani a kokiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto fara jogon kan; sabu o sagajigi le bena ke saraka ye ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama. ²³ O ko, i tun ka burufunubariw bla segi min konon, ne Matigi Ala ja koron, i ye burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen, ani nomikun kelen. ²⁴ I ye o fenw don Haruna ni a dencew boro, ko o ye a korota san fe, ne Matigi Ala ja koron. ²⁵ O ko, i ye o fenw bo o boro, ka o jeni ni saraka jenita* ye sarakajenifen kan. Saraka jeninin lo tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye.

²⁶ «Ayiwa, o sagajigi flanan min kera ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama, i ye o sagajigi disi ta k'a wuri san fe, k'a fifa, Matigi Ala ja koron. O disi bena ke i yere ninyoron ye.

²⁷ «O ko, i ye a fo Izirayelimogow ye ko o sagajigi disi min fifara, ani a kaman min korotara san fe Matigi Ala ja koron, ko o ye fen saninmanw

le ye. ²⁸ O le koson ni Izirayelimogow be ninsondiya saraka* bo ne ye tuma o tuma, o ka kan ka began disi ni a kaman bo ka o di Haruna ni a ta duruja ma, sabu saraka lo min korotara san fe; jengogonya sarakaw ra, began saraka* yoro min korotara san fe, o ye Matigi Ala ta le ye; o ye Haruna ni a ta duruja ninyoro ye.

²⁹ «Haruna ta fani saninmanw bena ke a dencew ta le ye ale sanin ko. Olugu ra, ni o nana turu ke min kun na ka o sigi sarakalasebagaya baara ra, o tigi le bena o fani saninmanw don. ³⁰ Haruna dence min bena sigi a no ra sarakalasebagaya ra, ale bena o derege don tere wolonfla, ka soro ka don Nogonkunben fanibon konu, Ala ta yoro saninman* na ka sarakalasebagaya baara damina.

³¹ «Ayiwa, sagajigi min kera saraka ye ka Haruna ni a dencew sigi sarakalasebagaya ra, i ye o sogo to ta ka taga a tobi yoro saninman do ra. ³² Haruna ni a dencew ye a sogo domu, ani buru minw be segi konu. O ye o domu Nogonkunben fanibon da ra. ³³ O saraka minw kera ka jurumun kafari, ka sarakalasebagaw saninya ka o bla sarakalasebagaya ra, ayiwa, sarakalasebagaw doron le ka kan ka o sarakaw domu. Mogo were man kan k'a domu, sabu saraka lo min dira Ala ma. ³⁴ Ayiwa, ni o sogo walama ni o buru do sira, o ye a jeni k'a ban pewu; a man kan ka domu, sabu fen saninman lo.

³⁵ «Ne ka ci minw bee fo i ye Haruna ni a dencew ko ra, i ye o ciw bee ke a cogo ra. I ka

kan ka tere wolonfla le ke ka o saninya ka soro ka o bla sarakalasebagaya baara ra.

³⁶ «O tere wolonfla koro, i ka kan ka misitoran kelen faga lon o lon, ka o ke ka jurumun kafari. I bena sarakajenifen saninya ni o saraka le ye. O ko, i ye turu saninman* seriseri sarakajenifen kan, k'a saninya. ³⁷ Tere wolonfla koro, lon o lon i ye o saraka bo ka jurumun kafari, ka sarakajenifen saninya. O cogo ra, sarakajenifen bena ke fen saninyaninba ye. Ni fen o fen ka maga sarakajenifen na, o be saninya fana.»

Saraka min ka kan ka bo lon o lon

³⁸ «Ayiwa, i ka kan ka saraka minw bo sarakajenifen* kan lon o lon, o ye nin ye: sagaden fla, minw si ka san kelen soro; i ye o faga lon o lon. O man kan ka dabla fiyewu. ³⁹ I ye kelen faga sogoma, ka to kelen faga wula fe. ⁴⁰ Sogoma, ni i be sagaden folo ke saraka ye, i ye mugu tentennin kilo saba, ani oliviye turu litiri kelen ni tarance jagami jogon na, ka rezenji litiri kelen ni tarance ta, ka o fara saraka kan. ⁴¹ Wula fe, ni i be sagaden flanan ke saraka ye, i be mugu saraka*, ani rezenji saraka* fara a kan, i n'a fo sogomada ta. A ye ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ⁴² Nin ye saraka jenita* le ye; i ni i ta duruja nataw ka kan ka o saraka bo lon o lon Jogonkunben fanibon donda ra ne na koro. Ne bena ne yere yira aw ra o yoro le ra, ka kuma i fe. ⁴³ Ne bena ne yere yira Izirayelimogow ra o yoro le ra. Ne ta noro bena o yoro saninya. ⁴⁴ Ne le bena Jogonkunben fanibon ni sarakajenifen saninya. Ne le fana

bena Haruna ni a dencew saninya janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴⁵ Ne bena sigi Izirayelimogow ce ra, ka ke o ta Ala ye. ⁴⁶ O fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; ko ne ka o labo Misiran jamana ra, janko ne ye sigi o ce ra. Ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.»

30

Wusunanjenifen lalagacogo

¹ «Aw ye sarakabonan do lalaga, ka wusunan saraka bo o kan. Aw ye a lalaga ni akasiyayiri ye.

² A janya ye ke nongon* na kelen ye, a bonya fana ye ke nongon na kelen ye. A janya ni a bonya bee ye ke kelen ye, a lo ye ke nongon na fla ye. Aw ye gbanw ke a nongon naani bee ra. ³ Aw ye sanin yereworo yeele, k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro ni a kerefeyorow ni a gbanw bee. Aw ye a konkondaw bee lamini ni sanin ye. ⁴ Aw ye sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkondaw jukoro, a fan fla ra. Aw ye bere fla don o wow ra; aw bena a ta ni o berew le ye. ⁵ Aw ye o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon o yorow bee kan. ⁶ Aw ye wusunanjenifen sigi boncetigefani nafeyoro ra; jennogonya kesu* ni jurumun kafariyoro be o boncetigefani min ko fe, ne bena to ka ne yere yira i ra o yoro le ra.

⁷ «Ayiwa, Haruna ye to ka wusunan kasadi-man don o wusunanjenifen kan sogoma o sogoma, tuma min ni a be don ka fitinadagaw laben. ⁸ Ni a donna wula fe fana ko a be

* **30:2** 30.2 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

fitinaw mana, a ye wusunan dɔ don. O wusunan kasadiman ka kan ka don tuma bɛɛ ne Matigi Ala na kɔrɔ. Aw ta durujaw bɛɛ ka kan k'a ke ten le.

⁹ «Aw kana wusunan suguya wɛrɛ don o wusunanjenifen kan, walama ka saraka jenita* dɔ jeni a kan, walama ka siman saraka* bɔ a kan, walama ka rɛzɛnji saraka* bɔn a kan.

¹⁰ «Haruna ka kan k'a saninya san kɔnɔ sɪnaga kelen. Ni a ka bɛgan min ke ka jurumun kafari, a ye o jori dɔ ta k'a mun wusunanjenifen gbanw na. Aw ta duruja nataw bɛɛ ka kan k'a ke ten le tuma bɛɛ. O wusunanjenifen bɛna bla danna, ka saninya, ka ke ne Matigi Ala ta ye.»

Mɔgɔw jateri, ani ninsɔngɔ

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko:

¹² «Ni i bɛ Izirayɛlimɔgɔw jate tuma min na, o bɛɛ kelen kelen ka kan ka o nin kunmabɔsara di ne ma; ni o tɛ, banajugu dɔw bɛna o sɔrɔ o jateri wagati ra. ¹³ Ayiwa, o bɛna o wari di cogo min na, o ye nin ye: mɔgɔ o mɔgɔ jatera, o bɛɛ kelen kelen ye warigbɛ garamu wɔrɔrɔ nɔgon di, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye. Ala ta yɔrɔ saninman ta jate ra, o warigbɛ bɛ ben garamu tan ni fla le ma†. O warigbɛ tarance le bɛna ke ne Matigi Ala ta ye.

¹⁴ «Ni mɔgɔ o mɔgɔ jatera, k'a ta san mugan na, o bɛɛ ka kan ka ne Matigi Ala ta di. ¹⁵ Dɔ man kan ka fara nafortigi ta kan, dɔ fana man kan ka bɔ fagantan ta ra. A fɔra ko bɛɛ ka kan ka da min di k'a ke a nin kunmabɔsara

† **30:13** 30.13 Heburukan na a fɔra ko sikele ye gera mugan ye. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance ye.

ye, bæe ye o le di Matigi Ala ma. ¹⁶ Ni i ka o wari mina Izirayelimogow fe tuma min na, i ye o ke ka Nɔgɔnkunben fanibon* baara ke. O le ra ne hakiri bena to Izirayelimogow ra ka o nin kunmabo.»

Siranegetasaba lalagacogo

¹⁷ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ¹⁸ «Aw ye tasaba do lalaga ni siranegɛ ye, ka siginan ke a ra, k'a sigi Nɔgɔnkunben fanibon ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a konɔ. Sarakalasebagaw bena o yere saninya ni o ji le ye. ¹⁹ Haruna ni a dencew bena o boro ni o senw ko a ra, ²⁰ ka sorɔ ka don Nɔgɔnkunben fanibon konɔ, janko o kana sa; ani fana ni o be gbara sarakajenifen na, ka o ta sarakalasebagaya ke, ka saraka jeni ne ye, ²¹ o ka kan ka o borow, ani o senw ko, janko o kana na sa. O sariya bena ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw fe.»

Turu saninman lalagacogo

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ²³ «Turu kasadimanw bæe ra pumanman dow fara ɲogon kan: mire jiman kilo looru, ani sinamone kasadiman kilo fla ni tarance, ani kanɛli kasadiman kilo fla ni tarance, ²⁴ ani kase kasadiman kilo wɔɔɔ; o bæe ye ke ka kaɲa ni yɔɔ saninman* ta jate ye, ka oliviye turu litiri wɔɔɔ fara o bæe kan. ²⁵ Turulalagabaga do ye o bæe pagami ɲogon na, k'a ke turu kasadiman ye, ani turu saninman*. O turu saninman* le bena ke ka sarakalasebagaw saninya.

²⁶ «I bena o turu le seriseri Nɔgɔnkunben fanibon kan, k'a saninya k'a bla danna Ala

ye, ani jɛnɲɔgɔnya tagamasiyɛn kɛsu*, ²⁷ ani burutabali, ani fitinablanan ni a minanw bɛɛ, ani wusunanjɛnifɛn, ²⁸ ani sarakajɛnifɛn ni a minanw bɛɛ, ani saninyari minan ni a siginan. ²⁹ I ye o fɛnw bɛɛ saninya ka o bla danna ne Ala ye. O fɛnw bɛna kɛ fɛn saninyaninbaw le ye. Ni fɛn o fɛn ka maga o ra, o fɛn bɛ saninya. ³⁰ I ka kan ka o turu le seriseri Haruna ni a dencɛw kan ka o saninya, janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye.

³¹ «O kɔ, i ye a fɔ Izirayɛlimɔgɔw ye ko nin turu ye turu saninman* le ye, min bɛ kɛ ka sarakalasebagaw saninya. A ka kan ka kɛ ten le aw ta duruja nataw bɛɛ fɛ. ³² Mɔgɔ si man kan ka nin turu ta k'a yɛɛ mun ni a ye. Aw kana a bɔɲɔgɔnko turu lalaga, ka a ni nin cogo bɛɛ kɛ kelen ye; sabu nin turu saninyanin lo, aw fana ka kan k'a jate fɛn saninyanin le ye. ³³ Ni mɔgɔ o mɔgɔ ka turu dɔ lalaga, ka a ni nin lalagacogo bɛɛ kɛ kelen ye, walama ni mɔgɔ o mɔgɔ ka nin turu kɛ ka mɔgɔ gbansan dɔ mun, o tigi ka kan ka faran ka bɔ Izirayɛli ta jamanadenw na.»

Wusunan saninman lalagacogo

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Kasadiyanan dɔw fara ɲɔgɔn kan: sitaki, ani ɔnkile, ani galibanɔmu, ani wusunan kasadiman yɛɛworo. I y'a to o bɛɛ hakeya ye kɛ kelen ye. ³⁵ Wusunanlalagabaga dɔ ye olugu ɲagami ɲɔgɔn na k'a kɛ wusunan saninman ye, ka kɔgɔ fana kɛ a ra. ³⁶ I ye a dɔ susu k'a mugu bɔ, ka o bla jɛnɲɔgɔnya kɛsu* ɲa fɛ, Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. Ne bɛna ne yɛɛ yira i ra o yɔrɔ le

ra. ³⁷ Aw si kana o wusunan kasadiman ɲogon lalaga aw yere ye, ka kapa ni nin lalagacogo ye. Aw ka kan k'a jate fen saninman le ye, min blara danna Matigi Ala ye. ³⁸ Ni mogo o mogo k'a ɲogon lalaga, ka to k'a sunsun, o tigi ka kan ka faran ka bo a ta jamana mogow ce ra.»

31

Mogo minw bena fanibon saninman lalaga

¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ² «Ne ka Uri dence Betisaleli le panawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamogo do lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye. ³ Ne ka Betisaleli hakiri fa ne ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri, ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bee kecogo lon. ⁴ A be se ka baara dow bo a yere hakiri ra, k'a ke, ka sanin ni warigbe ni siranege baara. ⁵ A be se ka lulu kisew jegen, ka o dondon sanin na, ka yiri lese, ani ka baara suguya bee ke. ⁶ Ne ka Ayisamaki dence Oliyabu di a ma, ka o ke a demebaga ye; ale ye Dan ta gbamogo do le ye. Minw bee be baara lon a ja ma, ne ka hakiritigiya di olugu bee ma, janko ne ka ci minw bee fo i ye, o ye se ka o bee ke. ⁷ Olugu le bena ɲogonkunben fanibon lalaga, ani jenɲogonya kesu* ni a datugunan; o bena Fanibon minan tow bee lalaga fana: ⁸ burutabali ni a minanw bee, ani fitinablanan saninlaman ni a minanw bee, ani wusunanjefen, ⁹ ani sarakajenifen* ni a minanw bee, ani minanba ni a siginan, ¹⁰ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, Haruna

ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalase-bagaya faniw, ¹¹ ani turu saninman*, ani Ala ta yoro saninman* wusunan kasadiman. O ka kan ka o fenw bee ke ka kapa ni ne ta cifoninw ye.»

Nenekirilon ta sariya

¹² Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: ¹³ «Kuma Izirayelimogow fe, i ye a fo o ye ko ne ka Nenekirilon* min sigi, aw ka kan ka o jate, sabu o bena ke tagamasiyen le ye ne ni aw ce, aw ta duruja nataw bee ra, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye min ka aw saninya. ¹⁴ O le koson, aw ye Nenekirilon sariya sira tagama, sabu a ka kan ka ke lon saninman le ye aw fe. Ni mogow min ka Nenekirilon ke lon gbansan ye, aw ka kan ka o tigi faga. Ni mogow o mogow ka baara ke o lon na, aw ka kan ka o tigi faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na. ¹⁵ Aw ye baara ke tere woro; a tere wolonflanan ye Nenekirilon le ye; mogow man kan ka baara ke o lon na. O lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Ni mogow o mogow ka baara ke Nenekirilon na, aw ka kan ka o tigi faga. ¹⁶ Izirayelimogow ka kan ka Nenekirilon sariya sira tagama, k'a ke lonba ye, o ni o ta duruja nataw bee; o jenogonya sariya ye sariya dablalari le ye. ¹⁷ Nenekirilon bena ke tagamasiyen le ye ne ni Izirayelimogow ce tuma bee; sabu ne Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo dan tere woro kon. A tere wolonflanan, ne ka baara dabra ka nenekiri.»

¹⁸ Ayiwa, Matigi Ala kumana ni Musa ye ka ban tuma min na Sinayi kuru kan, a tun ka sariyaw

sebe ni a yere boro ye kabakuru walaka fla minw kan, a ka o kabakuru walaka fla di Musa ma.

32

Izirayelimogow ka batofen were bato

¹ Ayiwa, mogow k'a ye ko Musa meenna, ko a te jigira ka bo kuru kan minke, o ka ngon lajen ka taga Haruna fe, ka taga a fo a ye ko: «Haruna, wuri ka batofen dow lalaga an ye, minw bena bla an tagamato ja fe ka taga; sabu nin ce togo min ka an labo Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an te a yera, an m'a lon fen min k'a soro.» ² Haruna k'a fo o ye ko: «Tororanegwe saninlaman minw be aw ta musow ni aw denmusow ni aw dencew torow ra, aw ye o beɛ bo ka na ni o ye yan.» ³ O yorɔnin beɛ, o beɛ ka o ta sanin tororanegew bo ka na ni o ye Haruna fe. ⁴ Haruna ka o tororanegew mina ka o yeele, ka o ke misiden bisigi do ye. Izirayelimogow ka o ye minke, o perenna ko: «Izirayelimogow, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labo Misiran jamana ra!» ⁵ Haruna k'a ye ko o diyara mogow ye minke, a ka sarakajenifen do lo misiden saninlaman ja fe, ka peren k'a fo mogow ye ko: «Sini an bena panagbeba ke ka Matigi Ala bato!» ⁶ O dugusagbe, o wurira sogomada joona fe, ka saraka jenita* dow bo, ani jɛnɔgɔnya sarakaw*. Mogow sigira ka domuni ke, ka min; o ko, o wurira ka don ke ka o yere panagbe.

Matigi Ala dimina Izirayelimogow koro

⁷ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi i ye taga, sabu i ka i ta mogo minw labo Misiran jamana ra, o ka kojuguba ke. ⁸ Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabo o le ra yoronin kelen na tan ka ban. O ka misiden do lalaga ni sanin ye, ka biri o koro ka o bato, fo ka saraka bo a ye k'a fo ko: <Izirayelimogow, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labo Misiran jamana ra!> » ⁹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Ne k'a ye ko nin mogow ye mogo torokungbelenw le ye. ¹⁰ Ayiwa, ele ye i nin bo a ra k'a to ne ma. Ne dimina o koro cogo min na, ne bena o beɛ halaki ka ban pewu ten le. Ne bena ele Musa doron ta duruja le ke siyaba ye.»

Musa ka Matigi Ala daari

¹¹ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi Ala, i ka i ta mogo minw labo Misiran jamana ra i ta sebayaya ni i ta baraka sababu ra, mun koson i dimina o mogow koro tan? ¹² Ni i ka o ke, Misirankaw bena a fo ko: <Ala k'a ta mogow labo Misiran ka taga kojugu le ke o ra.> O bena a fo ko i tun b'a fe ka taga o faga kuruw ce ra yi le, ka o si tunu ka bo dugukolo kan.

«O ra, Matigi Ala, sabari ka i ta dimi mala. I b'a fe ka kojuguba min ke i ta mogow ra, i ta miiriya yelema ka o dabra. ¹³ I hakiri to i ta jonw na, an bemacew Iburahima, ani Isiyaka, ni Izirayeli. I tun ka layiri ta olugu ye, ko i bena o ta duruja caya i n'a fo lolow, ani i ka jamana min layiri ta o ye, i ko i bena o di o ta durujaw ma, k'a ke o ta ye wagati beɛ.»

¹⁴ Ayiwa, Musa ka Matigi Ala daari ten minke, Matigi Ala tun ko, ko a bɛna kojuguba min kɛ a ta mɔgɔw ra, a k'a ta miiriya yeɓema ka o dabra, a ma o kɛ tuun.

Musa jigira ka bɔ kuru kunna

¹⁵ Musa jigira ka bɔ kuru kunna ni jɛnɔgɔnya walaka fla ye a boro. Ala ta sariyaw tun seɓenin bɛ a fan fla bɛɛ kan, ¹⁶ Matigi Ala yɛrɛ boro le tun ka o walakaw lalaga. Seɓeri min tun fana bɛ a kan, o tun ye a yɛrɛ boro nɔ le ye.

¹⁷ Ayiwa, ka Musa ni Yosuwe nato to, o ka mankan dɔ mɛn. Yosuwe ko Musa ma ko: «Kɛrɛ mankan dɔ bɛ bɔra dugu kɔnɔ.» ¹⁸ Musa ko Yosuwe ma ko: «Nin tɛ kɛrɛkan ye. Sesɔrɔbaga kan tɛ, sesɔrɔbari kan tɛ fana. Ne bɛ min mɛnna, o ye dɔnkirilakan le ye.»

¹⁹ O surunyara mɔgɔw ra minke, Musa ka misiden saninlaman ye, ka mɔgɔw ye o bɛ dɔn kɛra k'a lamini. Ayiwa, Musa dimikojugu fɛ, kabakuru walaka minw tun bɛ a boro, a ka o firi, ka o cici kuru sen kɔrɔ. ²⁰ O tun ka misiden min lalaga, a ka o jɛni; k'a tɔ mugumugu, ka o mugu pagami ji ra, k'a di o ma, ko o ye a min.

²¹ O kɔ, Musa ko Haruna ma ko: «O tuma, nin mɔgɔw ka mun le kɛ ele ra, ka na a to i sɔnna ka nin jurumunba ɔgɔn lase o ma?» ²² Haruna ko: «Ne matigice, sabari i kana dimi. Kojugu ka di nin mɔgɔw ye cogo min na, ele yɛrɛ ka o lɔn. ²³ O nana a fɔ ne ye ko: <Haruna, batofɛn dɔw lalaga an ye, minw bɛna bla an tagamato ɔa fɛ ka taga; sabu nin cɛ min ka an labɔ Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an tɛ a yera, an m'a lɔn fɛn min k'a sɔrɔ.> ²⁴ Ne k'a fɔ o ye o le ra, ko ni sanin bɛ

mogɔ o mogɔ fɛ, a ye na ni a ye. O nana ni sanin ye ka na a di ne ma. Ne ka a don tasma ra k'a yeele minke, a kera nin misiden le ye.»

Cɛ waga saba fagara Izirayelimogow ra

²⁵ Ayiwa, Musa k'a ye ko Haruna ka mogow to o yere ma, o ka o sago ke. A k'a ye ko sisan olugu juguw bena yereko o ma. ²⁶ Musa tagara lo dugu donda ra ka peren ko: «Minw be Matigi Ala kanu, olugu ye na ne korɔ yan!» Levi ta gbamogow bee nana jɔgɔn kunben Musa korɔ. ²⁷ Musa ko o ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: <Aw ra ce bee kelen kelen ye a ta kerekemuru ta. Aw ye fanibonw bee yaala, ka aw balemacew, ni aw teriw, ni aw sigjogonw faga.> » ²⁸ Musa ka min fo, Levi ta mogow k'a ke ten. Cɛ waga saba le fagara mogow ce ra o lon na. ²⁹ Musa ko Levi ta mogow ma o le ra ko: «Bi aw ka aw yere bla danna Matigi ta baara kama, sabu aw ma sigiya hali ka aw dencew ni aw balemacew faga. Matigi Ala ye baraka don aw ra bi.»

Musa ka Matigi Ala daari tuun

³⁰ Ayiwa, o dugusagbe, Musa k'a fo mogow bee ye ko: «Aw ka jurumunba le ke. Ne bena kosegi kuru kunna ka taga Matigi Ala fe, ka taga a daari k'a fe, ni a bena son ka yafa aw ma.» ³¹ Musa kosegira o le ra kuru kunna Matigi Ala fe. A tagara a fo a ye ko: «E, Matigi Ala, nin mogow ka jurumunba le ke. O ka batofen saninlaman le lalaga k'a bato. ³² Sisan ne be i daari, i ye yafa o ma. Ni i te se ka yafa o ma, o tuma i ye ne togo josi ka bo i ta panamanya kitabu konɔ.»

³³ Matigi Ala ko: «Ne tena ele tɔgɔ jɔsi. Minw ka ne hake ta, ne bena olugu tɔgɔw le jɔsi ka bo ne ta janamanya kitabu kɔnɔ. ³⁴ Ayiwa, sisan, taga. Ne ka jamana min yira i ra, i ye taga ni nin mɔgɔw ye o jamana ra; ne ta meleke bena ke ni i ye. Nka ni ne ta hakebolon sera, ne bena ne hake bo o ra o ta kojuguw kosɔn.»

³⁵ Ayiwa, Matigi Ala nana a hake bo Izirayelimɔgɔw ra o misiden kosɔn, o tun ko Haruna ye o misiden min lalaga o ye.

33

Matigi Ala bɔra Izirayelimɔgɔw ce ra

¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «I ka Izirayelimɔgɔ minw labɔ Misiran jamana ra, i ni o mɔgɔw ye wuri ka bo yan. Ne karira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye ko ne bena jamana min di o ta duruja ma, aw ye taga o jamana ra. ² Ne bena ne ta meleke bla aw na, ka taga Kanaanakaw ni Amɔrikaw ni Hetikaw ni Perezikaw ni Hevikaw ni Yebusikaw gben ka bo o jamana ra. ³ Aw ye wuri ka taga o jamana ra, nɔnɔ ni li be woyo o jamana min na. Nka ne yere le tena ke ni aw ye, ni o te, ne bena aw halaki sira ra; sabu aw ye mɔgɔ torokungbelenw le ye.»

⁴ Ayiwa, jama ka o kumagbelenw men minke, o jusu kasira. Mɔgɔ si ma son ka masirifen don a yere ra; ⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fo Musa ye ko a ye a fo Izirayelimɔgɔw ye ko: «Aw bee ye mɔgɔ torokungbelenw le ye. Ni ne ka ke ni aw ye ka hali wagati doɔnin doɔron ke, ne bena aw halaki

le. O ra aw ye aw ta masirifenw bεε bɔ aw yere ra; o kɔ, ne bεna min ke aw ra, ne bεna o lɔn.»

⁶ Izirayelimɔgɔw ka o yere mabɔ Horebu kuru ra; o ka o ta masirifenw bεε bɔ o yere ra.

Musa ni Ala ta Nɔgɔnkunben fanibon

⁷ Ayiwa, Musa ka fanibon dɔ ta ka taga a lɔ kεne ma, k'a yɔrɔ janya fanibon tɔw ra. A ka o fanibon tɔgɔ la ko Nɔgɔnkunben fanibon*. Ni mɔgɔ o mɔgɔ tun b'a fe ka Matigi Ala sago lɔn ko dɔ ra, o tigi tun be bɔ ka taga Nɔgɔnkunben fanibon yɔrɔ le ra, dugu kɔ fe. ⁸ Ni Musa tun be tagara o fanibon kɔnɔ tuma o tuma, mɔgɔw bεε tun be bɔ ka lɔlɔ o ta fanibonw dondaw ra, ka Musa tagatɔ fle, fɔ ka taga a don fanibon kɔnɔ.

⁹ Ni Musa tun ka don o fanibon kɔnɔ, sankaba jamijan tun be jigi ka na lɔ fanibon da ra; Matigi Ala tun be kuma Musa fe. ¹⁰ Ni Izirayelimɔgɔw tun ka sankaba jamijan lɔnin ye fanibon da ra, o bεε tun wurira ka lɔ o ta fanibonw dondaw ra, ka biri dugu ma ka Ala bato.

¹¹ Matigi Ala tun be kuma ni Musa ye da ni da, i n'a fɔ mɔgɔ ni a teri be kuma cogo min na. O kɔ, Musa tun be kɔsegi ka taga jama fe. Nka a ta baaraden kanbelen Yosuwe, Nuni dence, ale tun be to o Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ yi.

Musa ta Aladaari

¹² Ayiwa, Musa k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, i ko ne ma ko ne ye taga ni nin mɔgɔw ye, nka min bεna ne blasira, ka ne demε, i ma o tigi yira ne ra; k'a sɔrɔ i ko ne ye i tericesɔbe le ye, ko ne ko ka di i ye. ¹³ Ayiwa, ni ne ko ka di i ye, i ka ko minw latige, o yira ne ra, k'a to ne ye i

lon; ni o kera, ne bena a lon can ra ko i be ne kanu. Matigi Ala, i hakiri to a ra ko nin mōgōw ye i yere ta mōgōw le ye.»

¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ayiwa, ne yere bena ke ni i ye, ka jususuma di i ma.» ¹⁵ Musa ko Ala ma ko: «Ni i yere kōni tena ke ni an ye, o tuma i kana a to an ye bō yan. ¹⁶ Can ra ni ele tena ke ni an ye, k'a yira ko an ni dugukolo siya tōw te kelen ye, o tuma ne ni i ta mōgōw bena a lon cogo di ko an ko ka di i ye?»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ka min daari ne fe ne bena o ke i ye, sabu ne neemara i ye, i ye ne teri sobe le ye fana.» ¹⁸ Musa ko Ala ma ko: «Ne be i daari, ko i ye i ta nōrō yira ne ra.» ¹⁹ Ala ko: «Ne bena teme i ja fe, ka ne ta numanya yira i ra, ani ka ne tōgō fō i ye, i ye a men; ko: ne ye Matigi Ala le ye; ni ne b'a fe ka makari mōgō min na, ne be makari o tigi ra. Ni ne ko ne be hina min na, ne be hina o tigi ra fana. ²⁰ Nka, i te se ka ne pada ye; sabu mōgō si te se ka ne pada ye, k'a panamanya tuun.»

²¹ Matigi Ala ko tuun ko: «Yōrō dō fe ne kere fe yan. I bena lo farakuru dō kan o yōrō ra. ²² Ni ne ta nōrō be teme tuma min na, ne bena i dogo farawo dō ra; ne bena ne boro ke ka i datugu, fō ne ye teme ka taga. ²³ O kō, ne bena ne boro bō i kan; ne temenin kō le, i bena ne kō ye. Nka ne pada te se ka ye.»

34

Walakakuraw

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Walaka fla wɛrɛ lɛsɛ, k'a kɛ i n'a fɔ i tun ka minw cici. Ne tun ka kuma minw sɛbɛ o walaka fɔlow kan, ne bɛna o ɲɔgɔn sɛbɛ o walakakuraw fana kan. ² I ye i yɛrɛ labɛn sani dugu ye gbɛ. Sɔgɔmada joona, i ye yɛlɛn ka na lɔ Sinayi kuru kuncɛ ma, ka ne kɔnɔ yi. ³ Mɔgɔ si kana yɛlɛn ni i ye. Mɔgɔ si kana ye kuru fan si ra fana, hali sagaw ni misiw kana domuni kɛ kuru kɛrɛ fɛ.»

⁴ Musa ka kabakuru walaka fla lɛsɛ i n'a fɔ fɔlotaw. Sɔgɔmada joona fɛ, a wurira ka yɛlɛn Sinayi kuru kunna ni walaka fla ye a boro, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ a ye cogo min na.

⁵ Matigi Ala jigira sankaba ra ka na lɔ Musa kɔrɔ, k'a yɛrɛ togo fɔ. ⁶ A tɛmɛna Musa ɲa kɔrɔ k'a fɔ ni fanga ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, ne le ye Matigi Ala ye, hina tigi Ala, ani Ala min bɛ makari. Ne tɛ dimi joona, ne ta ɲumanya ni ne ta kankelentigiya ka bon. ⁷ Ne bɛ kɔɲuman kɛ mɔgow ye, k'a kɛ o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fɔ ka taga se o ta duruja wagakelennan ma. Ne bɛ terenbariya ni hake ni jurumun yafa mɔgow ma. Nka ne tɛ kojugukɛbaga jarakibari to. Ne bɛ faw ta hakɛw bɔ o denw na, k'a bɔ o ta denw ta denw na, fɔ ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.»

⁸ O yɔrɔnin bɛɛ, Musa birira dugu ma ka Matigi Ala bato. ⁹ A ko: «Matigi ni a kɛra ko ne ko ka di i ye, o tuma i ye sɔn ka kɛ ni anw ye. Sabu nin mɔgow ye mɔgɔ torokungbɛlɛnw le ye; nka ne bɛ i daari ko i ye an ta jurumunw ni an ta terenbariyaw yafa an ma, ka an jate i ta mɔgow ye.»

Ala ka jɛnɔɔɔnya don ni Izirayelimɔɔw ye tuun

¹⁰ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ayiwa, ne bɛna jɛnɔɔɔnya don ni aw ye tuun. Ne bɛna kabakow kɛ i ta mɔɔɔw bɛɛ ɲa na, kabako minw ma deri ka kɛ dugukolo yɔɔ si ra fɔlɔ, ani min ma kɛ siya wɛrɛ cɛ ra ka ye. Mɔɔɔ minw bɛɛ bɛ ni i ye, olugu bɛɛ bɛna ne ta kɛwalew ye, sabu ne bɛna se di i ma k'a to i ye ko minw kɛ, o bɛna kɛ siranyakobaw le ye. ¹¹ Ne bɛ ci minw fɔra aw ye bi, aw ye aw janto o ciw ra kɔsɛbɛ. Ni o kɛra, ne bɛna Amɔrikaw ni Kanaanakaw ni Hɛtikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw gbɛn ka bɔ aw ɲa. ¹² Nka aw bɛna don jamana min kɔɔ, aw ye aw yɛrɛ kɔɔsi o mɔɔɔw ra kɔsɛbɛ; aw kana jɛnɔɔɔnya foyi don ni o jamana mɔɔɔw ye, janko o kana na kɛ sababu ye ka aw lafiri. ¹³ Aw ye o ta sarakabɔnanw waraga; aw ye o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigɛtigɛ.

¹⁴ «Aw fana man kan ka biri batofɛn wɛrɛ kɔɔ k'a bato, sabu ne tɔɔ ye ko <Ala min t'a fɛ batofɛn wɛrɛ ye bato ale kɔ>; ne t'a fɛ aw ye ne ni batofɛn wɛrɛ kanu ɲɔɔn fɛ fiyewu. ¹⁵ O kɔsɔn aw kana jɛnɔɔɔnya don ni o jamanaw mɔɔɔw ye. Ni o tɛ, ni o bɛ o ta jow bato, ani ka o sɔn tuma min na, o bɛna aw wele, aw fana bɛna taga o sɔnnikɛfɛnw domu ni o ye. ¹⁶ Ni aw ka jɛnɔɔɔnya don ni o ye fana, a laban aw bɛna o denmusow furu ka o di aw dɛncɛw ma. Ni o kɛra, ni o denmusow bɛ o ta jow bato, o bɛna aw dɛncɛw nɛgɛ k'a to olugu fana ye o jow bato.

¹⁷ «Aw kana nɛgɛ yeele ka o kɛ batofɛn dɔ ye

k'a bato.

¹⁸ «Aw ka kan ka burufunubari janagbe* ke. Ni Abibu karo sera, ka kapa ni wagati latigenin ye, i n'a fo ne k'a fo aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu, sabu aw bora Misiran jamana ra o karo le ra.

¹⁹ «Dence folo bee bena bla danna ka ke ne ta ye, hali beganw ta den folo cemanw, ani misiw, ani sawaw, ani baw bee. ²⁰ Nka ni faliden lo, aw ye sagaden walama baden do di a no ra k'a kunmabo. Ni aw t'a fe k'a kunmabo, o tuma aw ye a kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow bee kunmabo fana.

«Mogo si kana na ne ja koro fana, ka na ne bato, k'a soro foyi te a boro k'a di ne ma saraka ye.

²¹ «Aw ka kan ka baara ke tere woro, ka nenekiri a tere wolonflanan. Hali ni senekewagati lo, walama simantigewagati, aw ka kan ka nenekiri.

²² «Ni aw be aw ta simankura kun folow tige tuma o tuma, aw ye logokunw ta janagbe ke*. Ni san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon janagbe ke.

²³ «O cogo ra, san o san, ce w bee ka kan ka na sijaga saba ne ja koro, o janagbew ra, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala.

²⁴ «Ne bena siya tow gben ka bo aw ja, ka do fara aw ta jamana bonya kan. Hali ni aw be taga ne ta yoro saninman na, ka taga Matigi Ala, aw ta Ala bato sijaga saba san o san, ne tena son k'a

* **34:22** 34.22 Logokunw ta janagbe ni simantige janagbe bee ye kelen ye.

to siya si ye nabo aw ta jamana fe k'a ta aw ko fe.

²⁵ «Ni aw b'a fe ka began saraka bo ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jigon na. Jonyaban janagbe* ta sarakasogo fana man kan ka bla k'a si.

²⁶ «Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun folow ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso konon. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nonon ye.»

²⁷ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Nin kumaw sebe, sabu ne be jengogonya don ni ele ni Izirayelimogow bee ye ka kapa ni nin kumaw le ye.»

²⁸ Musa ka tere binaani ni su binaani le ke ni Matigi Ala ye. A ma domuni ke, a ma ji min. Matigi Ala ka jengogonya ta sariyaw sebe walakaw kan, sariya tan, k'a di a ma.

Musa jigira ka bo Sinayi kuru kan

²⁹ Musa jigito ka bo Sinayi kuru kan, jengogonya ta sariyaw tun sebera walaka fla min kan, a jigira ni o ye a boro. Nka Musa tun m'a lon ko ale pada tun be manamanana sabu ale kumana ni Ala ye.

³⁰ Haruna ni Izirayelimogow bee ka Musa pada fle; o k'a ye ko a pada be manamanana. O siranna, o ma son ka gbara a ra.

³¹ Musa ka o wele; Haruna ni jama jamogow bee nana Musa koron. Musa kumana o fe. ³² O ko, Izirayelimogow tow bee gbarara Musa ra. Matigi Ala tun ka ci minw fo a ye Sinayi kuru kan, a ka o bee lase o ma.

³³ Musa kumana o fe ka ban tuma min na, a ka fani do biri a pada ra, a pada manamanako koson.

³⁴ K'a ta o wagati ra, ni Musa tun be taga Matigi Ala fe tuma o tuma ka taga kuma ni a ye, a tun be fani bo a pada ra, fo ka taga a bo o yoro ra. Ni a bora yi, ni Matigi Ala tun ka min fo a ye, a tun be o fo Izirayelimogow ye. ³⁵ Ni Izirayelimogow tun ka Musa pada fe, o tun be a pada manamanato ye; o tuma Musa tun be fani biri a pada ra tuun. Ni a be taga kuma ni Ala ye, a be fani bo a pada ra.

Fanibon saninman lori

35

Nenekirilon ta ko

¹ Musa ka Izirayelimogow bee wele ka o lajen k'a fo o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fo, o le ye nin ye: ² <Aw ka kan ka baara ke tere woro, nka a tere wolonflanan ka kan ka ke lon saninman le ye, ka ke Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya; ni mogow o mogow ka baara ke o lon na, o tigi ka kan ka faga. ³ Aw kana hali tasuma mana aw ta sow si konow o lon na.> »

Fen minw ka kan ka di ka fanibon saninman lo

⁴ Ayiwa, Musa kumana Izirayelimogow bee lajennin fe tuun k'a fo o ye ko: «Matigi Ala k'a fo fana, ⁵ ko aw bee ye do bo aw borofenw na ka o di ale Matigi Ala ma. Mogow o mogow be son k'a di ni naninyanuman ye, o tigi ye na ni a borofenw ye Matigi Ala fe. Aw be se ka fen minw di, o ye nin ye: sanin, ani warigbe, ani siranegbe,

⁶ ani sagasijese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁷ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁸ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman* ni wusunan lalaga, ⁹ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri.»

Baara min ka kan ka ke fanibon na

¹⁰ Musa ko: «Minw beε be se bororabaara ra fana, olugu ye na Matigi Ala ta baara ke. ¹¹ O bena fanibon saninman lo, ani fani min bena ke k'a datugu, ani gbolo minw bena biri a kunna, ani a nege koorininw, ani a yiriferenw, ani a berew, ani a yiriw, ani a yiriw jusiginanw, ¹² ani jenjogonya kesu* ni a berew, ani a datugunan, ani boncetigefani min be fanibon cetige fla ye, ¹³ ani tabali ni bere minw be ke k'a ta, ani a minanw beε, ani sarakaburu minw be bla tabali kan, ¹⁴ ani fitinablanan ni a minanw, ni a fitinadagaw, ani a fitinaturu, ¹⁵ ani wusunanjenifen ni bere minw be ke k'a ta, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min bena siri fanibon donda ra, ¹⁶ ani sarakajenifen ni a ta negesansan, ani bere minw be ke k'a ta, ani a minanw beε, ani minanba ni a siginan, ¹⁷ ani lu laminifani, ani a yiriw, ani a jusiginanw, ani fani min be siri lu donda ra ¹⁸ ani fanibon ta negeberew, ani lu laminifaniw ta negeberew, ani a juruw, ani sarakalasebagaw bena fani saninman minw don ka sarakalasebagaya ke Ala ta yoro saninman* na; ¹⁹ o ye sarakalasebaga

Haruna ta fani saninmanw, ani a dencɛw ta sarakalasebagaya fani saninmanw ye.»

Izirayelimɔgɔw ka o borofɛnw di

²⁰ Ayiwa, o kuma fɔnin kɔ, Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɔra Musa kɔrɔ.

²¹ A ko donna minw bɛɛ jusu ra, ani ɲaninyaruman tun bɛ minw kɔnɔ, olugu bɛɛ nana ni o borofɛnw ye, ka na o di Matigi Ala ma, Ɗɔgɔnkunbɛn fanibon* ni a minanw bɛɛ ta baara kama, ani sarakalasebagaw ta faniw.

²² Cɛ fara muso kan, o bɛɛ nana ni o borofɛnw ye; ɲaninyaruman tun bɛ min o min na, o bɛɛ nana ni o ta saninw ye: tororanɛgɛw, nunnanɛgɛw, borokandennɛgɛw, bororanɛgɛw, ani sanin suguya bɛɛ. Min o min tun b'a fɛ ka sanin di Matigi Ala ma, o ka o di.

²³ Jese bulaman tun bɛ minw fɛ, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, walama lɛn jese, walama basiw, walama sagajigi gbolo wulennin, walama gbolojalan, olugu bɛɛ nana ni o ye.

²⁴ Min o min tun b'a fɛ ka warigbɛ walama siranɛgɛ di Matigi Ala ma, olugu bɛɛ nana ni o ye ka na o di Ala ma. Akasiyayiri tun bɛ minw fɛ, ni a tun bɛ se ka Ala ta yɔrɔ saninman ta baara ɲa, olugu nana ni o ye fana.

²⁵ Muso minw tun bɛ se jesemunu na, olugu ka jese munu ka na ni o ye: jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ani lɛn jese. ²⁶ Nin baara ko diyara muso minw bɛɛ ye, ni o bɛ se baara ra kosɛbɛ, olugu ka basiw munu k'a kɛ jese ye, ka na o di.

²⁷ Izirayelimogow ta jamogow nana ni onikisi luluw ye, ani lulu suguya werew, minw bena don saninderege ni disirafen na; ²⁸ o nana ni kasadiyananw ye, ani turu min be don fitinaw na, ani min be ke ka sarakalasebagaw saninya, ani min be don wusunan kasadiman na.

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun ka o baara min yira Musa ra, o baara ko tun be Izirayelimogo minw bee jusu ra, ce fara muso kan, olugu bee nana ni o borofenw ye o yere ma ka na o di Matigi Ala ma.

Mogo minw janawolomara fanibon baara kama

³⁰ Musa k'a fo Izirayelimogow ye ko: «Matigi Ala ka Uri dence Betisaleli le janawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamogo do lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye. ³¹ Ala ka Betisaleli hakiri fa a ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri ni lonniya di a ma, janko a ye baara suguya bee kecogo lon. ³² Ala ka hakiri di a ma, janko a ye se ka baara dow miiri a yere hakiri ra ka o ke, ka sanin ni warigbe ni siranege baara, ³³ ka lulu kisew negen, ka o don sanin na, ka yiri lese, ani ka bororabaara suguya bee ke. ³⁴ Ala ka hakiri di a ma fana, janko a ye se ka dow karan o baaraw ra, ale ni Ayisamaki dence Oliyabu; ale ye Dan ta gbamogo do le ye. ³⁵ Ala ka lonniyaba di o ma; o ka yirilese ni bororabaara lon; o be se ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfaniw sogo, ka o dan, ka baara suguya bee ke, ani ka baara dow miiri o yere hakiri ra ka o ke.»

36

Fanibon ta baara daminana

¹ «Ayiwa, Betisaleli, ani Oliyabu, ani minw bεε tun bε se baara ra, Matigi Ala tun ka hakiritigiya ni lonniya di olugu minw ma, janko o ye se ka baara suguya bεε ke, olugu le ka fanibon ta baaraw bεε ke i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.»

² Musa ka Betisaleli ni Oliyabu wele ka o baara di o ma, ani minw bεε bε se baara ra, Matigi Ala tun ka lonniya don minw hakiri ra, ani minw bεε tun labennin bε, ka o sɔbε don baara ra k'a ke ka ja.

³ Izirayelimɔgɔw tun nana fen minw di fanibon ta baara kama, o nana o fenw cε Musa kɔrɔ ka taga baara damina. Nka sɔgɔma o sɔgɔma, mɔgɔw belen tun bε na ni o borofen dɔw ye tuun ka na o di Musa ma.

⁴ A nana ke fɔ o baarakebagapuman minw tun bε fanibon baaraw kera, olugu ka o ta baara lalo, ⁵ ka taga a fɔ Musa ye ko: «An mako bε fen minw na ka Matigi Ala ta baara ke, mɔgɔw ta fen dita cayara ka tɛmε o kan.» ⁶ A kera ten, Musa k'a fɔ mɔgɔw bεε ye, cε fara muso kan, ko mɔgɔ si kana na ni fen ye tuun. O ka mɔgɔw lalo o cogo le ra, o ma na ni fen ye tuun; ⁷ sabu fen minw tun sɔrɔra, o tun bε se ka baara ban, fɔ k'a tɔ to.

Fanibon lalagacogo

⁸ Ayiwa, o mɔgɔ minw tun bε se baara ra, olugu ka fanibon lalaga damina; o ka fani gbiriman gbeman tan lalaga ni len jese fiyenman ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a

wulenman yerε. O ka seruben melekew ja ke a kan, k'a sogo ka na kosebe. ⁹ Fani bee kelen kelen janya kera nongon* na mugan ni seegi ye, k'a bonya ke nongon na naani ye. Faniw janya ni o bonya bee kera kelen ye. ¹⁰ O ka o faniw looru tugutugu jogon na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a to looru fana tugutugu jogon na ka o ke fanimugu kelen ye fana. ¹¹ O ka juruden dow dan ni jese bulaman ye, ka o sirisiri o fanimugu folo dagbolo ra; ka dow sirisiri fana fanimugu flanan dagbolo ra. ¹² O ka juruden bilooru don fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru don fanimugu flanan fana dagbolo ra. O fanimugu fla ta jurudenw daw benna jogon ma.

¹³ O ka sanin koorinin bilooru lalaga, ka fanimugu fla mina ka o tugu jogon na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bee kera fanimugu kelen ye.

¹⁴ O ka fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye, ka o fana ke ka fanibon datugu. ¹⁵ O fani gbirimanw bee kelen kelen janya kera nongon na bisaba ye, a bonya kera nongon na naani. O fani gbiriman tan ni kelen bee janya ni a bonya bee kera kelen ye. ¹⁶ O ka o fani gbirimanw looru tugutugu jogon na k'a ke fanimugu kelen ye, k'a to woro fana tugutugu jogon na, ka o ke fanimugu kelen ye. ¹⁷ O ka juruden bilooru siri fanimugu folo dagbolo ra, ka bilooru siri fani mugu flanan fana dagbolo ra. ¹⁸ O ka siranegε koorinin bilooru lalaga ka o ke

* **36:9** 36.9 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

ka fanimugu fla mina ka o siri ɲogɔn na, janko fanibon bɛɛ ye kɛ fanimugu kelen ye.

¹⁹ O kɔ, o ka sagajigi gbolo dɔw wulen, min bɛna kɛ ka faniw datugu; o kɔ, o ka gbolo gbiriman janin dɔw lalaga, min bɛna biri a bɛɛ lajennin kunna.

Fanibon bɛ lɔ ni bere minw ye

²⁰ O kɔ, o ka yiriferɛn dɔw lɛɛ akasiyayiri ra, minw bɛna lɔlɔ ka fanibon mina. ²¹ O yiriferɛn bɛɛ kelen kelen janya tun ye nɔngɔn ɲa tan ye; a bonya ye nɔngɔn ɲa kelen ni tarancɛ. ²² O ka sen fla kɛ ɲogɔn kɔrɔ yiriferɛn bɛɛ kelen kelen na. Fanibon bɛna lɔ ni yiriferɛn minw ye, o ka o bɛɛ kɛ o cogo ra.

²³ O ka yiriferɛn mugan lɛɛ ka o kɛ fanibon woroduguyanfan ta ye. ²⁴ O ka warigbɛ den binaani gbasi ka wow bɔ o ra, ka olugu kɛ o yiriferɛn mugan sendonyɔrɔ ye, ka o bla fla fla yiriferɛnw senw jukɔrɔ, ka yiriferɛnw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁵ O ka yiriferɛn mugan lɛɛ ka o kɛ fanibon sahiliyanfan ta ye. ²⁶ O ka warigbɛ den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o kɛ sendonyɔrɔw ye, ka o bla fla fla ka yiriferɛnw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁷ O ka yiriferɛn wɔrɔrɔ lɛɛ, ka o kɛ fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ ta ye, a terebenyanfan na. ²⁸ O ka yiriferɛn dɔw lɛɛ, ka na olugu lɔ fla fla fanibon nɔngɔnw na, a kɔnɔnɔyɔrɔ ra. ²⁹ O ka o yiriferɛn fla nɔrɔ ɲogɔn na, k'a ta dugu ma fɔ san fɛ, k'a fla mina ɲogɔn na a sanfɛyɔrɔ ra ni nɛgɛ koorinin dɔ ye. Fanibon nɔngɔn fla bɛɛ ta

yiriw kera ten le. ³⁰ O cogo ra, fanibon nongon naani ta yiriw bɛɛ lajennin kera yiriferɛn seegi, ani o sendonyɔɔ warigberamanw. A bɛɛ kera sendonyɔɔ tan ni wɔɔɔ, ka fla don yiriferɛn bɛɛ kelen kelen kɔɔ.

³¹ O ka akasiyabere looru lɛsɛ, ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferɛnw kan, ka yiriferɛnw mina ni o ye. ³² O ka bere looru wɛɛ lɛsɛ, ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferɛnw kan, ka o mina ni o ye fana, ka looru wɛɛ lɛsɛ tuun, ka o bananbiri fanibon kɔnɔnɔyɔɔ ta yiriferɛnw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferɛnw mina ni o ye. ³³ O ka cɛmancɛbere tɛmɛ yiriferɛnw cɛmancɛ ra, ka ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra. ³⁴ O ka sanin la yiriferɛnw bɛɛ kan. Berew bɛ don nɛgɛ koorinin minw na ka yiriferɛnw mina, o ka olugu fana kɛ ni sanin ye. O ka sanin la berew fana kan.

Boncɛtigɛfani ni bondarafani

³⁵ Fani min bɛ kɛ ka bon cɛtigɛ, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ani lɛn jese. O ka o fani sɔgɔ ka ja, ka seruben mɛlɛkɛw ja bisigiya kɛ a kan. ³⁶ O ka akasiyayiri naani lɛsɛ, ka sanin yeele k'a bon o bɛɛ kan. O ka nɛgɛ koorinin dɔw kɛ ni sanin ye ka o don o yiriw ra. O ka sendonyɔɔ naani kɛ ni warigbɛ ye, ka o berew sigi o kan.

³⁷ Fani min bɛ siri fanibon da ra, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ, ani lɛn jese. O ka o fani sɔgɔ ka ja kosɛbɛ.

38 O ka yiri looru fana leɛ ka o fani mina, ka sanin la o yiriw ni o datugunanw bɛɛ kan, ani a nɛgɛ koorininw, ani a fani dulonnanw. O yiriw sendonyɔɔ looru kɛra ni siranɛgɛ ye.

37

Jɛnɔgɔnya kɛsu ni a datugunan lalagacogo

¹ Bɛtisalɛli ka kɛsu dɔ lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kɛra nɔngɔn* ja fla ni tarance, a bonya kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance, a lo fana kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance. ² A ka sanin yerɛworo yeele k'a bɔn a yɔɔ bɛɛ kan, a kɔkanyɔɔ ni a kɔnɔnyɔɔ bɛɛ; a ka sanin kɛ k'a konkonda lamini. ³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo kɛ a ra; a ka o ɔgɔn naani lalaga, ka o dondon kɛsu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na. ⁴ A ka akasiyayiri dɔw lɛɛ, ka o kɛ bere fla ye, ka sanin yeele k'a bɔn o berew yɔɔ bɛɛ kan. ⁵ A ka o berew don sanin koorininw wow ra kɛsu fan fla ra, ka to ka kɛsu ta ni o ye. ⁶ A ka kɛsu datugunan fana lalaga ni sanin yerɛworo ye. A janya kɛra nɔngɔn ja fla ni tarance, a bonya kɛra nɔngɔn ja kelen ni tarance.

⁷ A ka ja fla lalaga ni sanin ye ka o kɛ i n'a fo serubɛn mɛlɛkɛw, ka o lolɔ kɛsu datugunan fan fla ra; ⁸ a ka mɛlɛkɛ kelen lo a kun dɔ ra, ka to kelen lo a kun to kelen na. Mɛlɛkɛw lɔra kɛsu datugunan fan fla ra. ⁹ O sanin serubɛn mɛlɛkɛw fla kamanw birira kɛsu datugunan kunna, ka kɛsu datugunan datugu ni o kamanw ye, ka o fla

* 37:1 37.1 Nɔngɔn ja kelen bɛ se ka bɛn mɛtɛrɛ tarance le ma.

ɲaw sin ɲogɔn ma, ka o ɲa biri kesu datugunan kunna.

Tabali ni a minanw lalagacogo

¹⁰ A ka tabali dɔ fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nɔngɔn ɲa fla ye, a bonya kera nɔngɔn ɲa kelen ye, a lo kera nɔngɔn ɲa kelen ni tarance. ¹¹ A ka sanin yereworo yeele k'a bɔn o tabali yɔrɔ bɛɛ kan. Ka sanin kɛ k'a konkonda lamini. ¹² A k'a to tabali konkonda ye bonya dɔɔnin, k'a bonya kɛ i ko borokanden naani bonya, ka sanin kɛ k'a dagbolo lamini. ¹³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo kɛ a ra; a ka o ɲogɔn naani lalaga, ka o dondon tabali nɔngɔn naani na, tabali senw kɔrɔ. ¹⁴ A ka o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyɔrɔw ra, a nɔngɔn naani na. Berew bɛ don o wow le ra ka tabali ta. ¹⁵ A ka o berew kɛ ni akasiyayiri le ye, ka sanin yeele k'a la o berew bɛɛ kan. O bɛna tabali ta ni o berew le ye.

¹⁶ A ka minan dɔw lalaga fana minw bɛna bla tabali kan, i n'a fɔ tasaw, ani setiw, ani bɛlenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw kɛ ni o ye. A ka o bɛɛ lalaga ni sanin yereworo le ye.

Fitinablanan ni a fitinaw lalagacogo

¹⁷ O kɔ, a ka fitinablanan dɔ lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka sen kɛ a ra, ani a fitinaborow, ka fɛn dɔw kɛ a ra i ko yiriden bisigi, ka kuru kɛ o kɔrɔ, ka fɛn dɔw kɛ a ra fana i ko yirifiyeren bisigi. A ka o bɛɛ kɛ ni sanin kuturu kelen le ye. ¹⁸ A ka fitinaboro wɔrɔ kɛ fitinablanan fan fla ra; a ka boro saba kɛ a fan kelen na, ka saba kɛ a fan dɔ ra. ¹⁹ A ka yiriden

bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra fana, ani yirifiyeren bisigi. Fitinaboro wooro bee ta kera ten. ²⁰ A ka yiriden bisigi saba ke a cemance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiriden, ka kuruw ke a ra, ani yirifiyeren bisigiw. ²¹ A ka kuru do ke cemance boro ra fitinaboro fla jukoro, ka kuru do ke fitinaboro fla were jukoro. Fitinaboro fla o fitinaboro fla, kuru kera o bee jukoro. O cogo ra, fitinaboro wooro bee, kuruw kera o bee jukoro fla fla. ²² A k'a kuruw ni a borow ni a yoro tow bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. A k'a bee ke ni sanin yereworo gbasinin ye.

²³ A ka fitinadaga wolonfla lalaga: a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw; a ka o bee ke ni sanin yereworo le ye. ²⁴ A ka fitinablanan ni a minanw bee lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba le ye.

Wusunanjenifen ni wusunan lalagacogo

²⁵ A ka wusunanjenifen do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nongon na kelen, a bonya fana kera nongon na kelen. A janya ni a bonya bee kera kelen ye. A lo kera nongon na fla ye. A ka gbanw ke a nongon naani bee ra. ²⁶ O ka sanin yereworo yeele k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro, ni a kerefeyoro, ni a gbanw bee. A k'a konkonda bee lamini ni sanin ye. ²⁷ A ka sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkonda fla jukoro, a fan fla ra. A ka bere fla don o wow ra, janko k'a ta ni o berew ye. ²⁸ A ka o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon a yoro bee kan. ²⁹ A ka turu saninman* lalaga, turu min be

ke ka sarakalasebagaw saninya, ani ka wusunan kasadiman yereworo lalaga. A ka o ke ka kapa ni turu lalagabagaw ta turulalagacogo ye.

38

Sarakajenifen ni siranegɛtasa lalagacogo

¹ Ayiwa, Betisaleli ka sarakajenifen* lalaga ni akasiyayiri ye. A k'a janya ke nongon* ja looru ye, k'a bonya fana ke nongon ja looru ye. A fan naani bee janya kera kelen ye. A lo kera nongon ja saba ye. ² A ka gban naani ke a nongon naani na, ka siranegɛ yeele k'a bon o gbanw bee kan. ³ A ka sarakajenifen ta minanw bee lalaga: a buguri donminanw, ani a buguricenanw, ani a tasaw, ani a sogosogonanw, ani a takamidonnanw. A ka o minanw bee ke ni siranegɛ le ye.

⁴ A ka negɛ woman do ke ni siranegɛ ye fana, k'a ke i n'a fo negesansan, ka o don sarakajenifen konɔ. A ka o la sarakajenifen konkonda jukɔɔyɔɔɔ kan, a konɔɔyɔɔɔ ra, k'a se sarakajenifen lo cemance ra. ⁵ A ka siranegɛ koorinin naani ke ka o don sarakajenifen siranegɛ sansan nongon naani na, ka berew don o wow ra. ⁶ A ka akasiyaberew tige, ka o ke ka sarakajenifen ta. A ka siranegɛ la o berew bee kan. ⁷ A ka o berew dondon siranegɛ koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. A ka sarakajenifen lalaga ni yiriferenw le ye, k'a konɔ lakolon to.

* **38:1** 38.1 Nongon ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

⁸ A ka siranegetasalalaga, ani a siginan; a ka o beε ke ni siranegε ye. Muso minw tun be to ka nɔgɔn lajen fanibon na fe ka baara dɔw ke Ala ye, olugu ka dugalen minw di, a ka o le ke ka minanba lalaga.

Fanibon lukene laminicogo

⁹ Ayiwa, o ko, a ka lukene laminifenw lalaga. A ka lukene woroduguyanfan laminifani dan ni len jese ye. O fan kelen janya kera nɔngɔn na keme ye, ¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹¹ A sahiliyanfan fana ta fani janya kera nɔngɔn na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹² A terebenyanfan laminifani janya kera nɔngɔn na bilooru ye, k'a berew ke tan ye, k'a berew sendonyɔɔw fana ke tan ye. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnaw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹³ Ayiwa, lukene tereboyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya kera nɔngɔn na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya kera nɔngɔn na tan ni looru, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔɔw fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan, min ye da fan dɔ ye, o faniw janya kera nɔngɔn na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyɔɔw fana ke saba ye.

¹⁶ Fanibon lukene laminifaniw bee kera ni lenfani le ye. ¹⁷ Lukene ta berew sendonyorow bee tun ye siranegbe le ye. Nege koorinin minw be don berew ra, ani a fanidulonnanw, olugu kera warigbe ye. Warigbe le fana tun lara o berew datugunanw kan. Fanidulonnanw le tun be lukene ta berew bee ni jogon ce, ka berew tugu jogon na.

¹⁸ Fani min blara lu donda yere ra, o ka o sogo ka na kosebe ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A janya tun ye nongon ja mugan ye. A lo ye nongon ja looru, i n'a fo lukene ta faniw ta bonya. ¹⁹ A ta bere naani ni o sendonyoro naani bee tun kera ni siranegbe le ye. A nege koorininw ni a fanidulonnanw tun warigberaman lo, ka warigbe la a berew sanfeyorow kan fana. ²⁰ Negebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukene faniw mina, o bee tun ye siranegbe le ye.

Fanibon lalagaminanw bee jateda

²¹ Ayiwa, o ka fanibon ta minanw jate; Ala ta layiri tun be o fanibon min konjo; Musa ko Levi ta mogow ye o minanw jate k'a hakeya lon. Haruna dence Itamari le kera o baara jamogo ye.

²² Huru dence Uri, o dence Betisaleli, min be bo Zuda ta gba ra; ale le kera fanibon ta baara jamogo ye. Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, a ka o bee ke. ²³ A demebaga kera Ayisamaki dence Oliyabu ye; ale be bo Dan ta gba le ra. Ale tun be se ka fenw jegen, ani ka ko lon a yere ma k'a ke, ani ka fani bulamanw, ani a

wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfaniw sogɔ; ale tun be se o baara ra kosebe.

²⁴ Ayiwa, sanin min kera ka fanibon ta baara bee lajennin ke, mogow ka min di Matigi Ala ma, o bee lajennin kera sanin kilo keme seegi ni biwolonfla ni wolonfla, ani garamu keme saba, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

²⁵ Izirayelimogɔ minw tun jatera, olugu ka warigbe min di, o bee lajennin kera warigbe kilo waga saba ni kilo tan ni wolonfla ye, ani garamu keme wolonfla ni garamu bilooru, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

²⁶ Ce min o min jatera, k'a damina san mugan na, olugu bee kelen kelen tun ka kan ka warigbe garamu woro le sara, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. O cogo ra, ce waga keme woro ani ce waga saba ani ce keme looru ni ce bilooru (603 550), olugu le tun jatera.

²⁷ O ka warigbe kilo waga saba le ke ka fanibon yiriw sendonyorow lalaga, ani boncetigefani ta yiriw sendonyorow; o kera sendonyoro keme. Sendonyoro bee kelen kelen benna warigbe kilo bisaba ma. ²⁸ Warigbe kilo tan ni wolonfla ni garamu keme wolonfla ni bilooru min tora, o ka nege koorininw lalaga ni o ye, ani fanidulonnan minw donna berew ra, k'a to la lukene donda ta bere kunna.

²⁹ Mogow ka siranegge min di Matigi Ala ma, o bee lajennin kera kilo waga fla ni kilo keme ni kilo mugan ni naani ye. ³⁰ O ka fanibon donda ta yiriw sendonyorow lalaga ni o ye, ani sarakajenifen*, ani a negesansan min lara a konɔ, ani sarakajenifen ta minan tow bee, ³¹ ani lukene

laminiberew ta sendonyorow, ani a donda ta berew sendonyorow, ani negebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukene ta faniw mina.

39

Sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege lalagacogo

¹ Sarakalasebagaw be fani minw don ka sarakalasebagaya baara ke Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, o ka olugu lalaga ni fani bulamanw ye, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yeɛ; o ka fani saninman dow lalaga Haruna ye, min be a yira ko Haruna blara danna Ala ta baara kama, ani min be a ni mogɔ tow bo ɲogon na, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

² O ka saninderege lalaga ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yeɛ, ani len jese. ³ O ka sanin yeele k'a tigetige k'a misenya k'a ke i ko jese; o ka o jese dondon fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yeɛ, ani lenfani dow ra ka o sogɔ ka ɲa.

⁴ O ka fani do la saninderege kamankun flakan, k'a ɲafeyoro ni a kofeyoro tugu ɲogon na.

⁵ Cɛsirinan ni saninderege baaracogo kera kelen ye. O ka ale karan saninderege ra, k'a dan ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yeɛ, ani len jese; o k'a ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

⁶ O ka onikisi lulu dow ta, ka sanin do gbasi ka o ke ka o lulu koori. O ka Izirayeli ta gbaw togow

sebe o luluw kan, i n'a fo tagamasiyenfen be sebe cogo min na. ⁷ O ka o luluw don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta disirafen lalagacogo

⁸ Ayiwa, o ko, o ka disirafen lalaga; ale ni saninderege lalagacogo bee kera kelen ye. O k'a lalaga ka na, k'a jegen ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ A fan naani bee janya kera kelen ye. O k'a ke fla, ka a fla kuru k'a la jogon kan. A janya kera sibiri* na kelen, k'a bonya fana ke sibiri na kelen. ¹⁰ O ka o luluw ke sira naani ye. A sira folo kera sariduwani lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu. ¹¹ A sira flanan kera sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman. ¹² A sira sabanan kera opali lulu ye, ani agati lulu, ani emetisi lulu; ¹³ a sira naaninan kera kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani zasipe lulu. O ka o luluw bee donyow lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ A bee lajennin kera lulu den tan ni fla, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw togow ye. Izirayelimogow ta gba tan ni fla bee kelen kelen togo sebera ni nege ye lulu kelen kelen kan, i n'a fo tagamasiyenfenw be sebe cogo min na.

¹⁵ O ka saninjuru fla lalaga ni sanin yereworo ye, ka o dan i n'a fo jurukise be dan cogo min na; o ka o siri disirafen na.

* **39:9** 39.9 Sibiri na kelen be se ka ben nongon na kelen tarance le ma.

¹⁶ O ka sanin dɔ gbasi, ka o kɛ lulu fla donyɔrɔ ye, ani nɛgɛ koorinin fla; o ka o nɛgɛ koorinin fla don disirafen kun fla ra, a sanfɛyɔrɔ ra. ¹⁷ O ka o saninjuru fla siri nɛgɛ koorininw wow ra, disirafen kun fla ra, a sanfɛyɔrɔ ra.

¹⁸ O kɔ, o ka saninjuru kun fla tɔ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔrɔ ra, ka disirafen bla na fɛ.

¹⁹ O kɔ, o ka sanin dɔ gbasi ka nɛgɛ koorinin fla wɛrɛ lalaga ka o siri disirafen kɔfɛyɔrɔ ra, a kun fla min bɛ a dugumayanfan na.

²⁰ O ka sanin dɔ gbasi tuun ka nɛgɛ koorinin fla wɛrɛ lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla nafɛyɔrɔ jukɔrɔ, karansira kɛrɛ fɛ, saninderege san fɛ. ²¹ O ka disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri jɔgɔn na ni jese bulaman dɔ ye, janko disirafen lanin ye to cɛsiran san fɛ, saninderege kan; a kana yɔgɔyɔgɔ ka bɔ saninderege kan, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

²² Ayiwa, Haruna bɛna saninderege don forokiyajan min kan, o ka o yɔrɔ bɛɛ dan ni jese bulaman le ye. ²³ O ka o forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan a kan na k'a lamini, janko a kana faran. ²⁴ O ka forokiyajan senkɔrɔyɔrɔ bɛɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔw ye. O ka o kɛ ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ ye, ani lɛn jese.

²⁵ O ka tanan dennin dɔw lalaga ka o dondon o yiriden bisigiw cɛ ma, ka forokiyajan

senkɔɔyɔɔ bɛɛ lamini ni o ye. ²⁶ Ni o ka tanan dennin kelen don, o bɛ gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni o ka tanan dennin kelen don, o bɛ gerenadi yiriden kelen gban o ra, fɔ ka taga Haruna ta sarakalasebagaya forokiyajan senkɔɔyɔɔ bɛɛ lamini, i n'a fɔ Matigi k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²⁷ O ka Haruna ni a dencɛw ta forokiyasurunw fana lalaga ni lenfani ye; ²⁸ o ka Haruna ta jalamugu fugula lalaga ni lenfani ye, ani a dencɛw ta banflaw, o bɛ min don ka o yɛɛ masiri. O ka kurusiw fana lalaga o ye ni lenfani ye, ²⁹ ka cɛsiran fana dan ni len jese ye, ka olugu sɔgɔ ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛɛ ye, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka sanin yɛɛworo dɔ gbasi ka o kɛ i n'a fɔ yirifiyeren bisigi ka o kɛ masirifɛn saninman ye; o ka seberi dɔ kɛ o kan ni nɛgɛ ye, i n'a fɔ o bɛ tagamasiyɛnfen sebe cogo min na. O k'a sebe a kan ko: A SANINYARA KA Kɛ MATIGI ALA TA YE. ³¹ O ka o sanin masirifɛn siri jalamugu fugula ja fɛ, ni jese bulaman dɔ ye, Haruna ten na, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Fanibon saninman ta baara banna

³² O cogo le ra, Nɔgɔnkunben fanibon baara bɛɛ banna. Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na cɔ, Izirayɛlimɔgɔw k'a kɛ ten le.

³³ O kɔ, o ka fanibon minanw bɛɛ cɛ ka taga ni a ye Musa fɛ: a nɛgɛ koorininw, a yiriferɛnw, a berew, a yiriw, a sendonyɔɔw, ³⁴ a sagajigigbolo wulenman minw bɛ biri fanibon

kunna, ani gbolo gbiriman janin minw be ke k'a datugu, a bon cetigefaniw, ³⁵ a jɛnɔgɔnya tagamasiyen kesu*, ani a berew, ani kesu datugunan, ³⁶ ani burutabali ni a minanw, ani sarak-aburuw, ³⁷ ani fitinablanan saninlaman min kera ni sanin yereworo ye, ani a fitinadagaw ni a minanw beɛ, ani fitinaturu, ³⁸ ani sarakabɔnan saninlaman, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min be siri fanibon da ra, ³⁹ ani siranɛgɛ sarakajɛnifɛn, ani a ta siranɛgɛ sansan, ni a ta berew, ani a ta minanw beɛ, ani minanba ni a siginan, ⁴⁰ ani lu laminifaniw, ani a berew ni o sendonyɔrɔw, ani a minanw beɛ, ani fani min be ke ka luda datugu, ani jurukisew, ani nɛgeberew, ani fanibon minan tɔw beɛ, ⁴¹ ani sarakalasebagaw ta baarakɛfaniw, ani sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencɛw ta sarakalasebagaya faniw.

⁴² Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ka o baara beɛ ke a cogo ra i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

⁴³ Musa ka baara flɛ kɔsebe. A k'a ye ko Matigi Ala tun ka min fɔ ale ye, ko o k'a ke o cogo le ra. Musa ka dugawu ke o ye.

40

Ala ko Musa ye fanibon lo k'a saninya

¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: ² «San karo fɔlo tere fɔlo, aw ye Nɔgɔnkunben fanibon* lo. ³ Aw ye jɛnɔgɔnya kesu* bla a kɔnɔ, ka boncetigefani siri, janko mɔgɔ kana kesu ye.

⁴ «Aw ye tabali bla a kɔnɔ, k'a labɛn ka ɲa, ka sarakaburuw blabla a kan. Aw ye fitinablanan fana bla a kɔnɔ, k'a fitinadagaw sigisigi a kunna.

⁵ «Wusunan bɛ jɛni sarakabɔnan saninlaman min kan, aw ye o bla jɛɲɔgɔnya tagamasiyɛn kɛsu ɲa fɛ. Fani min bɛ siri fanibon da ra, aw ye o fana siri.

⁶ «Aw ye sarakajɛnifɛn* sigi Nɔgɔnkunbɛn fanibon donda kɔrɔ.

⁷ «Aw ye minanba sigi sarakajɛnifɛn ni fanibon yɛrɛ furancɛ ra, ka ji kɛ a ra.

⁸ «Aw ye lu laminifaniw kɛ ka lu lamini; fani min bɛ siri lu donda ra, aw ye o fana siri.

⁹ «Aw ye turu saninman* dɔ seriseri Nɔgɔnkunbɛn fanibon kan, ani a kɔnɔnɔminanw bɛɛ; k'a minanw bɛɛ saninya ka o bla Ala ta baara kama. Ni o kɛra, o fɛnw bɛɛ bɛ kɛ fɛn saninyanin ye.

¹⁰ «Aw ye turu saninman* dɔ fana seriseri sarakajɛnifɛn ni a minanw kan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama. Ni o kɛra, sarakajɛnifɛn bɛ saninya kosɛbɛ.

¹¹ «Aw ye turu saninman* dɔ seriseri minanba fana kan, ani a siginan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.»

Haruna ni a dencɛw saninyacogo

¹² «Ayiwa, o kɔ, i ye Haruna ni a dencɛw lana Nɔgɔnkunbɛn fanibon donda kɔrɔ, ka o ko ni ji ye.

¹³ «I ye Haruna ta sarakalasebagaya fani saninmanw don a ra, ka turu saninman* dɔ kɛ a kun na, k'a saninya, janko a ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye.

14 «O kɔ, i ye a dencew fana gbara i yeɛ ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o ra fana. 15 I ye turu saninman* dɔ ke olugu fana kun na i ko i ka o face ta ke cogo min na, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. Turu min kera o kun na, o sababu ra sarakalasebagaya baara be ke olugu ni o ta duruja nataw ta le ye tuma bee.»

16 Ayiwa, Matigi Ala ka ci minw bee fo Musa ye, Musa ka o bee ke. A k'a bee ke a cogo ra.

Musa ka Nɔgɔnkunben fanibon lo

17 San flanan karo folo, o karo tere folo, fanibon lora. 18 Musa ka fanibon lo; o ka sendonyorow blabla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra, ka berew bananbiri o kan, ka yiriw fana lo. 19 O ka fanibon kunnafani biri fanibon kunna, ka sorɔ ka birifaniw la o kunna, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

20 O ka sariya walakaw ta ka o bla jenɔgɔnya kesu* kɔnɔ; ka berew don kesu ta nege koorin-inw na, ka kesu datugunan biri kesu kunna. 21 O ka jenɔgɔnya kesu ladon Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. O kɔ, o ka boncɛtigefani siri, janko mɔgo kana jenɔgɔnya tagamasiyen kesu ye, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

22 O ka burutabali bla boncɛtigefani nafeyoro ra, Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, fanibon sahiliyanfan fe. 23 O ka sarakaburuw blabla tabali kan Ala na korɔ, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

24 O ka fitinablanan lo fanibon woroduguyanfan fe, k'a nasin tabali ma. 25 O ka fitinadagaw

mana Matigi Ala ja koro, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁶ O ka sarakabonan saninlaman bla Nɔgɔnkunben fanibon kono, boncetiɣefani koro.

²⁷ O ka wusunan kasadiman don o sarakabonan kan, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

²⁸ Fani min be siri fanibon donda ra o ka o siri. ²⁹ O ko, o ka sarakajenifen bla Nɔgɔnkunben fanibon donda ra, ka beɣan saraka* do jeni, ani ka siman saraka* do bo, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka minanba sigi Nɔgɔnkunben fanibon donda ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a kono sarakalasebagaw ta saninyari koson. ³¹ Musa ni Haruna ni a dencew tun be o ji le ke ka o borow ni o senw ko. ³² Ni o be don nɔgɔnkunben fanibon kono, walama ni o be gbara sarakajenifen na tuma o tuma, o be o yere saninya ni o ji le ye, i n'a fo Matigi Ala k'a fo Musa ye cogo min na.

³³ O ko, o ka lu laminifani siri ka fanibon ni sarakajenifen lamini, ka lu donda ta fani fana siri.

Ayiwa, Musa ka fanibon ta baara ban o cogo le ra.

Matigi Ala ta nɔɔɔ ka fanibon fa

³⁴ Ayiwa, sankaba jamijan jigira ka na to Nɔgɔnkunben fanibon kunna. Matigi Ala ta nɔɔɔ ka fanibon fa. ³⁵ A kera ten fo Musa tun te se ka don Nɔgɔnkunben fanibon kono; sabu sankaba jamijan tun lonin be fanibon kunna, Matigi Ala ta nɔɔɔ fana tun ka fanibon kononɔyɔɔ be fa.

³⁶ Izirayelimogow ta tagama wagati bee ra, o tun be sankaba jamijan le fe. Ni sankaba jamijan tun korotara ka bo fanibon kunna wagati min na, o wagati ra, o tun be tagama damina. ³⁷ Nka ni sankaba jamijan tun ma korota ka bo fanibon kunna, o tun te taga. O tun be tagama lalo ka sankaba jamijan konɔ, fo a ye korota. ³⁸ Tere fe, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke fanibon san fe. Ni su tun kora, a tun be ke tasumamana jamijan le ye Izirayelimogow bee na korɔ. A kera ten le fo ka taga o ta tagama ban.

Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8